

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στρασβούργο, 24 Απριλίου 2024
(OR. en)

2021/0426 (COD)
LEX 2324

PE-CONS 102/1/23
REV 1

ENER 719
ENV 1550
TRANS 629
ECOFIN 1437
RECH 574
CODEC 2603

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ (ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ)

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2024/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Απριλίου 2024

για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων
(αναδιατύπωση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 194 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία³,

¹ ΕΕ C 290 της 29.7.2022, σ. 114.

² ΕΕ C 375 της 30.9.2022, σ. 64.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 12ης Απριλίου 2024.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα και ουσιωδώς⁵. Καθώς πρόκειται να τροποποιηθεί εκ νέου, είναι σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας, η αναδιατύπωση της εν λόγω οδηγίας.
- (2) Στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού⁶, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2015 δυνάμει της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή («συμφωνία του Παρισιού»), τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφώνησαν να συγκρατήσουν την αύξηση της παγκόσμιας μέσης θερμοκρασίας αρκετά χαμηλότερα από τους 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και να συνεχίσουν τις προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Η επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού συνιστά το κύριο θέμα της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» («Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»). Η Ένωση δεσμεύτηκε να μειώσει τις καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στο σύνολο της οικονομίας της Ένωσης κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 στην επικαιροποιημένη εθνικά καθορισμένη συνεισφορά που υποβλήθηκε στη γραμματεία της συμφωνίας του Παρισιού στις 17 Δεκεμβρίου 2020.

⁴ Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).

⁵ Βλ. παράρτημα ΙΧ μέρος Α.

⁶ ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4

- (3) Όπως ανακοινώθηκε στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή παρουσίασε τη στρατηγική της για το κύμα ανακαινίσεων στην ανακοίνωσή της της 14ης Οκτωβρίου 2020 με τίτλο «Κύμα ανακαινίσεων για την Ευρώπη — οικολογικά κτίρια, θέσεις εργασίας, καλύτερη ζωή». Η στρατηγική του κύματος ανακαινίσεων περιέχει ένα σχέδιο δράσης με συγκεκριμένα ρυθμιστικά, χρηματοδοτικά και υποστηρικτικά μέτρα, με στόχο να υπερδιπλασιαστεί το ετήσιο ποσοστό ενεργειακής ανακαίνισης κτιρίων έως το 2030 και να προωθηθούν οι ριζικές ανακαινίσεις, με αποτέλεσμα την ανακαίνιση 35 εκατομμυρίων κτιριακών μονάδων έως το 2030 και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα. Η αναθεώρηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ αποτελεί ένα από τα απαραίτητα μέσα για την υλοποίηση της στρατηγικής για το κύμα ανακαινίσεων. Θα συμβάλει επίσης στην υλοποίηση της πρωτοβουλίας για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους που παρουσιάστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 15ης Σεπτεμβρίου 2021, με τίτλο «Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — Αισθητική, βιωσιμότητα, συμπεριληπτικότητα» και της ευρωπαϊκής αποστολής για τις κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις. Η πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους αποσκοπεί στην προώθηση μιας πιο συμπεριληπτικής κοινωνίας που προάγει την ευημερία όλων, στο πνεύμα του ιστορικού Μπάουχαους, το οποίο συνέβαλε στην κοινωνική ένταξη και την ευημερία των πολιτών, ιδίως των κοινοτήτων εργατών. Με τη διευκόλυνση της κατάρτισης, των δικτύων και με την παροχή κατευθυντήριων γραμμών για αρχιτέκτονες, σπουδαστές, μηχανικούς και σχεδιαστές σύμφωνα με τις αρχές της βιωσιμότητας, της αισθητικής και της συμπερίληψης, η πρωτοβουλία για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στις τοπικές αρχές να αναπτύξουν καινοτόμες και πολιτιστικές λύσεις για τη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου δομημένου περιβάλλοντος.

- (4) Στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ κατοχυρώνεται στο δίκαιο της Ένωσης ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας για το σύνολο της οικονομίας το αργότερο έως το 2050, και θεσπίζεται δεσμευτική ενωσιακή υποχρέωση για μείωση, έως το 2030, των εγχώριων καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (εκπομπές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων) κατά τουλάχιστον 55 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.
- (5) Η νομοθετική δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % που ανακοινώθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2021 — Μια Ένωση δύναμης σε έναν εύθραυστο κόσμο», αποσκοπεί στην υλοποίηση των εν λόγω στόχων. Η εν λόγω δέσμη καλύπτει διάφορους τομείς πολιτικής, όπως η ενεργειακή απόδοση, η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η χρήση γης, η αλλαγή στη χρήση γης και οι δασοκομικές δραστηριότητες, η φορολογία της ενέργειας, ο επιμερισμός των προσπαθειών, η εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών και οι υποδομές εναλλακτικών καυσίμων. Η αναθεώρηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής της δέσμης. Με βάση τη νομοθετική δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55%, το σχέδιο REPowerEU που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2022 με τίτλο «Σχέδιο REPowerEU», πρότεινε ένα πρόσθετο σύνολο δράσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας, τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού, την ταχεία αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων με επιτάχυνση της μετάβασης της Ευρώπης στην καθαρή ενέργεια και τον έξυπνο συνδυασμό επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων. Περιείχε νέες νομοθετικές προτάσεις και στοχευμένες συστάσεις για την αύξηση της φιλοδοξίας όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και την εξοικονόμηση ενέργειας. Η ανακοίνωση ανέφερε επίσης τα φορολογικά μέτρα ως μέσο παροχής κινήτρων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

- (6) Τα κτίρια ευθύνονται για το 40 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στην Ένωση και για το 36 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με την ενέργεια, ενώ το 75 % των κτιρίων της Ένωσης εξακολουθούν να έχουν χαμηλή ενεργειακή απόδοση. Το φυσικό αέριο διαδραματίζει τον μεγαλύτερο ρόλο στη θέρμανση των κτιρίων, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 39 % της ενέργειας που καταναλώνεται για τη θέρμανση χώρων στον τομέα της κατοικίας. Το πετρέλαιο είναι το δεύτερο σημαντικότερο ορυκτό καύσιμο θέρμανσης, αντιπροσωπεύοντας το 11 % ενώ ο άνθρακας αντιπροσωπεύει το 3 % περίπου. Συνεπώς, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, σύμφωνα με την αρχή της «προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση», όπως καθορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸ και όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹ και η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα αποτελούν σημαντικά μέτρα που απαιτούνται για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ενεργειακής φτώχειας στην Ένωση. Η μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και η αυξημένη χρήση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και δη ηλιακής ενέργειας, θα διαδραματίσουν επίσης βασικό ρόλο στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα συνολικά και από τις εισαγωγές ειδικότερα, στην προώθηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο σχέδιο REPowerEU, στην προαγωγή των τεχνολογικών εξελίξεων και στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και περιφερειακής ανάπτυξης, ιδίως στα νησιά, στις αγροτικές περιοχές και στις τοπικές κοινωνίες εκτός δικτύου.

⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (ΕΕ L 231 της 20.9.2023, σ. 1).

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

- (7) Τα κτίρια ευθύνονται για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τον λειτουργικό χρόνο ζωής τους. Το όραμα για ένα απανθρακοποιημένο κτιριακό δυναμικό έως το 2050 δεν αφορά μόνο τις λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στις οποίες δίνεται έμφαση επί του παρόντος. Για τον λόγο αυτόν, θα πρέπει να ληφθούν σταδιακά υπόψη οι εκπομπές ολόκληρου του κύκλου ζωής των κτιρίων, αρχικά των νέων κτιρίων. Τα κτίρια αποτελούν σημαντική τράπεζα υλικών, καθώς είναι αποθετήρια πόρων επί πολλές δεκαετίες, και οι δυνατότητες σχεδιασμού και οι επιλογές υλικών επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις εκπομπές ολόκληρου του κύκλου ζωής τόσο όσον αφορά τα νέα κτίρια όσο και τις ανακαινίσεις. Η απόδοση των κτιρίων καθ' όλο τον κύκλο ζωής θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο στις νέες κατασκευές, αλλά και στις ανακαινίσεις, μέσω της συμπερίληψης πολιτικών για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής στα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων των κρατών μελών.
- (8) Η ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής των κτιρίων απαιτεί αποδοτική χρήση των πόρων και κυκλικότητα. Τούτο μπορεί επίσης να συνδυαστεί με τη μετατροπή τμημάτων του κτιριακού δυναμικού σε προσωρινή καταβόθρα διοξειδίου του άνθρακα.
- (9) Το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη (ΔΥΠ) καθ' όλο τον κύκλο ζωής ενός κτιρίου υποδηλώνει τη συνολική συμβολή των κτιρίων στις εκπομπές που ευθύνονται για την κλιματική αλλαγή. Συγκεντρώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που ενσωματώνονται στα δομικά προϊόντα με άμεσες και έμμεσες εκπομπές από το στάδιο χρήσης. Επομένως, η απαίτηση υπολογισμού του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των νέων κτιρίων αποτελεί ένα πρώτο βήμα για να ενισχυθεί η προσοχή που δίνεται στην απόδοση των κτιρίων καθ' όλο τον κύκλο ζωής, καθώς και στην κυκλική οικονομία.

- (10) Τα κτίρια ευθύνονται για το ήμισυ περίπου των πρωτογενών εκπομπών λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (PM_{2.5}) στην Ένωση, τα οποία προκαλούν πρόωρους θανάτους και ασθένειες. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μπορεί –και θα πρέπει– ταυτόχρονα να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών ρύπων, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰.
- (11) Στα μέτρα για την περαιτέρω βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κλιματολογικές συνθήκες συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, οι τοπικές συνθήκες, καθώς και οι κλιματικές συνθήκες σε εσωτερικούς χώρους και η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να επηρεάζουν άλλες απαιτήσεις για τα κτίρια, όπως η ευχέρεια πρόσβασης, η πυρασφάλεια και η σεισμική ασφάλεια και η χρήση για την οποία προορίζεται το κτίριο.

¹⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1).

- (12) Η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση μεθοδολογία που μπορεί να διαφοροποιείται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η μεθοδολογία αυτή περιλαμβάνει, πλέον των θερμικών χαρακτηριστικών, και άλλους παράγοντες που διαδραματίζουν όλο και σημαντικότερο ρόλο όπως π.χ. το φαινόμενο αστικής θερμικής νησίδας, οι εγκαταστάσεις θέρμανσης και κλιματισμού, η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων, η ανάκτηση θερμότητας από απαγόμενο αέρα ή από λύματα, η εξισορρόπηση των συστημάτων, οι έξυπνες λύσεις, τα στοιχεία παθητικής θέρμανσης και ψύξης, η σκίαση, η ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, ο επαρκής φυσικός φωτισμός και ο σχεδιασμός του κτιρίου. Η μεθοδολογία υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων δεν θα πρέπει να στηρίζεται μόνο στην εποχή κατά την οποία απαιτείται θέρμανση ή κλιματισμός, αλλά θα πρέπει να καλύπτει την ετήσια ενεργειακή απόδοση του κτιρίου. Θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η μεθοδολογία θα πρέπει, αφενός, να εξασφαλίζει ότι παρουσιάζονται οι πραγματικές συνθήκες λειτουργίας και, αφετέρου, να επιτρέπει τη χρήση της μετρούμενης ενέργειας για την επαλήθευση της ορθότητας και τη συγκρισιμότητα. Θα πρέπει επίσης να βασίζεται σε μηνιαία, ωριαία και υποωριαία διαστήματα υπολογισμού. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επιτόπου, πέρα από το κοινό γενικό πλαίσιο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να αναγνωρίζονται και να λαμβάνονται υπόψη στη μεθοδολογία υπολογισμού τα οφέλη που προκύπτουν από τη μεγιστοποίηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επιτόπου, μεταξύ άλλων και για άλλες χρήσεις όπως σημεία επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

- (13) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια και τα δομικά στοιχεία με σκοπό να επιτευχθεί η βέλτιστη από πλευράς κόστους ισορροπία μεταξύ των συναφών επενδύσεων και των ενεργειακών δαπανών που εξοικονομούνται στη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής του κτιρίου, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να θεσπίζουν ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες είναι ενεργειακώς αποδοτικότερες από τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ενεργειακής απόδοσης. Θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα των κρατών μελών να αναθεωρούν τακτικά τις ελάχιστες απαιτήσεις τους ως προς την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, συνεκτιμώντας την τεχνική πρόοδο.

- (14) Τα δύο τρίτα της ενέργειας που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση και την ψύξη των κτιρίων εξακολουθούν να προέρχονται από ορυκτά καύσιμα. Η σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης έχει ιδιαίτερη σημασία για την απανθρακοποίηση του κτιριακού τομέα. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν στα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων τους τις οικείες εθνικές πολιτικές και τα μέτρα που αποσκοπούν στη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης. Θα πρέπει να επιδιώξουν να καταργήσουν σταδιακά τους αυτόνομους λέβητες που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα και, ως πρώτο βήμα, δεν θα πρέπει να παρέχονται, από το 2025, χρηματοδοτικά κίνητρα για την εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα, εξαιρουμένων εκείνων που έχουν επιλεγεί για επένδυση πριν από το 2025 στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹². Θα πρέπει να εξακολουθήσει να είναι δυνατή η παροχή χρηματοδοτικών κινήτρων για την εγκατάσταση υβριδικών συστημάτων θέρμανσης με σημαντικό μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας, όπως ο συνδυασμός λέβητα με ηλιακή θερμική ενέργεια ή με αντλία θερμότητας. Οι εθνικές πολιτικές και τα μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση θα πρέπει να στηρίζονται από μια σαφή νομική βάση για την απαγόρευση των μονάδων παραγωγής θερμότητας με βάση τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου τους, το είδος του χρησιμοποιούμενου καυσίμου ή το ελάχιστο μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας που χρησιμοποιείται για θέρμανση σε επίπεδο κτιρίου.

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60).

- (15) Η παραγωγή ζεστού νερού οικιακής χρήσης είναι μία από τις κύριες πηγές κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια υψηλής απόδοσης. Τις περισσότερες φορές, η ενέργεια αυτή δεν ανακτάται. Η εκμετάλλευση της θερμότητας από τις αποχετεύσεις ζεστού νερού οικιακής χρήσης στα κτίρια θα μπορούσε να είναι ένας απλός και οικονομικά αποδοτικός τρόπος εξοικονόμησης ενέργειας.
- (16) Οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τεχνικά συστήματα κτιρίου θα πρέπει να ισχύουν για ολόκληρα τα συστήματα, όπως είναι εγκατεστημένα στα κτίρια, και όχι για την απόδοση αυτόνομων στοιχείων, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών για συγκεκριμένα προϊόντα βάσει της οδηγίας 2009/125/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³. Κατά τη θέσπιση απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τεχνικά συστήματα κτιρίου τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν, εφόσον υπάρχουν και είναι κατάλληλα, εναρμονισμένα μέσα, ιδίως μεθόδους δοκιμών και υπολογισμού και κατηγορίες ενεργειακής απόδοσης που έχουν αναπτυχθεί δυνάμει των εκτελεστικών μέτρων της οδηγίας 2009/125/EK και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, ώστε να εξασφαλίζεται η συνοχή με συναφείς πρωτοβουλίες και να ελαχιστοποιείται κατά το δυνατόν ο δυνητικός κατακερματισμός της αγοράς. Οι τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας με πολύ σύντομες περιόδους απόσβεσης, όπως η εγκατάσταση ή η αντικατάσταση θερμοστατικών βαλβίδων ελέγχου ή η ανάκτηση θερμότητας από απαγόμενο αέρα ή από λύματα, δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη επί του παρόντος. Κατά την εκτίμηση της ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος για συστήματα θέρμανσης, συστήματα κλιματισμού, συστήματα συνδυασμού θέρμανσης και εξαερισμού χώρου, ή συστήματα συνδυασμού κλιματισμού και εξαερισμού, σε δεδομένο κτίριο ή κτιριακή μονάδα, θα πρέπει να αθροίζεται η ωφέλιμη ονομαστική ισχύς διαφορετικών μονάδων παραγωγής του ίδιου συστήματος.

¹³ Οδηγία 2009/125/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1).

- (17) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τα άρθρα 107 και 108 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Η έννοια του κινήτρου όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει επομένως να θεωρηθεί ως αποτελούσα κρατική ενίσχυση.
- (18) Η Επιτροπή πρέπει να θεσπίσει συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση. Με την επανεξέταση του εν λόγω πλαισίου θα καταστεί δυνατός ο υπολογισμός της ενεργειακής απόδοσης και των επιδόσεων όσον αφορά τις εκπομπές, και θα ληφθούν υπόψη οι εξωγενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία, καθώς και η επέκταση του συστήματος εμπορίας εκπομπών και οι τιμές των ανθρακούχων εκπομπών. Τα κράτη μέλη πρέπει να χρησιμοποιήσουν το εν λόγω πλαίσιο για να συγκρίνουν τα αποτελέσματα με τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση που έχουν τα ίδια θεσπίσει. Εάν διαπιστωθούν σημαντικές ασυμφωνίες, ήτοι ασυμφωνίες που υπερβαίνουν το 15 %, μεταξύ υπολογιζόμενων βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και ισχυουσών ελάχιστων απαιτήσεων όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δικαιολογούν τη διαφορά ή να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για τη μείωσή της. Ο εκτιμώμενος οικονομικός κύκλος ζωής ενός κτιρίου ή δομικού στοιχείου θα πρέπει να προσδιορίζεται από τα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών πρακτικών και της πείρας κατά τον προσδιορισμό του συνήθους οικονομικού κύκλου ζωής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν τακτικά στην Επιτροπή τα αποτελέσματα της εν λόγω σύγκρισης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εξαγωγή αυτών των αποτελεσμάτων. Οι εκθέσεις αυτές αναμένεται να επιτρέψουν στην Επιτροπή να αξιολογεί την πρόοδο που σημειώνουν τα κράτη μέλη στην επίτευξη βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και να υποβάλλει σχετικές εκθέσεις.

- (19) Οι μεγάλης κλίμακας ανακαινίσεις υφιστάμενων κτιρίων, ανεξάρτητα από το μέγεθος, δίνουν ευκαιρία για τη λήψη οικονομικώς συμφερόντων μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Για λόγους κόστους, θα πρέπει να είναι δυνατό οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση να περιορίζονται σε όσα ανακαινισμένα τμήματα συνδέονται περισσότερο με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ορίσουν την «ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας» είτε ως ποσοστό της επιφάνειας του κελύφους του κτιρίου είτε με όρους αξίας του κτιρίου. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να ορίσει την «ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας» με βάση την αξία του κτιρίου, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν αξίες όπως η αναλογιστική αξία ή η τρέχουσα αξία βάσει του κόστους ανοικοδόμησης, εξαιρουμένης της αξίας του οικοπέδου.
- (20) Η ενισχυμένη φιλοδοξία της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια απαιτεί τη διαμόρφωση ενός νέου οράματος για τα κτίρια: κτίρια μηδενικών εκπομπών, με πολύ χαμηλές ενεργειακές απαιτήσεις, μηδενικές επιτόπιες ανθρακούχες εκπομπές από ορυκτά καύσιμα και μηδενική ή πολύ χαμηλή ποσότητα λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να είναι κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2030 και τα υφιστάμενα κτίρια θα πρέπει να μετατραπούν σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050.
- (21) Όταν μεταβάλλεται υπάρχον κτίριο, δεν θεωρείται νέο κτίριο.

- (22) Υπάρχουν διάφορες δυνατότητες για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών ενός κτιρίου μηδενικών εκπομπών: η ενέργεια που παράγεται επιτόπου ή πλησίον από ανανεώσιμες πηγές, όπως η ηλιακή θερμική ενέργεια, η γεωθερμική ενέργεια, τα ηλιακά φωτοβολταϊκά, οι αντλίες θερμότητας, η υδροηλεκτρική ενέργεια και η βιομάζα, η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται από κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, η αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, και η ενέργεια από άλλες πηγές απαλλαγμένες από άνθρακα. Η ενέργεια που προέρχεται από την καύση ανανεώσιμων καυσίμων θεωρείται ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται επιτόπου, όταν η καύση του ανανεώσιμου καυσίμου πραγματοποιείται επιτόπου.
- (23) Τα κτίρια μηδενικών εκπομπών μπορούν να συμβάλουν στην ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης, για παράδειγμα μέσω της διαχείρισης της ζήτησης, της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, της αποθήκευσης θερμότητας και της κατανεμημένης παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τη στήριξη ενός πιο αξιόπιστου, βιώσιμου και αποδοτικού ενεργειακού συστήματος.
- (24) Η απανθρακοποίηση του κτιριακού δυναμικού της Ένωσης είναι αναγκαία και απαιτεί την πραγματοποίηση ενεργειακών ανακαινίσεων μεγάλης κλίμακας: σχεδόν το 75 % του κτιριακού δυναμικού της Ένωσης έχει χαμηλή ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα για τα κτίρια, και το 85 έως 95 % των κτιρίων που υφίστανται σήμερα θα υφίστανται ακόμη το 2050. Ωστόσο, το σταθμισμένο ετήσιο ποσοστό ενεργειακής ανακαίνισης είναι σταθερά χαμηλό και ανέρχεται περίπου στο 1 %. Με αυτούς τους ρυθμούς, θα χρειάζονταν αιώνες για την απανθρακοποίηση του κτιριακού τομέα. Ως εκ τούτου, η προώθηση και στήριξη της ανακαίνισης κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης σε συστήματα θέρμανσης χωρίς εκπομπές, αποτελεί βασικό στόχο της παρούσας οδηγίας. Η στήριξη των ανακαινίσεων σε τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω ανακαινίσεων βιομηχανικού ή σειριακού τύπου, παρέχει οφέλη καθώς θα τονώσει τον όγκο και το βάθος των ανακαινίσεων κτιρίων και θα οδηγήσει στην ταχύτερη και φθηνότερη απανθρακοποίηση του κτιριακού δυναμικού. Στις βιομηχανικές λύσεις για την κατασκευή και την ανακαίνιση κτιρίων περιλαμβάνονται προσαρμοσμένα προκατασκευασμένα στοιχεία που παρέχουν διάφορες λειτουργίες, όπως μόνωση και παραγωγή ενέργειας.

- (25) Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης αποτελούν το βασικό ρυθμιστικό εργαλείο για την προώθηση της μεγάλης κλίμακας ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων, δεδομένου ότι αντιμετωπίζουν τους βασικούς φραγμούς που εμποδίζουν την πραγματοποίηση ανακαινίσεων (π.χ. διχασμός κινήτρων και δομές συνιδιοκτησίας), οι οποίοι δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με την παροχή χρηματοδοτικών κινήτρων. Η θέσπιση ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης αναμένεται να οδηγήσει στη σταδιακή κατάργηση των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις και στη συνεχή βελτίωση του εθνικού κτιριακού δυναμικού, και θα συμβάλει στον μακροπρόθεσμο στόχο της απανθρακοποίησης του κτιριακού δυναμικού έως το 2050.
- (26) Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης μη οικιστικών κτιρίων θα πρέπει να προβλέπονται σε επίπεδο Ένωσης και θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ανακαίνιση των μη οικιστικών κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις, τα οποία έχουν το μεγαλύτερο δυναμικό όσον αφορά την απανθρακοποίηση και διευρυμένα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη και, ως εκ τούτου, πρέπει να ανακαινιστούν κατά προτεραιότητα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για την περαιτέρω ανακαίνιση μη οικιστικών κτιρίων στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων. Ορισμένες ειδικές καταστάσεις δικαιολογούν εξαιρέσεις μεμονωμένων μη οικιστικών κτιρίων από τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, και ειδικότερα η προγραμματισμένη κατεδάφιση κτιρίου ή η δυσμενής ανάλυση κόστους-οφέλους· οι περιπτώσεις σοβαρών δυσκολιών δικαιολογούν εξαίρεση για όσο διάστημα εξακολουθούν να υφίστανται οι σοβαρές δυσκολίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αυστηρά κριτήρια για τις εν λόγω εξαιρέσεις, ώστε να αποφευχθεί δυσανάλογο μερίδιο εξαιρούμενων μη οικιστικών κτιρίων. Θα πρέπει να γνωστοποιήσουν τα κριτήρια στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων και να προβλέψουν αντισταθμίσεις για τα εξαιρούμενα μη οικιστικά κτίρια μέσω ισοδύναμων βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης σε άλλα τμήματα του κτιριακού δυναμικού που δεν προορίζεται για κατοικίες.

- (27) Όσον αφορά τα οικιστικά κτίρια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να επιλέγουν τα εργαλεία με τα οποία επιτυγχάνουν την απαιτούμενη βελτίωση του κτιριακού δυναμικού που προορίζεται για κατοικίες, όπως ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, τεχνική βοήθεια και μέτρα χρηματοδοτικής στήριξης. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να καθορίσει εθνική πορεία για την προοδευτική ανακαίνιση του εθνικού οικιστικού κτιριακού δυναμικού σύμφωνα με τον εθνικό χάρτη πορείας και τους στόχους για το 2030, το 2040 και το 2050 που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων του κράτους μέλους και με τη μετατροπή του εθνικού κτιριακού δυναμικού σε κτιριακό δυναμικό μηδενικών εκπομπών έως το 2050. Κάθε εθνική πορεία θα πρέπει να συμμορφώνεται με ενδιάμεσα, πενταετή ορόσημα για τη μείωση της μέσης πρωτογενούς ενεργειακής χρήσης του οικιστικού κτιριακού δυναμικού που προορίζεται για κατοικίες, αρχής γενομένης από το 2030, τα οποία διασφαλίζουν παρεμφερείς προσπάθειες σε όλα τα κράτη μέλη.
- (28) Όσον αφορά το υπόλοιπο εθνικό κτιριακό δυναμικό, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποφασίσουν εάν επιθυμούν να θεσπίσουν ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, σχεδιασμένα σε εθνικό επίπεδο και προσαρμοσμένα στις εθνικές συνθήκες. Κατά την επανεξέταση της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει εάν τα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας θα έχουν ως αποτέλεσμα να σημειωθεί επαρκής πρόοδος προς την επίτευξη ενός πλήρως απανθρακοποιημένου κτιριακού δυναμικού μηδενικών εκπομπών έως το 2050 ή εάν θα πρέπει να θεσπιστούν περαιτέρω μέτρα, όπως δεσμευτικά ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, ειδικότερα για τα οικιστικά κτίρια, προκειμένου να επιτευχθούν τα πενταετή ορόσημα.

- (29) Η θέσπιση ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα ευνοϊκό πλαίσιο που θα περιλαμβάνει τεχνική βοήθεια και χρηματοδοτικά μέτρα, ιδίως για τα ευάλωτα νοικοκυριά. Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο δεν συνιστούν «πρότυπα της Ένωσης» κατά την έννοια των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, αλλά τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστούν «πρότυπα της Ένωσης». Σύμφωνα με τους αναθεωρημένους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις για την ανακαίνιση κτιρίων με σκοπό τη συμμόρφωση με τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης έως ότου καταστούν υποχρεωτικά τα εν λόγω πρότυπα σε επίπεδο Ένωσης. Μόλις τα πρότυπα καταστούν υποχρεωτικά, τα κράτη μέλη θα μπορούν να συνεχίσουν να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις για την ανακαίνιση κτιρίων και κτιριακών μονάδων που εμπίπτουν στα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η ανακαίνιση κτιρίων αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλότερου προτύπου.

- (30) Η ταξινόμια της ΕΕ, η οποία θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵, ταξινομεί τις περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες από όλους τους τομείς της οικονομίας, μεταξύ άλλων και από τον κτιριακό τομέα. Σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής¹⁶, σχετικά με την ταξινόμια της ΕΕ για το κλίμα, η ανακαίνιση κτιρίων θεωρείται βιώσιμη δραστηριότητα στην περίπτωση που οδηγεί σε εξοικονόμηση ενέργειας ύψους τουλάχιστον 30 %, συμμορφώνεται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για μεγάλης κλίμακας ανακαινίσεις υφιστάμενων κτιρίων ή συνίσταται σε επιμέρους μέτρα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, όπως η εγκατάσταση, συντήρηση ή επισκευή εξοπλισμού ενεργειακής απόδοσης ή οργάνων και συσκευών μέτρησης, ρύθμισης και ελέγχου της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, εφόσον τα εν λόγω επιμέρους μέτρα συμμορφώνονται με τα καθορισμένα κριτήρια. Η ανακαίνιση κτιρίων με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο Ένωσης είναι κατά κανόνα σύμφωνη με τα κριτήρια ταξινόμιας της ΕΕ που σχετίζονται με τις δραστηριότητες ανακαίνισης κτιρίων.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

¹⁶ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν βλάπτει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους (ΕΕ L 442 της 9.12.2021, σ. 1).

- (31) Οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτίρια και δομικά στοιχεία περιλαμβάνονταν ήδη στις προγενέστερες οδηγίες και θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν. Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης που θεσπίστηκαν πρόσφατα ορίζουν ένα ελάχιστο επίπεδο για την ενεργειακή απόδοση των υφιστάμενων κτιρίων και εξασφαλίζουν την πραγματοποίηση ανακαίνισης σε κτίρια χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, ενώ οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτίρια και δομικά στοιχεία εξασφαλίζουν το αναγκαίο βάθος ανακαίνισης κατά την πραγματοποίηση ανακαίνισης.

- (32) Είναι επείγουσα ανάγκη να μειωθεί η εξάρτηση των κτιρίων από τα ορυκτά καύσιμα και να επιταχυνθούν οι προσπάθειες για την απανθρακοποίηση και τον εξηλεκτρισμό της οικείας κατανάλωσης ενέργειας. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η οικονομικά αποδοτική εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών σε μεταγενέστερο στάδιο, όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να διαθέτουν υποδομές για να δεχθούν εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας, δηλαδή να έχουν σχεδιαστεί ώστε να βελτιστοποιούν το δυναμικό παραγωγής ηλεκτρισμού με ηλιακή ενέργεια με βάση την ηλιακή ακτινοβολία της εγκατάστασης, ώστε να είναι εφικτή η εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών χωρίς δαπανηρές διαρθρωτικές παρεμβάσεις. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την τοποθέτηση κατάλληλων ηλιακών εγκαταστάσεων σε νέα κτίρια, τόσο οικιστικής όσο και μη οικιστικής χρήσης, καθώς και σε υφιστάμενα μη οικιστικής χρήσης κτίρια. Η μεγάλης κλίμακας τοποθέτηση ηλιακών εγκαταστάσεων στα κτίρια θα συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματικότερη προστασία των καταναλωτών από τις αυξανόμενες και ασταθείς τιμές των ορυκτών καυσίμων, θα μειώσει την έκθεση των ευάλωτων πολιτών στο υψηλό ενεργειακό κόστος και θα επιφέρει ευρύτερα περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Προκειμένου να αξιοποιηθεί αποδοτικά το δυναμικό των ηλιακών εγκαταστάσεων σε κτίρια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κριτήρια για την εφαρμογή και τις πιθανές εξαιρέσεις από την τοποθέτηση ηλιακών εγκαταστάσεων σε κτίρια σύμφωνα με το εκτιμώμενο τεχνικό και οικονομικό δυναμικό των εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων που καλύπτονται από την υποχρέωση αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας και τον συνδυασμό ηλιακών εγκαταστάσεων με άλλες χρήσεις στεγών, όπως πράσινες στέγες ή άλλες εγκαταστάσεις κτιριακών υπηρεσιών. Στα κριτήριά τους για την πρακτική εφαρμογή των υποχρεώσεων τοποθέτησης κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε κτίρια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να εκφράζουν το σχετικό κατώτατο όριο σε όρους εμβαδού ισογείου του κτιρίου αντί ωφέλιμης επιφάνειας του κτιρίου, υπό την προϋπόθεση ότι η μέθοδος αυτή αντιστοιχεί σε ισοδύναμη εγκατεστημένη δυναμικότητα κατάλληλης εγκατάστασης ηλιακής ενέργειας σε κτίρια. Καθώς η υποχρέωση τοποθέτησης ηλιακών εγκαταστάσεων σε μεμονωμένα κτίρια εξαρτάται από τα κριτήρια που θεσπίζουν τα κράτη μέλη, οι διατάξεις για την ηλιακή ενέργεια σε κτίρια δεν χαρακτηρίζονται ως «πρότυπο της Ένωσης» κατά την έννοια των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

- (33) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ενθαρρύνουν, μέσω ενημέρωσης, κατάλληλων διοικητικών διαδικασιών ή άλλων μέτρων που καθορίζονται στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων, την τοποθέτηση κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε συνδυασμό με την ανακαίνιση του κελύφους κτιρίων, με την αντικατάσταση των τεχνικών συστημάτων κτιρίων ή με την εγκατάσταση υποδομών επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, αντλιών θερμότητας ή συστημάτων αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων.
- (34) Όσον αφορά τα κτίρια μικτής χρήσης που περιλαμβάνουν τόσο οικιστικές όσο και μη οικιστικές κτιριακές μονάδες, τα κράτη μέλη μπορούν να εξακολουθήσουν να επιλέγουν εάν θα τα θεωρούν ως οικιστικά ή ως μη οικιστικά κτίρια.
- (35) Τα ηλιακά φωτοβολταϊκά και οι ηλιοθερμικές τεχνολογίες, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με αποθήκευση της ενέργειας, θα πρέπει να αναπτυχθούν γρήγορα, με οφέλη τόσο για το κλίμα όσο και για τα οικονομικά των πολιτών και των επιχειρήσεων.
- (36) Ο εξηλεκτρισμός των κτιρίων, όπως μέσω της τοποθέτησης αντλιών θερμότητας, ηλιακών εγκαταστάσεων, μπαταριών και υποδομών επαναφόρτισης μεταβάλλει τους κινδύνους όσον αφορά την πυρασφάλεια των κτιρίων, τους οποίους πρέπει να αντιμετωπίσουν τα κράτη μέλη. Όσον αφορά την πυρασφάλεια στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύσει μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη.

- (37) Προκειμένου να επιτευχθεί ένα απανθρακοποιημένο κτιριακό δυναμικό υψηλής ενεργειακής απόδοσης και να μετατραπούν τα υφιστάμενα κτίρια σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων που θα αντικαταστήσουν τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης που προβλέπονται στο άρθρο 2α της οδηγίας 2010/31/ΕΕ και θα αποτελέσουν ένα ακόμη ισχυρότερο, πλήρως λειτουργικό εργαλείο σχεδιασμού για τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, το οποίο θα δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη χρηματοδότηση και θα εξασφαλίζει ότι υπάρχει διαθέσιμο εργατικό δυναμικό που διαθέτει κατάλληλες δεξιότητες για την πραγματοποίηση ανακαινίσεων κτιρίων. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη το σύμφωνο για τις δεξιότητες που περιέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 1ης Ιουλίου 2020 με τίτλο «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα». Στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τους οικείους εθνικούς στόχους για την ανακαίνιση κτιρίων. Σύμφωνα με το άρθρο 21 στοιχείο β) παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και με τους ευνοϊκούς όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν περιγραφή των μέτρων χρηματοδότησης, καθώς και περιγραφή των επενδυτικών αναγκών και των διοικητικών πόρων για την υλοποίηση των εθνικών τους σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

- (38) Η «αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση» είναι πρωτεύουσα αρχή η οποία θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλους τους τομείς, ακόμα και πέραν του ενεργειακού συστήματος, και σε όλα τα επίπεδα. Ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 ως η μέγιστη συνεκτίμηση, στο πλαίσιο των αποφάσεων σχεδιασμού και πολιτικής και επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας, εναλλακτικών και οικονομικά αποδοτικών μέτρων ενεργειακής απόδοσης, για την αύξηση της αποτελεσματικότητας στη ζήτηση και προσφορά ενέργειας, ιδίως μέσω οικονομικά αποδοτικών ενεργειακών εξοικονομήσεων στην τελική χρήση, μέσω πρωτοβουλιών για ανταπόκριση στη ζήτηση και μέσω πιο αποτελεσματικής μετατροπής, μεταφοράς και διανομής ενέργειας, με παράλληλη όμως επίτευξη των στόχων των αποφάσεων αυτών. Ως εκ τούτου, η αρχή αυτή είναι εξίσου σημαντική για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και στη στρατηγική του κύματος ανακαινίσεων υπερτονίζεται ως μία από τις βασικές αρχές για την ανακαίνιση κτιρίων με ορίζοντα το 2030 και το 2050. Όπως επισημαίνεται στη σύσταση (ΕΕ) 2021/1749 της Επιτροπής¹⁸, η βελτίωση της υγείας και η ευεξία είναι μεταξύ των σημαντικότερων οφελών που προκύπτουν όταν εφαρμόζεται η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.
- (39) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το εργατικό δυναμικό της Ένωσης είναι πλήρως προετοιμασμένο να εργαστεί ενεργά για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παροτρύνουν υποεκπροσωπούμενες ομάδες να εκπαιδεύονται και να εργάζονται στον κατασκευαστικό και οικοδομικό τομέα.
- (40) Τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να βασίζονται σε εναρμονισμένο υπόδειγμα προκειμένου να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των σχεδίων. Για να εξασφαλιστεί το απαιτούμενο επίπεδο φιλοδοξίας, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τα προσχέδια των εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων και να εκδώσει συστάσεις προς τα κράτη μέλη.

¹⁸ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1749 της Επιτροπής της 28ης Σεπτεμβρίου 2021 για την προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: από τις αρχές στην πράξη — Κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα για την εφαρμογή της αρχής κατά τη λήψη αποφάσεων στον ενεργειακό τομέα και πέραν αυτού (ΕΕ L 350 της 4.10.2021, σ. 9).

- (41) Τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να συνδέονται στενά με τα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, και η πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη των εθνικών στόχων και τη συμβολή των εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων στους εθνικούς και ενωσιακούς στόχους θα πρέπει να αναφέρεται στο πλαίσιο της υποβολής εκθέσεων ανά διετία δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Λαμβανομένης υπόψη της επείγουσας ανάγκης να αυξηθούν οι ανακαινίσεις βάσει αξιόπιστων εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων, η ημερομηνία υποβολής των πρώτων εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να οριστεί το συντομότερο δυνατόν. Τα επακόλουθα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να υποβάλλονται στο πλαίσιο των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα και των επικαιροποιήσεών τους, που συνεπάγεται ότι το δεύτερο προσχέδιο εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων θα πρέπει να υποβληθεί μαζί με το δεύτερο προσχέδιο των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα το 2028.
- (42) Η σταδιακή ριζική ανακαίνιση μπορεί να αποτελέσει λύση για την αντιμετώπιση του υψηλού αρχικού κόστους και της ταλαιπωρίας για τους κατοίκους που ενδέχεται να προκύψει κατά την ανακαίνιση «μια κι έξω» και μπορεί να επιτρέψει λιγότερο ανατρεπτικά και περισσότερο οικονομικά εφικτά μέτρα ανακαίνισης. Ωστόσο, η σταδιακή ριζική ανακαίνιση πρέπει να σχεδιαστεί προσεκτικά ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ένα στάδιο ανακαίνισης να εμποδίσει την εκτέλεση αναγκαίων επόμενων σταδίων. Η εφάπαξ ριζική ανακαίνιση μπορεί να είναι πιο αποδοτική από πλευράς κόστους και να έχει ως αποτέλεσμα λιγότερες εκπομπές που συνδέονται με την ανακαίνιση από ότι η σταδιακή ανακαίνιση. Τα διαβατήρια ανακαίνισης παρέχουν έναν σαφή χάρτη πορείας για τις σταδιακές ριζικές ανακαινίσεις και βοηθούν τους ιδιοκτήτες και τους επενδυτές να προγραμματίζουν το καλύτερο χρονοδιάγραμμα και το πεδίο εφαρμογής των παρεμβάσεων. Συνεπώς, τα διαβατήρια ανακαίνισης θα πρέπει να προωθούνται και να προσφέρονται ως προαιρετικό εργαλείο για τους ιδιοκτήτες κτιρίων σε όλα τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα διαβατήρια ανακαίνισης δεν δημιουργούν δυσανάλογη επιβάρυνση.

- (43) Υπάρχουν ορισμένες συνέργειες μεταξύ των διαβατηρίων ανακαίνισης και των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, ειδικότερα όσον αφορά την αξιολόγηση της τρέχουσας απόδοσης του κτιρίου και τις συστάσεις για τη βελτίωσή του. Προκειμένου να αξιοποιηθούν στο έπακρο αυτές οι συνέργειες και να μειωθεί το κόστος για τους ιδιοκτήτες κτιρίων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν το διαβατήριο ανακαίνισης και το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης να καταρτίζονται μαζί από τον ίδιο εμπειρογνώμονα και να εκδίδονται ταυτόχρονα. Στην περίπτωση αυτή της κατάρτισης και έκδοσης, το διαβατήριο ανακαίνισης θα πρέπει να αντικαθιστά τις συστάσεις του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης. Ωστόσο, θα πρέπει να παραμένει δυνατή η απόκτηση πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης χωρίς διαβατήριο ανακαίνισης.
- (44) Οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις ανακαίνισης αποτελούν σημαντικό μέσο για την τόνωση της σταδιακής ανακαίνισης. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμούς που θα επιτρέπουν τη σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων ανακαίνισης στα διάφορα στάδια της σταδιακής ανακαίνισης. Όταν καθίστανται διαθέσιμα νέα και αποτελεσματικότερα κίνητρα κατά τα διάφορα στάδια της ανακαίνισης, μπορεί να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε αυτά τα νέα κίνητρα κατά τρόπο που επιτρέπει στους δικαιούχους να στραφούν σε αυτά.

- (45) Η έννοια της «ριζικής ανακαίνισης» δεν έχει οριστεί ακόμη στο ενωσιακό δίκαιο. Για να επιτευχθεί το μακρόπνοο όραμα για τα κτίρια, η ριζική ανακαίνιση θα πρέπει να οριστεί ως η ανακαίνιση με την οποία τα κτίρια μετατρέπονται σε κτίρια μηδενικών εκπομπών, αλλά σε πρώτο στάδιο, θα πρέπει να οριστεί ως η ανακαίνιση με την οποία τα κτίρια μετατρέπονται σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Ο ορισμός αυτός αποσκοπεί στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Η ριζική ανακαίνιση για σκοπούς ενεργειακής απόδοσης μπορεί επίσης να είναι εξαιρετική ευκαιρία να εξεταστούν και άλλες πτυχές, όπως η ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, οι συνθήκες διαβίωσης των ευάλωτων νοικοκυριών, η αύξηση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, η ανθεκτικότητα έναντι των κινδύνων καταστροφών, συμπεριλαμβανομένης της σεισμικής ανθεκτικότητας, η πυρασφάλεια, η αφαίρεση επικίνδυνων ουσιών όπως ο αμιάντος, και η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία.
- (46) Για να προωθήσουν τη ριζική ανακαίνιση, που αποτελεί έναν από τους στόχους της στρατηγικής για το κύμα ανακαινίσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παράσχουν ενισχυμένη χρηματοδοτική και διοικητική στήριξη για την πραγματοποίηση ριζικών ανακαινίσεων.
- (47) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τις αναβαθμίσεις της ενεργειακής απόδοσης στα υφιστάμενα κτίρια, οι οποίες συμβάλλουν στην εξασφάλιση κατάλληλου επιπέδου ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, την αφαίρεση του αμιάντου και άλλων επιβλαβών ουσιών, την αποφυγή της παράνομης αφαίρεσης επιβλαβών ουσιών και τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης με τις υπάρχουσες νομοθετικές πράξεις, όπως οι οδηγίες 2009/148/EK¹⁹ και (ΕΕ) 2016/2284²⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

¹⁹ Οδηγία 2009/148/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (ΕΕ L 330 της 16.12.2009, σ. 28).

²⁰ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/EK και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/EK (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1).

- (48) Οι ολοκληρωμένες προσεγγίσεις σε επίπεδο συνοικίας ή γειτονιάς συμβάλλουν σε πιο αποδοτικές από πλευράς κόστους ανακαινίσεις που απαιτούνται για κτίρια που συνδέονται χωρικά, όπως συγκροτήματα κατοικιών. Αυτές οι προσεγγίσεις ανακαίνισης προσφέρουν μια ποικιλία λύσεων σε μεγαλύτερη κλίμακα.
- (49) Τα ηλεκτρικά οχήματα αναμένεται να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην απανθρακοποίηση και στην αποδοτικότητα του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως μέσω της παροχής υπηρεσιών ευελιξίας, εξισορρόπησης και αποθήκευσης, και ειδικότερα μέσω της συγκέντρωσης. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες των ηλεκτρικών οχημάτων να ενοποιηθούν με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και να συμβάλουν στην αποδοτικότητα του συστήματος και στην περαιτέρω απορρόφηση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπάρχουν σημεία επαναφόρτισης στα κτίρια, δεδομένου ότι εκεί σταθμεύουν τακτικά και για μεγάλα χρονικά διαστήματα ηλεκτρικά οχήματα. Η αργή επαναφόρτιση είναι οικονομική, και η εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης σε ιδιωτικούς χώρους προσφέρει δυνατότητες αποθήκευσης ενέργειας για το σχετικό κτίριο, καθώς και δυνατότητες ενοποίησης υπηρεσιών έξυπνης επαναφόρτισης και αμφίδρομης επαναφόρτισης και υπηρεσιών ενοποίησης συστημάτων γενικότερα.
- (50) Η χρήση ηλεκτρικών οχημάτων, σε συνδυασμό με αυξημένο μερίδιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμβάλλει στην παραγωγή λιγότερων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Τα ηλεκτρικά οχήματα αποτελούν σημαντική συνιστώσα της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια, η οποία βασίζεται σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης, εναλλακτικά καύσιμα, ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και καινοτόμες λύσεις για τη διαχείριση της ενεργειακής ευελιξίας. Οι οικοδομικοί κανονισμοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά για τη θέσπιση στοχευμένων απαιτήσεων που στηρίζουν την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων σε οικιστικά και μη οικιστικά κτίρια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν στόχο να άρουν τους φραγμούς, όπως ο διχασμός κινήτρων και οι διοικητικές επιπλοκές, που συναντούν οι εκάστοτε ιδιοκτήτες όταν επιχειρούν να εγκαταστήσουν σημείο επαναφόρτισης στον οικείο χώρο στάθμευσης.

- (51) Η προκαλωδίωση και η σωλήνωση διευκολύνουν την ταχεία ανάπτυξη σημείων επαναφόρτισης εάν και όπου χρειάζονται. Μια άμεσα διαθέσιμη υποδομή θα μειώσει το κόστος της εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης για τους εκάστοτε ιδιοκτήτες και θα εξασφαλίσει ότι οι χρήστες ηλεκτρικών οχημάτων έχουν πρόσβαση σε σημεία επαναφόρτισης. Η θέσπιση απαιτήσεων για την ηλεκτροκίνηση σε επίπεδο Ένωσης όσον αφορά τον εκ των προτέρων εξοπλισμό των χώρων στάθμευσης και την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης αποτελεί αποτελεσματικό τρόπο για την προώθηση της χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων στο εγγύς μέλλον, ενώ παράλληλα καθιστά δυνατή την περαιτέρω ανάπτυξη με μειωμένο κόστος μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα των σημείων επαναφόρτισης για τα άτομα με αναπηρία.
- (52) Η έξυπνη επαναφόρτιση και η αμφίδρομη επαναφόρτιση επιτρέπουν την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος των κτιρίων. Δεδομένου ότι τα σημεία επαναφόρτισης στα οποία τα ηλεκτρικά οχήματα σταθμεύουν συνήθως για παρατεταμένο χρονικό διάστημα, όπως τα σημεία στάθμευσης στην κατοικία ή στον χώρο απασχόλησης, έχουν μεγάλη σημασία για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, πρέπει να διασφαλιστούν έξυπνες λειτουργίες επαναφόρτισης. Αυτές οι λειτουργίες θα πρέπει επίσης να διασφαλιστούν σε περιπτώσεις όπου η αμφίδρομη επαναφόρτιση θα μπορούσε να συμβάλει στην περαιτέρω διείσδυση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από στόλους ηλεκτρικών οχημάτων στις μεταφορές και στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας γενικότερα.

- (53) Η προώθηση της πράσινης κινητικότητας αποτελεί βασικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και τα κτίρια μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην παροχή των αναγκαίων υποδομών, όχι μόνο για την επαναφόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων αλλά και για τα ποδήλατα. Η μετάβαση στην ενεργό κινητικότητα, όπως η ποδηλασία, μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις μεταφορές. Με την αύξηση της πώλησης ηλεκτρικά υποβοηθούμενων δικύκλων και άλλων τύπων οχημάτων της κατηγορίας L, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹, και προκειμένου να διευκολυνθεί η εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης σε μεταγενέστερο στάδιο, θα πρέπει να απαιτείται προκαλωδίωση ή σωλήνωση σε νέα οικιστικά κτίρια και, όπου είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, σε οικιστικά κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας. Όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας» («Σχέδιο κλιματικών στόχων για το 2030»), η αύξηση του μεριδίου των καθαρών και αποδοτικών ιδιωτικών και δημόσιων μέσων μεταφοράς, όπως το ποδήλατο, θα συμβάλει δραστικά στη μείωση της ρύπανσης από τις μεταφορές και θα αποφέρει σημαντικά οφέλη στους πολίτες και στις τοπικές κοινωνίες. Η έλλειψη χώρων στάθμευσης ποδηλάτων, τόσο σε οικιστικά όσο και σε μη οικιστικά κτίρια, αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στη χρήση ποδηλάτων. Οι απαιτήσεις της Ένωσης και οι εθνικοί οικοδομικοί κανονισμοί μπορούν να στηρίξουν αποτελεσματικά τη μετάβαση σε καθαρότερη κινητικότητα με τη θέσπιση απαιτήσεων για ελάχιστο αριθμό χώρων στάθμευσης ποδηλάτων, και η κατασκευή χώρων στάθμευσης ποδηλάτων και συναφών υποδομών σε περιοχές όπου τα ποδήλατα χρησιμοποιούνται λιγότερο μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της χρήσης τους. Η απαίτηση παροχής θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα και την παροχή χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων ούτε να συνδέεται αναγκαστικά με αυτές, καθώς ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να μην διατίθενται τέτοιοι χώροι. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέψουν την αύξηση της στάθμευσης ποδηλάτων σε οικιστικά κτίρια όπου δεν υπάρχουν θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων με την πρόβλεψη της εγκατάστασης τουλάχιστον δύο θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων για κάθε οικιστική μονάδα κατοικιών.

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς δίκυκλων ή τρίκυκλων οχημάτων και τετράκυκλων (ΕΕ L 60 της 2.3.2013, σ. 52).

- (54) Τα προγράμματα δράσης της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και της Ενεργειακής Ένωσης θα πρέπει να εναρμονιστούν και να εξυπηρετούν κοινούς σκοπούς. Η ψηφιοποίηση του ενεργειακού συστήματος αλλάζει με γοργούς ρυθμούς το τοπίο στον τομέα της ενέργειας, από την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε έξυπνα δίκτυα και κτίρια έτοιμα για έξυπνα δίκτυα. Προκειμένου να ψηφιοποιηθεί ο κτιριακός τομέας, οι στόχοι συνδεσιμότητας και οι φιλοδοξίες της Ένωσης για την ανάπτυξη δικτύων επικοινωνιών υψηλής χωρητικότητας έχουν σημασία για την ανάπτυξη έξυπνων κατοικιών και καλά διασυνδεδεμένων τοπικών κοινωνιών. Θα πρέπει να παρασχεθούν στοχευμένα κίνητρα για την προώθηση συστημάτων έτοιμων για έξυπνες εφαρμογές και ψηφιακών λύσεων στο δομημένο περιβάλλον. Η εξέλιξη αυτή θα προσφέρει νέες ευκαιρίες για εξοικονόμηση ενέργειας, δεδομένου ότι παρέχει στους καταναλωτές πιο ακριβείς πληροφορίες για τα καταναλωτικά τους μοντέλα και επιτρέπει στον διαχειριστή του συστήματος να διαχειρίζεται το δίκτυο με πιο αποδοτικό τρόπο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για την ανάλυση, την προσομοίωση και τη διαχείριση των κτιρίων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις ριζικές ανακαινίσεις.
- (55) Προκειμένου να διευκολυνθεί η δημιουργία μιας ανταγωνιστικής και καινοτόμου αγοράς για υπηρεσίες έξυπνων κτιρίων, η οποία συμβάλλει στην αποδοτική χρήση της ενέργειας και στην ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα κτίρια, και προκειμένου να δοθεί στήριξη για επενδύσεις στην ανακαίνιση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν την άμεση πρόσβαση των ενδιαφερόμενων μερών στα δεδομένα των συστημάτων κτιρίων. Για να αποφευχθεί το υπερβολικό διοικητικό κόστος για τα τρίτα μέρη, τα κράτη μέλη διευκολύνουν την πλήρη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών και την ανταλλαγή δεδομένων εντός της Ένωσης.

- (56) Ο δείκτης ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να μετρά την ικανότητα των κτιρίων να χρησιμοποιούν τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών και ηλεκτρονικά συστήματα προκειμένου να προσαρμόζουν τη λειτουργία των κτιρίων στις ανάγκες των ενοίκων και του δικτύου και να βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση και τις συνολικές επιδόσεις των κτιρίων. Ο δείκτης ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων θα πρέπει να αυξήσει την ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών και των ενοίκων ως προς την αξία του αυτοματισμού των κτιρίων και της ηλεκτρονικής παρακολούθησης των τεχνικών συστημάτων των κτιρίων, και να εμπνεύσει εμπιστοσύνη στους ενοίκους σχετικά με την πραγματική εξοικονόμηση χάρη στις νέες αυτές ενισχυμένες λειτουργίες. Ο δείκτης ευφυούς ετοιμότητας είναι ιδιαίτερα επωφελής για τα μεγάλα κτίρια που έχουν υψηλές ενεργειακές απαιτήσεις. Όσον αφορά τα υπόλοιπα κτίρια, η χρήση του συστήματος αξιολόγησης της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων θα πρέπει να είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη.
- (57) Το ψηφιακό δίδυμο κτιρίου είναι μια διαδραστική και δυναμική προσομοίωση που αποτυπώνει την κατάσταση και τη συμπεριφορά σε πραγματικό χρόνο ενός υλικού κτιρίου. Με την ενσωμάτωση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο από αισθητήρες, έξυπνους μετρητές και άλλες πηγές, το ψηφιακό δίδυμο κτιρίου παρέχει συνολική εικόνα των επιδόσεων του κτιρίου, μεταξύ άλλων της κατανάλωσης ενέργειας, της θερμοκρασίας, της υγρασίας, των επιπέδων πληρότητας και άλλων, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρακολούθηση και τη διαχείριση της κατανάλωσης ενέργειας του κτιρίου. Όταν διατίθεται ψηφιακό δίδυμο κτιρίου, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για τον δείκτη ευφυούς ετοιμότητας.

- (58) Η πρόσβαση σε επαρκή χρηματοδότηση είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα για το 2030 και το 2050. Με σκοπό τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων έχουν θεσπιστεί ή προσαρμόσκει χρηματοδοτικά μέσα και άλλα μέτρα της Ένωσης. Στις πλέον πρόσφατες πρωτοβουλίες για την αύξηση της διαθεσιμότητας χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η εμβληματική συνιστώσα «Ανακαίνιση» του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ειδικότερα το σχέδιο REPowerEU, και το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²².
- (59) Τα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ώστε να υλοποιηθούν στην πράξη οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, χωρίς ωστόσο να αντικαθιστούν τα εθνικά μέτρα. Λόγω του εύρους των απαιτούμενων προσπαθειών ανακαίνισης, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ιδίως για την παροχή κατάλληλων και καινοτόμων μέσων χρηματοδότησης με καταλυτικό αποτέλεσμα στις επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Θα μπορούσαν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ταμείων, μέσων και μηχανισμών ενεργειακής απόδοσης, που θα κατανέμουν αυτές τις δυνατότητες χρηματοδότησης μεταξύ ιδιωτών ιδιοκτητών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και εταιρειών υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης.

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1).

- (60) Τα χρηματοδοτικά μέσα, τα κίνητρα και η κινητοποίηση των χρηματοδοτικών οργανισμών για ενεργειακές ανακαίνισεις κτιρίων θα πρέπει να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων και να προωθούνται ενεργά από τα κράτη μέλη. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν την ενθάρρυνση της χορήγησης ενυπόθηκων δανείων ενεργειακής απόδοσης για πιστοποιημένες ενεργειακά αποδοτικές ανακαίνισεις κτιρίων, την προώθηση επενδύσεων από τους δημόσιους φορείς σε ενεργειακά αποδοτικό κτιριακό δυναμικό (για παράδειγμα μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ή συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης) ή τη μείωση του διαφαινόμενου κινδύνου των επενδύσεων. Οι πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και τα χρηματοδοτικά εργαλεία θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό με εύκολα προσιτό και διαφανή τρόπο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παροτρύνουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να προωθούν στοχευμένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις, για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων στα οποία κατοικούν ευάλωτα νοικοκυριά, καθώς και στους ιδιοκτήτες κτιρίων με πολλαπλές οικιστικές μονάδες κατοικιών με τις χειρότερες επιδόσεις και σε κτίρια σε αγροτικές περιοχές, καθώς και σε άλλες ομάδες που δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Η Επιτροπή θα πρέπει να θεσπίσει προαιρετικό πλαίσιο για να βοηθήσει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να στοχεύσουν και να αυξήσουν τον όγκο δανειοδότησης σύμφωνα με τη φιλοδοξία της Ένωσης για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και τους σχετικούς ενεργειακούς στόχους.
- (61) Τα πράσινα ενυπόθηκα δάνεια και τα πράσινα δάνεια μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στον μετασχηματισμό της οικονομίας και στη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών.

- (62) Η χρηματοδότηση από μόνη της δεν θα καλύψει τις ανάγκες ανακαίνισης. Σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση, είναι απαραίτητη η δημιουργία προσιτών και διαφανών συμβουλευτικών εργαλείων και μέσων βοήθειας, όπως υπηρεσίες μίας στάσης που παρέχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες ενεργειακών ανακαινίσεων, καθώς και η εφαρμογή άλλων μέτρων και πρωτοβουλιών, όπως αυτά που αναφέρονται στην πρωτοβουλία της Επιτροπής «Έξυπνη χρηματοδότηση για έξυπνα κτίρια», για τη διαμόρφωση του κατάλληλου ευνοϊκού πλαισίου και την άρση των φραγμών στην ανακαίνιση. Οι υπηρεσίες μίας στάσης θα πρέπει να παρέχουν τεχνική βοήθεια και να είναι εύκολα διαθέσιμες σε όλους τους εμπλεκόμενους σε ανακαινίσεις κτιρίων, όπως οι ιδιοκτήτες κατοικιών και οι διοικητικοί, χρηματοπιστωτικοί και οικονομικοί παράγοντες, όπως οι ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων.

- (63) Τα κτίρια χαμηλής ενεργειακής απόδοσης συχνά παραπέμπουν σε ενεργειακή φτώχεια και κοινωνικά προβλήματα. Τα ευάλωτα νοικοκυριά είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα στην αύξηση των τιμών της ενέργειας, δεδομένου ότι δαπανούν το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού τους στα ενεργειακά προϊόντα. Με τη μείωση των υπέρογκων λογαριασμών ενέργειας, η ανακαίνιση κτιρίων μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να απαλλαγούν από την ενεργειακή φτώχεια και μπορεί επιπλέον να αποτρέψει την ενεργειακή φτώχεια. Ταυτόχρονα, όμως, η ανακαίνιση κτιρίων δεν είναι δωρεάν και είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι παραμένουν υπό έλεγχο οι κοινωνικές επιπτώσεις του κόστους ανακαίνισης κτιρίων, ειδικότερα για τα ευάλωτα νοικοκυριά. Η στρατηγική κύματος ανακαίνισεων δεν θα πρέπει να αφήνει κανέναν στο περιθώριο και θα πρέπει να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία βελτίωσης της κατάστασης των ευάλωτων νοικοκυριών. Επίσης, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα. Ως εκ τούτου, τα χρηματοδοτικά κίνητρα και άλλα μέτρα πολιτικής θα πρέπει να στοχεύουν κατά προτεραιότητα στα ευάλωτα νοικοκυριά, στα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, και τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη των εξώσεων λόγω ανακαίνισης, όπως ανώτατα όρια στις αυξήσεις των μισθωμάτων. Η σύσταση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2022²³ παρέχει ένα κοινό πλαίσιο και μια κοινή αντίληψη όσον αφορά τις ολοκληρωμένες πολιτικές και επενδύσεις που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η δίκαιη μετάβαση.

²³ Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα (EE C 243 της 27.6.2022, σ. 35).

- (64) Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν το 94 % των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον οικοδομικό τομέα. Μαζί με τις μικρές επιχειρήσεις, αντιπροσωπεύουν το 70 % της απασχόλησης στον κατασκευαστικό τομέα. Παρέχουν βασικές υπηρεσίες και θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις βασίζονται συνήθως σε λιγότερους από 10 εργαζομένους, διαθέτουν περιορισμένους πόρους για να συμμορφωθούν με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τους κανόνες που συνδέονται με προγράμματα χρηματοδοτικής στήριξης. Οι ενεργειακές κοινότητες, οι πρωτοβουλίες πολιτών και οι τοπικές αρχές και οι οργανισμοί ενέργειας, ενώ είναι απαραίτητες οντότητες για την υλοποίηση του κύματος ανακαινίσεων, αντιμετωπίζουν τα ίδια ζητήματα μειωμένων διοικητικών, οικονομικών και οργανωτικών ικανοτήτων. Αυτό δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει τον ουσιαστικό ρόλο των εν λόγω οντοτήτων και θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την ανάπτυξη προγραμμάτων στήριξης και κατάρτισης, με επαρκή προβολή και ευκολία πρόσβασης. Τα κράτη μέλη μπορούν να στηρίζουν ενεργά οργανώσεις που διαθέτουν περιορισμένα μέσα με ειδική τεχνική, οικονομική και νομική συνδρομή.
- (65) Τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων χρησιμοποιούνται από το 2002. Ωστόσο, η χρήση διαφορετικών κλιμάκων και μορφοτύπων εμποδίζει τη συγκρισιμότητα των διαφόρων εθνικών καθεστώτων. Η μεγαλύτερη συγκρισιμότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την Ένωση διευκολύνει τη χρήση των εν λόγω πιστοποιητικών από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κατευθύνοντας έτσι τη χρηματοδότηση προς κτίρια καλύτερης ενεργειακής απόδοσης και την ανακαίνιση κτιρίων. Η ταξινόμια της ΕΕ βασίζεται στη χρήση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης και τονίζει την ανάγκη βελτίωσης της συγκρισιμότητάς τους. Η θέσπιση κοινής κλίμακας κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης και κοινού υποδείγματος θα πρέπει να διασφαλίζει επαρκή συγκρισιμότητα μεταξύ των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σε ολόκληρη την Ένωση.

- (66) Ορισμένα κράτη μέλη τροποποίησαν πρόσφατα τα οικεία καθεστώτα πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης. Προκειμένου να αποφευχθούν διαταράξεις, τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους επιπρόσθετο χρόνο για να προσαρμόσουν τα συστήματά τους.
- (67) Για να εξασφαλιστεί ότι η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων μπορεί να λαμβάνεται υπόψη από πιθανούς αγοραστές ή ενοικιαστές στα πρώτα στάδια της διαδικασίας, τα κτίρια ή οι κτιριακές μονάδες που διατίθενται προς πώληση ή μίσθωση θα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, και η κατηγορία ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να αναγράφεται σε όλες τις αγγελίες. Ο μέλλον αγοραστής ή ενοικιαστής ενός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας θα πρέπει να λαμβάνει, με το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, ορθή πληροφόρηση σχετικά με την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου και πρακτικές συμβουλές σχετικά με τη βελτίωση της απόδοσης αυτής. Το πιστοποιητικό θα πρέπει επίσης να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την κατανάλωσή του πρωτογενούς ενέργειας και την τελική του κατανάλωση ενέργειας, τις ενεργειακές ανάγκες, την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, εάν είναι διαθέσιμο και, προαιρετικά, τους αισθητήρες και ελέγχους του για την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να περιέχει συστάσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου.
- (68) Η παρακολούθηση του κτιριακού δυναμικού διευκολύνεται από τη διαθεσιμότητα των δεδομένων που συλλέγονται με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και, με τον τρόπο αυτόν, συμβάλλει στη μείωση του διοικητικού κόστους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δημιουργηθούν εθνικές βάσεις δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτές θα πρέπει να διαβιβάζονται στο Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ.

- (69) Τα κτίρια που ανήκουν ή χρησιμοποιούνται από δημόσιους φορείς θα πρέπει να χρησιμεύσουν ως εμφανές παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικοί και ενεργειακοί παράγοντες. Τα εν λόγω κτίρια θα πρέπει επομένως να υπόκεινται σε τακτική ενεργειακή πιστοποίηση. Η δημοσιότητα των πληροφοριών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων θα πρέπει να βελτιωθεί με επίδειξη των εν λόγω πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σε περίοπτη θέση, ιδίως σε κτίρια που χρησιμοποιούνται από δημόσιους φορείς και τα οποία επισκέπτεται συχνά το κοινό, και ορισμένα μη οικιστικά κτίρια, όπως δημαρχεία, σχολεία, καταστήματα και εμπορικά κέντρα, υπεραγορές, εστιατόρια, θέατρα, τράπεζες και ξενοδοχεία.
- (70) Τα τελευταία χρόνια αυξάνεται η εγκατάσταση συσκευών κλιματισμού στις ευρωπαϊκές χώρες. Τούτο προκαλεί σοβαρά προβλήματα σε ώρες αιχμής φορτίου, με συνέπεια την αύξηση του κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος και τη διατάραξη της ενεργειακής ισορροπίας. Θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε στρατηγικές που ενισχύουν τις θερμικές επιδόσεις των κτιρίων κατά τη θερινή περίοδο. Προς τον σκοπό αυτό απαιτείται επικέντρωση σε μέτρα για την αποφυγή της υπερθέρμανσης, όπως η σκίαση και η επαρκής θερμική ικανότητα στη δομή του κτιρίου, καθώς και στην περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών παθητικής ψύξης, ιδίως εκείνων που βελτιώνουν την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, το μικροκλίμα γύρω από τα κτίρια και το φαινόμενο αστικής θερμικής νησίδας.

- (71) Η τακτική συντήρηση και επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης, των συστημάτων εξαερισμού και κλιματισμού από προσωπικό με κατάλληλα προσόντα συμβάλλει στη διατήρηση της σωστής τους ρύθμισης σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προϊόντος και διασφαλίζει τη βέλτιστη απόδοση από πλευράς περιβάλλοντος, ασφάλειας και ενέργειας. Η αξιολόγηση ολόκληρου του συστήματος θέρμανσης, του συστήματος εξαερισμού και κλιματισμού από ανεξάρτητο φορέα θα πρέπει να πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του, ιδίως πριν από την αντικατάσταση ή την αναβάθμισή του. Οι επιθεωρήσεις θα πρέπει να αφορούν τα μέρη των συστημάτων που είναι προσβάσιμα είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω διαθέσιμων μη καταστρεπτικών μεθόδων. Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η διοικητική επιβάρυνση των ιδιοκτητών και ενοικιαστών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθούν να συνδυάζουν κατά το δυνατόν επιθεωρήσεις και πιστοποιήσεις. Όταν εγκαθίσταται σύστημα εξαερισμού, θα πρέπει να αξιολογούνται επίσης το μέγεθός του και οι δυνατότητές του να βελτιστοποιεί τις επιδόσεις του σε τυπικές ή μέσες συνθήκες λειτουργίας που απαιτούνται για την ειδική και τρέχουσα χρήση του κτιρίου.
- (72) Όταν το προς επιθεώρηση σύστημα βασίζεται σε ορυκτά καύσιμα, η επιθεώρηση θα πρέπει να περιλαμβάνει βασική αξιολόγηση του κατά πόσον είναι εφικτό να μειωθεί η επιτόπια χρήση ορυκτών καυσίμων, για παράδειγμα με την ενσωμάτωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την αλλαγή της πηγής ενέργειας ή την αντικατάσταση ή την προσαρμογή των υφιστάμενων συστημάτων. Προκειμένου να μειωθεί η επιβάρυνση των χρηστών, η αξιολόγηση αυτή δεν θα πρέπει να επαναλαμβάνεται εάν οι εν λόγω συστάσεις έχουν ήδη τεκμηριωθεί, στο πλαίσιο πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης, διαβατηρίων ανακαίνισης, ενεργειακού ελέγχου, συστάσεων του κατασκευαστή ή άλλων μέσων παροχής συμβουλών σε ισοδύναμα επίσημα έγγραφα ή εάν έχει ήδη προγραμματιστεί η αντικατάσταση του συστήματος.

- (73) Ορισμένα συστήματα θέρμανσης ενέχουν υψηλό κίνδυνο δηλητηρίασης με μονοξείδιο του άνθρακα, ανάλογα με το είδος της μονάδας παραγωγής θερμότητας (λέβητας, αντλία θερμότητας), το είδος του καυσίμου (άνθρακας, πετρέλαιο, βιομάζα, αέριο) ή τη θέση της μονάδας παραγωγής θερμότητας (π.χ. σε χώρους διαβίωσης ή σε χώρους που δεν αερίζονται κατάλληλα). Οι επιθεωρήσεις των εν λόγω συστημάτων είναι μια καλή ευκαιρία για τη διαχείριση τέτοιων κινδύνων.
- (74) Η κοινή προσέγγιση της πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και της επιθεώρησης των συστημάτων θέρμανσης και των συστημάτων κλιματισμού, που εκτελείται από εξειδικευμένους ή πιστοποιημένους διαπιστευμένους εμπειρογνώμονες, των οποίων η ανεξαρτησία πρέπει να εξασφαλίζεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, θα συμβάλλει στη δημιουργία ισότιμων όρων σε ό,τι αφορά τις προσπάθειες που καταβάλλονται στα κράτη μέλη σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα και θα εισαγάγει διαφάνεια για τους υποψήφιους ιδιοκτήτες ή χρήστες αναφορικά με την ενεργειακή απόδοση στην ενωσιακή αγορά ακινήτων. Οι εμπειρογνώμονες θα πρέπει να επωφελούνται από τη χρήση εξοπλισμού δοκιμών πιστοποιημένου σύμφωνα με τα πρότυπα EN και ISO. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και των επιθεωρήσεων των συστημάτων θέρμανσης και των συστημάτων κλιματισμού σε ολόκληρη την Ένωση, θα πρέπει να θεσπιστεί σε κάθε κράτος μέλος ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου.

- (75) Θα πρέπει να υπάρχει επαρκής αριθμός αξιόπιστων επαγγελματιών με ειδικευση στον τομέα της ενεργειακής ανακαίνισης ούτως ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής ικανότητα για την εκτέλεση ποιοτικών εργασιών ανακαίνισης στην απαιτούμενη κλίμακα. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει, όπου κρίνεται σκόπιμο και εφικτό, να θεσπίσουν συστήματα πιστοποίησης για ολοκληρωμένες εργασίες ανακαίνισης που απαιτούν εμπειρογνώσια σε διάφορα δομικά στοιχεία ή συστήματα, όπως η μόνωση κτιρίων, τα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης και η εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών· στους εμπλεκόμενους επαγγελματίες είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται σχεδιαστές, γενικοί εργολάβοι, ειδικευμένοι εργολάβοι και εγκαταστάτες.
- (76) Δεδομένου ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν ζωτική σημασία για την επιτυχή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη τους και να επιδιώκεται η συμμετοχή τους, όπως και όταν ενδείκνυται, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ως προς θέματα χωροταξίας, την ανάπτυξη προγραμμάτων παροχής πληροφοριών, κατάρτισης και ευαισθητοποίησης και την εφαρμογή της οδηγίας σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Οι σχετικές διαβουλεύσεις ενδέχεται να χρησιμεύουν επίσης για την προώθηση της παροχής κατάλληλης καθοδήγησης στους τοπικούς υπευθύνους χωροταξίας και επιθεωρητές πολεοδομίας κατά την εκτέλεση των απαιτούμενων καθηκόντων. Επιπλέον τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν και να ενθαρρύνουν τους αρχιτέκτονες, υπευθύνους χωροταξίας και μηχανικούς να εξετάζουν δεόντως τον βέλτιστο συνδυασμό βελτιώσεων από άποψη ενεργειακής απόδοσης, χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και χρήσης τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τον χωροταξικό σχεδιασμό, τον σχεδιασμό κτιρίων, την οικοδόμηση και ανακαίνιση βιομηχανικών ζωνών ή ζωνών κατοικίας, μεταξύ άλλων με τη χρήση τεχνολογιών μοντελοποίησης και προσομοίωσης κτιρίων.

- (77) Οι εγκαταστάτες και οι οικοδόμοι παίζουν βασικό ρόλο στην επιτυχή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Κατά συνέπεια, θα πρέπει επαρκής αριθμός εγκαταστατών και οικοδόμων να διαθέτει, μέσω κατάρτισης και άλλων μέτρων, τις κατάλληλες δεξιότητες για την εγκατάσταση και ενσωμάτωση της απαιτούμενης ενεργειακά αποδοτικής τεχνολογίας και τεχνολογίας ανανεώσιμης ενέργειας.
- (78) Για να επιτευχθεί ο στόχος της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο ορισμένων τμημάτων του γενικού πλαισίου που καθορίζεται στο παράρτημα I, για τον καθορισμό συγκριτικού μεθοδολογικού πλαισίου υπολογισμού των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακών επιδόσεων, για τη θέσπιση ενωσιακού πλαισίου για τον υπολογισμό σε εθνικό επίπεδο του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, για τη θέσπιση συστήματος της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφύους ετοιμότητας των κτιρίων και για να παροτρυνθούν ουσιαστικά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να αυξήσουν τον όγκο δανειοδότησης που προβλέπεται για ανακαινίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, μέσω ενός ολοκληρωμένου πλαισίου χαρτοφυλακίου που θα χρησιμοποιείται οικειοθελώς από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου²⁴. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

²⁴ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

- (79) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποστηρίζει τα κράτη μέλη μέσω διαφόρων εργαλείων, όπως το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵, το οποίο παρέχει εξατομικευμένη τεχνική εμπειρογνωμοσύνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην αύξηση του ετήσιου ποσοστού ενεργειακής ανακαίνισης οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων έως το 2030 και στην προώθηση ριζικών ενεργειακών ανακαινίσεων. Η τεχνική υποστήριξη αφορά, για παράδειγμα, την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, τη στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικών και την ανταλλαγή σχετικών βέλτιστων πρακτικών.
- (80) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της πολυπλοκότητας του κτιριακού τομέα και της αδυναμίας των εθνικών αγορών κατοικίας να ανταποκριθούν καταλλήλως στις προκλήσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, αλλά μπορούν, συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των επιπτώσεων των μέτρων, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

²⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

- (81) Η νομική βάση της παρούσας πρωτοβουλίας εξουσιοδοτεί την Ένωση να θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά την πολιτική στον τομέα της ενέργειας. Η πρόταση συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης που περιγράφονται στο άρθρο 194 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που συμβάλλει στην προστασία και στη βελτίωση του περιβάλλοντος.
- (82) Σύμφωνα με το σημείο 44 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίζουν, προς ίδια χρήση και προς όφελος της Ένωσης, τους δικούς τους πίνακες, οι οποίοι αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, και να τους δημοσιοποιούν. Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάπτουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν τη σχέση ανάμεσα στα στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα τμήματα των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη, ιδίως μετά την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-543/17²⁶.

²⁶ Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 8ης Ιουλίου 2019, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Βασιλείου του Βελγίου, Υπόθεση C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573.

- (83) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που συνιστούν τροποποιήσεις ουσίας της προϋπάρχουσας οδηγίας. Η υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που δεν τροποποιούνται απορρέει από την προϋπάρχουσα οδηγία.
- (84) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και τις ημερομηνίες εφαρμογής των οδηγιών που παρατίθενται στο μέρος Β του παραρτήματος VIII,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1
Αντικείμενο

1. Η παρούσα οδηγία προωθεί τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια εντός της Ένωσης, με σκοπό την επίτευξη κτιριακού δυναμικού μηδενικών εκπομπών έως το 2050, λαμβάνοντας υπόψη τις εξωτερικές κλιματολογικές και τις τοπικές συνθήκες, τις απαιτήσεις για την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων και τη σχέση κόστους/οφέλους.
2. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει απαιτήσεις που αφορούν:
 - α) το κοινό γενικό πλαίσιο για μια μεθοδολογία υπολογισμού της συνολικής ενεργειακής απόδοσης κτιρίων και κτιριακών μονάδων·
 - β) την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης των νέων κτιρίων και νέων κτιριακών μονάδων·
 - γ) την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης:
 - i) υφισταμένων κτιρίων και υφισταμένων κτιριακών μονάδων που υποβάλλονται σε μεγάλης κλίμακας ανακαίνιση·
 - ii) δομικών στοιχείων που αποτελούν τμήμα του κελύφους του κτιρίου και έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κελύφους, όταν τοποθετούνται εκ των υστέρων ή αντικαθίστανται·
 - iii) τεχνικών συστημάτων κτιρίων, σε περίπτωση εγκατάστασης νέου, αντικατάστασης ή αναβάθμισης·

- δ) την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τα υφιστάμενα κτίρια και τις υφιστάμενες κτιριακές μονάδες, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 9·
- ε) τον υπολογισμό και την κοινοποίηση του δυναμικού υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά τον κύκλο ζωής των κτιρίων·
- στ) την ηλιακή ενέργεια σε κτίρια·
- ζ) τα διαβατήρια ανακαίνισης·
- η) τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων·
- θ) υποδομές βιώσιμης κινητικότητας εντός ή πλησίον των κτιρίων·
- ι) έξυπνα κτίρια·
- ια) την πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων ή κτιριακών μονάδων·
- ιβ) την τακτική επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης, των συστημάτων εξαερισμού και των συστημάτων κλιματισμού κτιρίων·
- ιγ) τα ανεξάρτητα συστήματα ελέγχου για τα πιστοποιητικά ενεργειακών επιδόσεων, τα διαβατήρια ανακαίνισης, τους δείκτες ευφυούς ετοιμότητας και τις εκθέσεις επιθεώρησης·
- ιδ) τις επιδόσεις των κτιρίων ως προς την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.

3. Οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας αποτελούν ελάχιστες απαιτήσεις και δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερα μέτρα, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο. Τα εν λόγω μέτρα κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

- 1) «κτίριο»: στεγασμένη κατασκευή με τοίχους για την οποία χρησιμοποιείται ενέργεια προς ρύθμιση του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων·
- 2) «κτίριο μηδενικών εκπομπών»: κτίριο με πολύ υψηλή ενεργειακή απόδοση, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με το παράρτημα I, που απαιτεί μηδενική ή πολύ χαμηλή ποσότητα ενέργειας, που παράγει μηδενικές επιτόπιες ανθρακούχες εκπομπές από ορυκτά καύσιμα και παράγει μηδενική ή πολύ χαμηλή ποσότητα λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με το άρθρο 11·
- 3) «κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας»: κτίριο με πολύ υψηλή ενεργειακή απόδοση, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με το παράρτημα I, το οποίο δεν είναι χειρότερο από το βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο για το 2023 που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2, στο οποίο η σχεδόν μηδενική ή πολύ χαμηλή ποσότητα ενέργειας που απαιτείται συνίσταται σε πολύ μεγάλο βαθμό σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένης της παραγομένης επιτόπου ή της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται πλησίον του κτιρίου·
- 4) «ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης»: κανόνες βάσει των οποίων τα υφιστάμενα κτίρια πρέπει να πληρούν απαίτηση ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο ευρύτερου σχεδίου ανακαίνισης κτιριακού δυναμικού ή σε σημείο ενεργοποίησης στην αγορά (όπως πώληση, ενοικίαση, δωρεά ή αλλαγή σκοπού στο μητρώο κτιρίων ή στο κτηματολόγιο), εντός μιας χρονικής περιόδου ή έως μια συγκεκριμένη ημερομηνία, με αποτέλεσμα τη δρομολόγηση της ανακαίνισης των υφιστάμενων κτιρίων·

- 5) «δημόσιοι φορείς»: οι δημόσιοι φορείς κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 12 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791.
- 6) «τεχνικό σύστημα κτιρίου»: τεχνικός εξοπλισμός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας για θέρμανση και ψύξη χώρου, εξαερισμό, παραγωγή ζεστού νερού για οικιακή χρήση, ενσωματωμένη εγκατάσταση φωτισμού, αυτοματισμό και έλεγχο κτιρίου, επιτόπια παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας και αποθήκευση ενέργειας ή συνδυασμός των εν λόγω συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων που χρησιμοποιούν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.
- 7) «σύστημα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου»: σύστημα που περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα, λογισμικά και μηχανικές υπηρεσίες που μπορούν να υποστηρίξουν την ενεργειακά αποδοτική, οικονομική και ασφαλή λειτουργία των τεχνικών συστημάτων κτιρίου μέσω αυτόματων ελέγχων και διευκόλυνσης της χειροκίνητης διαχείρισης των εν λόγω τεχνικών συστημάτων κτιρίου.
- 8) η υπολογισθείσα ή μετρηθείσα ποσότητα ενέργειας που χρειάζεται για να ικανοποιηθεί η ενεργειακή ζήτηση που συνδέεται με την τυπική χρήση του κτιρίου, η οποία περιλαμβάνει, την ενέργεια που χρησιμοποιείται για θέρμανση, ψύξη, εξαερισμό, παραγωγή ζεστού νερού για οικιακή χρήση και φωτισμό.
- 9) «πρωτογενής ενέργεια»: η ενέργεια από ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές που δεν έχει υποστεί μετατροπή ή μετασχηματισμό.
- 10) «μετρούμενη»: που μετράται με σχετική συσκευή, όπως μετρητή ενέργειας, μετρητή ισχύος, συσκευή μέτρησης και παρακολούθησης ισχύος, ή μετρητή ηλεκτρικής ενέργειας.

- 11) «συντελεστής μη ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας»: δείκτης που υπολογίζεται διαιρώντας την πρωτογενή ενέργεια από μη ανανεώσιμες πηγές για δεδομένο φορέα ενέργειας, η οποία συμπεριλαμβάνει την παρεχόμενη ενέργεια και την υπολογισθείσα απώλεια ενέργειας κατά την παράδοση στα σημεία χρήσης, με την παρεχόμενη ενέργεια·
- 12) «συντελεστής ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας»: δείκτης που υπολογίζεται διαιρώντας την πρωτογενή ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από επιτόπια, κοντινή ή μακρινή πηγή ενέργειας, η οποία παρέχεται μέσω δεδομένου φορέα ενέργειας, και συμπεριλαμβάνει την παρεχόμενη ενέργεια και την υπολογισθείσα απώλεια ενέργειας κατά την παράδοση στα σημεία χρήσης, με την παρεχόμενη ενέργεια·
- 13) «συνολικός συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας»: το άθροισμα των συντελεστών ανανεώσιμης και μη ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας για δεδομένο φορέα·
- 14) «ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές»: ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, δηλαδή αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή), και γεωθερμική ενέργεια, ωσμωτική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας από τον ωκεανό, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια·
- 15) «κέλυφος κτιρίου»: τα ενσωματωμένα στοιχεία ενός κτιρίου που διαχωρίζουν το εσωτερικό του από το εξωτερικό περιβάλλον·
- 16) «κτιριακή μονάδα»: τμήμα, όροφος ή διαμέρισμα εντός κτιρίου, που έχει σχεδιασθεί ή υποστεί μετατροπή ώστε να χρησιμοποιείται χωριστά·
- 17) «δομικό στοιχείο»: τεχνικό σύστημα κτιρίου ή στοιχείο του κελύφους του κτιρίου·

- 18) «οικιστικό κτίριο ή οικιστική κτιριακή μονάδα»: δωμάτιο ή σειρά δωματίων σε μόνιμο κτίριο ή δομικά διαχωρισμένο τμήμα κτιρίου το οποίο έχει σχεδιαστεί για κατοίκηση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους από ιδιωτικό νοικοκυριό·
- 19) «διαβατήριο ανακαίνισης»: επί τούτω εκπονηθείς χάρτης πορείας για τη ριζική ανακαίνιση συγκεκριμένου κτιρίου σε μέγιστο αριθμό σταδίων, η οποία θα βελτιώσει σημαντικά την ενεργειακή του απόδοση·
- 20) «ριζική ανακαίνιση»: ανακαίνιση η οποία συνάδει με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, η οποία επικεντρώνεται σε βασικά δομικά στοιχεία και επιφέρει μετατροπές σε ένα κτίριο ή μια κτιριακή μονάδα:
- α) πριν από την 1η Ιανουαρίου 2030, σε κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας·
 - β) από την 1η Ιανουαρίου 2030, σε κτίριο μηδενικών εκπομπών·
- 21) «σταδιακή ριζική ανακαίνιση»: ριζική ανακαίνιση που πραγματοποιείται σε μέγιστο αριθμό σταδίων όπως ορίζονται στο διαβατήριο ανακαίνισης·
- 22) «ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας»: η ανακαίνιση κτιρίου κατά την οποία:
- α) η συνολική δαπάνη της ανακαίνισης που αφορά το κέλυφος του κτιρίου ή τα τεχνικά συστήματά του υπερβαίνει το 25 % της αξίας του κτιρίου, εξαιρουμένης της αξίας του οικοπέδου επί του οποίου έχει κατασκευαστεί το κτίριο· ή
 - β) υφίσταται ανακαίνιση άνω του 25 % της επιφάνειας του κελύφους του κτιρίου·

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν μεταξύ του στοιχείου α) ή του στοιχείου β).

- 23) «λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου»: οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που συνδέονται με την κατανάλωση ενέργειας των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου κατά τη χρήση και λειτουργία του·
- 24) «εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής»: εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων της παραγωγής και της μεταφοράς δομικών προϊόντων, των δραστηριοτήτων στο εργοτάξιο, της χρήσης ενέργειας στο κτίριο και της αντικατάστασης δομικών προϊόντων, καθώς και της κατεδάφισης, της μεταφοράς και της διαχείρισης των αποβλήτων υλικών και της επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης και της τελικής τους διάθεσης·
- 25) «δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη καθ' όλο τον κύκλο ζωής» ΔΥΠ ή («ΔΥΠ κύκλου ζωής»): δείκτης που ποσοτικοποιεί τη συμβολή ενός κτιρίου στο δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής του·
- 26) «διχασμός κινήτρων»: ο διχασμός κινήτρων όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 54 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791·
- 27) «ενεργειακή φτώχεια»: η ενεργειακή φτώχεια όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 52 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791·
- 28) «ευάλωτα νοικοκυριά»: νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια ή νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών χαμηλότερου μεσαίου εισοδήματος, που είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα σε υψηλό ενεργειακό κόστος και δεν διαθέτουν τα μέσα για την ανακαίνιση του κτιρίου που χρησιμοποιούν·
- 29) «ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) ή το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών (ETSI) και διατίθεται προς δημόσια χρήση·

- 30) «πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης»: πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από κράτος μέλος ή νομικό πρόσωπο ορισθέν από αυτό, το οποίο αναφέρει την ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με την μεθοδολογία που εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 4·
- 31) «συμπαγωγή»: η ταυτόχρονη, στο πλαίσιο μιας διεργασίας, παραγωγή θερμικής ενέργειας και ηλεκτρικής ή μηχανικής ενέργειας·
- 32) «βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο»: το επίπεδο ενεργειακής απόδοσης που έχει ως αποτέλεσμα το χαμηλότερο κόστος κατά την εκτιμώμενη διάρκεια του οικονομικού κύκλου ζωής, όπου:
- α) το χαμηλότερο κόστος καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη:
 - i) της κατηγορίας και της χρήσης του οικείου κτιρίου·
 - ii) του κόστους ενεργειακών επενδύσεων βάσει επίσημων προβλέψεων·
 - iii) του κόστους συντήρησης και λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών δαπανών και λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου·
 - iv) των εξωγενών επιπτώσεων της χρήσης ενέργειας στο περιβάλλον και στην υγεία·
 - v) των κερδών από την επιτόπου παραχθείσα ενέργεια, κατά περίπτωση·
 - vi) των δαπανών διαχείρισης αποβλήτων, κατά περίπτωση· και

- β) ο εκτιμώμενος οικονομικός κύκλος ζωής καθορίζεται από κάθε κράτος μέλος και αναφέρεται στον υπόλοιπο εκτιμώμενο οικονομικό κύκλο ζωής ενός κτιρίου εφόσον οι απαιτήσεις για ενεργειακή απόδοση έχουν τεθεί για το σύνολο του κτιρίου ή στον εκτιμώμενο οικονομικό κύκλο ζωής δομικού στοιχείου εφόσον οι απαιτήσεις για ενεργειακή απόδοση έχουν τεθεί για τα δομικά στοιχεία.

Το βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο πρέπει να ευρίσκεται εντός του φάσματος επιπέδων απόδοσης όπου η ανάλυση της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον εκτιμώμενο οικονομικό κύκλο ζωής είναι θετική·

- 33) «σημείο επαναφόρτισης»: σημείο επαναφόρτισης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 48 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷.
- 34) «προκαλωδίωση»: όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η διαβίβαση δεδομένων, καλώδια, οδεύσεις καλωδίων και, όπου απαιτείται, μετρητές ηλεκτρικής ενέργειας·
- 35) «στεγασμένος χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων»: στεγασμένη κατασκευή, με τουλάχιστον τρεις θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, η οποία δεν χρησιμοποιεί ενέργεια για τη ρύθμιση του εσωτερικού περιβάλλοντος·
- 36) «απομονωμένο μικροσύστημα»: κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 500 GWh το 2022, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με άλλα συστήματα·

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και για την κατάργηση της οδηγίας 2014/94/ΕΕ (ΕΕ L 234 της 22.9.2023, σ. 1).

- 37) «έξυπνη επαναφόρτιση»: η έξυπνη επαναφόρτιση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 σημείο 14ιγ) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸.
- 38) «αμφίδρομη επαναφόρτιση»: η αμφίδρομη επαναφόρτιση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 11) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804.
- 39) «πρότυπα χαρτοφυλακίου ενυπόθηκων δανείων»: μηχανισμοί παροχής κινήτρων σε ενυπόθηκους δανειστές με σκοπό τη χάραξη πορείας για τη βελτίωση της διάμεσης ενεργειακής απόδοσης του χαρτοφυλακίου κτιρίων που καλύπτονται από τα ενυπόθηκα δάνειά τους με ορίζοντα το 2030 και 2050, και την ενθάρρυνση των δυνητικών πελατών να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση των ακινήτων τους, σύμφωνα με τη φιλοδοξία της Ένωσης για απανθρακοποίηση και τους συναφείς ενεργειακούς στόχους στον τομέα της κατανάλωσης ενέργειας των κτιρίων και με βάση τα κριτήρια για τον προσδιορισμό περιβαλλοντικά βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852.
- 40) «χρηματοδοτικό σύστημα αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας»: σύστημα δανειοδότησης που προορίζεται αποκλειστικά για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, στο πλαίσιο του οποίου διαπιστώνεται συσχέτιση κατά τον σχεδιασμό του συστήματος μεταξύ των αποπληρωμών του δανείου και της επιτευχθείσας εξοικονόμησης ενέργειας, λαμβανομένων επίσης υπόψη άλλων οικονομικών παραγόντων, όπως η τιμαριθμική αναπροσαρμογή του ενεργειακού κόστους, τα επιτόκια, η αυξημένη αξία του ενεργητικού και η αναχρηματοδότηση του δανείου.

²⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

- 41) «ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίων»: κοινό αποθετήριο για όλα τα σχετικά με τα κτίρια δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, όπως τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, τα διαβατήρια ανακαίνισης και οι δείκτες ευφούς ετοιμότητας, καθώς και δεδομένα σχετικά με το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, το οποίο διευκολύνει τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και την ανταλλαγή πληροφοριών εντός του κατασκευαστικού τομέα, και μεταξύ ιδιοκτητών και ενοίκων κτιρίων, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δημόσιων φορέων·
- 42) «σύστημα κλιματισμού»: ο συνδυασμός των στοιχείων που απαιτούνται για την επεξεργασία του αέρα εσωτερικού χώρου, μέσω του οποίου η θερμοκρασία ελέγχεται ή μπορεί να μειωθεί·
- 43) «σύστημα θέρμανσης»: ο συνδυασμός των στοιχείων που απαιτούνται για επεξεργασία του αέρα εσωτερικού χώρου, μέσω της οποίας αυξάνεται η θερμοκρασία·
- 44) «σύστημα εξαερισμού»: το τεχνικό σύστημα κτιρίου που παρέχει εξωτερικό αέρα προς ένα χώρο με φυσικά ή μηχανικά μέσα·
- 45) «μονάδα παραγωγής θερμότητας»: το μέρος συστήματος θέρμανσης που παράγει ωφέλιμη θερμότητα για χρήσεις που προσδιορίζονται στο παράρτημα I, χρησιμοποιώντας μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες διεργασίες:
- α) καύση καυσίμων, για παράδειγμα, σε λέβητα·
 - β) αξιοποίηση του φαινομένου Joule στα θερμαντικά στοιχεία συστήματος θέρμανσης με ηλεκτρικές αντιστάσεις·
 - γ) δέσμευση της θερμότητας από τον ατμοσφαιρικό αέρα, τον απαγόμενο αέρα εξαερισμού, ή πηγή νερού ή θερμότητας εδάφους με χρήση αντλίας θερμότητας·

- 46) «μονάδα παραγωγής ψύξης»: το τμήμα συστήματος κλιματισμού που παράγει ωφέλιμη ψύξη για χρήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα Ι·
- 47) «συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης»: οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 33 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791·
- 48) «λέβητας»: το κοινό συγκρότημα λέβητα - καυστήρα, που είναι σχεδιασμένο να μεταδίδει σε υγρά τη θερμότητα που παράγεται από την καύση·
- 49) «ωφέλιμη ονομαστική ισχύς «: η μέγιστη θερμική ισχύς εκφραζόμενη σε kW την οποία αναφέρει και εγγυάται ο κατασκευαστής ως παρεχόμενη κατά τη συνεχή λειτουργία με ταυτόχρονη τήρηση της ωφέλιμης απόδοσης που προσδιορίζεται από τον κατασκευαστή·
- 50) «τηλεθέρμανση» ή «τηλεψύξη»: η διανομή θερμικής ενέργειας με τη μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυχρών υγρών, από ένα κεντρικό ή αποκεντρωμένο σημείο παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλαπλά κτίρια ή θέσεις, για την κάλυψη θερμικών ή ψυκτικών αναγκών χώρων ή διεργασιών·
- 51) «ωφέλιμη επιφάνεια»: η επιφάνεια ενός κτιρίου που απαιτείται ως παράμετρος για να ποσοτικοποιηθούν ειδικοί όροι χρήσης που εκφράζονται σε μονάδα ανά επιφάνεια και για να εφαρμοστούν οι απλοποιήσεις και οι κανόνες όσον αφορά τον διαχωρισμό σε ζώνες και την κατανομή ή ανακατανομή·
- 52) «επιφάνεια αναφοράς»: η επιφάνεια που χρησιμοποιείται ως μέγεθος αναφοράς για την αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης ενός κτιρίου, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των ωφέλιμων επιφανειών των χώρων εντός του κελύφους του κτιρίου που ορίζονται για την αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης·

- 53) «όρια αξιολόγησης»: τα όρια στα οποία μετράται ή υπολογίζεται η παρεχόμενη ή εξαγόμενη ενέργεια·
- 54) «επιτόπου»: εντός ή επί συγκεκριμένου κτιρίου ή του οικοπέδου στο οποίο βρίσκεται το εν λόγω κτίριο·
- 55) «ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται σε κοντινή απόσταση»: η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται εντός τοπικής ή περιφερειακής περιμέτρου συγκεκριμένου κτιρίου και η οποία πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) μπορεί να διανέμεται και να χρησιμοποιείται μόνο εντός της εν λόγω περιμέτρου τοπικού και συνοικιακού επιπέδου μέσω ειδικού δικτύου διανομής·
 - β) επιτρέπει τον υπολογισμό ειδικού συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας που ισχύει μόνο για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται εντός της εν λόγω περιμέτρου του τοπικού ή συνοικιακού επιπέδου· και
 - γ) μπορεί να χρησιμοποιείται επιτόπου μέσω ειδικής σύνδεσης με την πηγή παραγωγής ενέργειας, όπου η ειδική σύνδεση απαιτεί ειδικό εξοπλισμό για την ασφαλή προμήθεια και μέτρηση της ενέργειας για ιδία χρήση στο κτίριο·
- 56) «υπηρεσίες που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων» ή «υπηρεσίες ΕΑΚ»: οι υπηρεσίες όπως η θέρμανση, η ψύξη, ο εξαερισμός, το ζεστό νερό για οικιακή χρήση, ο φωτισμός και άλλες υπηρεσίες για τις οποίες η χρήση ενέργειας λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων·

- 57) «ενεργειακές ανάγκες»: η ενέργεια που πρέπει να παρέχεται σε κλιματιζόμενο χώρο ή να εξάγεται από αυτόν ώστε να διατηρούνται οι επιδιωκόμενες συνθήκες του χώρου κατά τη διάρκεια δεδομένης χρονικής περιόδου, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν αδυναμίες του τεχνικού συστήματος του κτιρίου·
- 58) «χρήση ενέργειας» ή «κατανάλωση ενέργειας»: η εισροή ενέργειας σε τεχνικό σύστημα κτιρίου που παρέχει υπηρεσία ΕΑΚ με σκοπό την κάλυψη ενεργειακής ανάγκης·
- 59) «ιδίας χρήσης»: χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται επιτόπου ή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε κοντινή απόσταση το οποίο χρησιμοποιείται από επιτόπια τεχνικά συστήματα για υπηρεσίες ΕΑΚ·
- 60) «άλλες επιτόπιες χρήσεις»: επιτόπου χρήσεις πέραν των υπηρεσιών ΕΑΚ, οι οποίες περιλαμβάνουν συσκευές, διάφορα φορτία και βοηθητικά φορτία ή σημεία επαναφόρτισης ηλεκτροκίνησης·
- 61) «διάστημα υπολογισμού»: το διακριτό χρονικό διάστημα που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης·
- 62) «παρεχόμενη ενέργεια»: ενέργεια, εκφραζόμενη ανά φορέα ενέργειας, η οποία παρέχεται στα τεχνικά συστήματα κτιρίου μέσω των ορίων αξιολόγησης για την κάλυψη των χρήσεων που λαμβάνονται υπόψη ή την παραγωγή της εξαγόμενης ενέργειας·
- 63) «εξαγόμενη ενέργεια»: το ποσοστό της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εκφρασμένο ανά φορέα ενέργειας και ανά συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας, που εξάγεται στο ενεργειακό δίκτυο αντί να χρησιμοποιείται επί τόπου για ίδια χρήση ή για άλλες επιτόπιες χρήσεις·
- 64) «χώρος στάθμευσης ποδηλάτων»: καθορισμένος χώρος στάθμευσης για τουλάχιστον ένα ποδήλατο·

- 65) «χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων σε παρακείμενο χώρο του κτιρίου»: χώρος στάθμευσης για τους κατοίκους, τους επισκέπτες ή τους εργαζομένους ενός κτιρίου, και ο οποίος βρίσκεται εντός του οικοπέδου όπου έχει ανεγερθεί το κτίριο, ή γειτνιάζει με αυτό·
- 66) «ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων»: το αποτέλεσμα αξιολόγησης των συνθηκών στο εσωτερικό ενός κτιρίου οι οποίες επηρεάζουν την υγεία και την ευημερία των κατοίκων τους, που βασίζεται σε παραμέτρους σχετικές με τη θερμοκρασία, την υγρασία, το ρυθμό εξαερισμού και την παρουσία ρυπαντών.

Άρθρο 3

Εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων

1. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων για να διασφαλίσει την ανακαίνιση του εθνικού δυναμικού οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, δημόσιων και ιδιωτικών, και τη μετατροπή του σε υψηλής ενεργειακής απόδοσης και απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές κτιριακό δυναμικό έως το 2050, με στόχο τη μετατροπή υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια μηδενικών εκπομπών.
2. Κάθε εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων περιλαμβάνει:
 - α) επισκόπηση του εθνικού κτιριακού δυναμικού για διαφορετικούς τύπους κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων του ποσοστού τους στο εθνικό κτιριακό δυναμικό, των περιόδων κατασκευής και των κλιματικών ζωνών, η οποία βασίζεται, κατά περίπτωση, σε στατιστική δειγματοληψία και στην εθνική βάση δεδομένων για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 22, επισκόπηση των φραγμών και των αδυναμιών της αγοράς και επισκόπηση των ικανοτήτων στους τομείς των κατασκευών, της ενεργειακής απόδοσης και της ανανεώσιμης ενέργειας, και του ποσοστού των ευάλωτων νοικοκυριών η οποία βασίζεται, κατά περίπτωση, σε στατιστική δειγματοληψία·

- β) χάρτη πορείας με εθνικά καθορισμένους στόχους και μετρήσιμους δείκτες προόδου, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης του αριθμού των ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, με σκοπό την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα απανθρακοποιημένο εθνικό κτιριακό δυναμικό υψηλής ενεργειακής απόδοσης και η μετατροπή υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050·
- γ) επισκόπηση των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων που στηρίζουν την εφαρμογή του χάρτη πορείας σύμφωνα με το στοιχείο β·
- δ) περιγραφή των επενδυτικών αναγκών για την υλοποίηση του εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων, των πηγών χρηματοδότησης και των μέτρων, καθώς και των διοικητικών πόρων για την ανακαίνιση κτιρίων·
- ε) τα κατώτατα όρια για τις λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την ετήσια ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας νέου ή ανακαινισμένου κτιρίου μηδενικών εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 11·
- στ) τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για μη οικιστικά κτίρια, με βάση τα όρια μέγιστης ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1·
- ζ) εθνική πορεία για την ανακαίνιση του αποθέματος οικιστικών κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των οροσήμεν του 2030 και του 2035 για τη μέση χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m²·y), σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2· και
- η) εκτίμηση, βάσει στοιχείων, της αναμενόμενης εξοικονόμησης ενέργειας και του γενικότερου οφέλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.

Ο χάρτης πορείας που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου περιλαμβάνει εθνικούς στόχους για το 2030, το 2040 και το 2050 όσον αφορά το ετήσιο ποσοστό ενεργειακής ανακαίνισης, την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και την τελική κατανάλωση ενέργειας του εθνικού κτιριακού δυναμικού και τη μείωση των λειτουργικών του εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ειδικά χρονοδιαγράμματα για μη οικιστικά κτίρια για τη συμμόρφωσή τους με τα χαμηλότερα όρια μέγιστης ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1, έως το 2040 και το 2050, και σύμφωνα με την πορεία για τη μετατροπή του εθνικού κτιριακού δυναμικού σε κτίρια μηδενικών εκπομπών· και εκτίμηση, βάσει στοιχείων, της αναμενόμενης εξοικονόμησης ενέργειας και του γενικότερου οφέλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.

Όταν στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα όπως αναφέρεται στο στοιχείο γ) ή στην περιγραφή των ειδικών επενδυτικών αναγκών που αναφέρονται στο στοιχείο δ) περιλαμβάνεται ήδη επισκόπηση συγκεκριμένων πολιτικών και μέτρων, το σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων μπορεί να περιέχει σαφή αναφορά στα σχετικά μέρη των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα αντί μιας πλήρως ανεπτυγμένης επισκόπησης·

3. Ανά πενταετία, κάθε κράτος μέλος καταρτίζει και υποβάλλει στην Επιτροπή το οικείο προσχέδιο του εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα II της παρούσας οδηγίας. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει το οικείο προσχέδιο του εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων στο πλαίσιο του ενοποιημένου εθνικού προσχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που αναφέρεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και, όταν το κράτος μέλος υποβάλλει σχέδιο επικαιροποίησης, στο πλαίσιο του οικείου σχεδίου επικαιροποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη υποβάλλουν το πρώτο προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

4. Προκειμένου να στηρίζει την ανάπτυξη του οικείου εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων, κάθε κράτος μέλος διεξάγει δημόσια διαβούλευση σχετικά με το εν λόγω εθνικό προσχέδιο προτού το υποβάλει στην Επιτροπή. Στη δημόσια διαβούλευση συμμετέχουν ιδίως οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και άλλοι κοινωνικοοικονομικοί εταίροι, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και των φορέων που εργάζονται με ευάλωτα νοικοκυριά. Κάθε κράτος μέλος επισυνάπτει περίληψη των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης ως παράρτημα στο οικείο εθνικό προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων. Η δημόσια διαβούλευση μπορεί να ενσωματωθεί στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
5. Η Επιτροπή αξιολογεί τα εθνικά προσχέδια ανακαίνισης κτιρίων, που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 και ιδίως όσον αφορά το κατά πόσον:
 - α) το επίπεδο φιλοδοξίας των εθνικά καθορισμένων στόχων είναι επαρκές και σύμφωνο με τις εθνικές δεσμεύσεις για το κλίμα και την ενέργεια που καθορίζονται στα ενοποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα·
 - β) οι πολιτικές και τα μέτρα επαρκούν για την επίτευξη των εθνικά καθορισμένων στόχων·
 - γ) η διάθεση δημοσιονομικών και διοικητικών πόρων επαρκεί για την υλοποίηση του σχεδίου·

- δ) οι πηγές χρηματοδότησης και τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου συνάδουν με την προγραμματισμένη μείωση της ενεργειακής φτώχειας που αναφέρεται παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου·
- ε) τα σχέδια δίνουν προτεραιότητα στην ανακαίνιση των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις σύμφωνα με το άρθρο 9·
- στ) η δημόσια διαβούλευση είχε επαρκώς συμμετοχικό χαρακτήρα σύμφωνα με την παράγραφο 4· και
- ζ) τα σχέδια συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 και με το υπόδειγμα του παραρτήματος II.

Κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 33 της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 και το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Όσον αφορά το πρώτο εθνικό προσχέδιο ανακαίνισης κτιρίων, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς τα κράτη μέλη το αργότερο έξι μήνες μετά την υποβολή του εν λόγω σχεδίου από το κράτος μέλος.

6. Στο εθνικό του σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων, κάθε κράτος μέλος λαμβάνει δεόντως υπόψη τυχόν συστάσεις της Επιτροπής σχετικά με το προσχέδιο το εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων. Εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν λάβει υπόψη κάποια σύσταση ή σημαντικό μέρος αυτής, γνωστοποιεί τους λόγους στην Επιτροπή και δημοσιοποιεί τους λόγους αυτούς.

7. Ανά πενταετία, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα II της παρούσας οδηγίας. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει το οικείο σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων στο πλαίσιο του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που αναφέρεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και, όταν ένα κράτος μέλος υποβάλλει επικαιροποιημένο σχέδιο, στο πλαίσιο του οικείου επικαιροποιημένου σχεδίου που αναφέρεται στο άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη υποβάλλουν το πρώτο σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

8. Κάθε κράτος μέλος επισυνάπτει σε παράρτημα του επόμενου τελικού εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων τις λεπτομέρειες της εφαρμογής της πλέον πρόσφατης εθνικής του μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανακαίνισης ή του πλέον πρόσφατου εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων δηλώνοντας αν οι εθνικοί του στόχοι έχουν επιτευχθεί.
9. Κάθε κράτος μέλος περιλαμβάνει στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου του για την ενέργεια και το κλίμα, σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των εθνικών στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή περιλαμβάνει, ανά διετία, στην ετήσια έκθεσή της σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης την οποία υποβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, συνολική έκθεση προόδου σχετικά με την ανακαίνιση του εθνικού αποθέματος οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, δημόσιων και ιδιωτικών, σύμφωνα με τους χάρτες πορείας που καθορίζονται στα σχέδια ανακαίνισης κτιρίων, με βάση τις πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου τους για την ενέργεια και το κλίμα. Η Επιτροπή παρακολουθεί ετησίως την εξέλιξη της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος της Ένωσης, με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες πληροφορίες από την Eurostat και άλλες πηγές, και δημοσιεύει τις πληροφορίες μέσω του Παρατηρητηρίου του Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ.

Άρθρο 4

Θέσπιση μεθοδολογίας υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν μεθοδολογία υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων βάσει του κοινού γενικού πλαισίου το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα Ι.

Η εν λόγω μεθοδολογία θεσπίζεται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Η Επιτροπή εκδίδει οδηγίες για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης διαφανών δομικών στοιχείων που αποτελούν τμήμα του κελύφους του κτιρίου και σχετικά με τη συνεκτίμηση της ενέργειας του περιβάλλοντος.

Άρθρο 5

Καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για κτίρια ή κτιριακές μονάδες, με στόχο να επιτευχθούν τουλάχιστον βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα και, κατά περίπτωση, αυστηρότερες τιμές αναφοράς όπως απαιτήσεις κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και απαιτήσεις για κτίρια μηδενικών εκπομπών. Η ενεργειακή απόδοση υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στο άρθρο 4. Ο υπολογισμός των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων διενεργείται σύμφωνα με το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 6.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης για τα δομικά στοιχεία που αποτελούν τμήμα του κελύφους του κτιρίου και έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κελύφους, όταν τοποθετούνται εκ των υστέρων ή αντικαθίστανται, με στόχο την επίτευξη τουλάχιστον βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν τις απαιτήσεις για τα δομικά στοιχεία τους σε επίπεδο που να διευκολύνει την αποτελεσματική εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης χαμηλής θερμοκρασίας σε ανακαινισμένα κτίρια.

Κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων, τα κράτη μέλη δύνανται να κάνουν διάκριση μεταξύ νέων και υφιστάμενων κτιρίων και μεταξύ διάφορων κατηγοριών κτιρίων.

Στις εν λόγω απαιτήσεις πρέπει να συνεκτιμάται η βέλτιστη ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, ώστε να αποφεύγονται ενδεχόμενες αρνητικές επιδράσεις όπως ο ανεπαρκής αερισμός, καθώς και οι τοπικές συνθήκες, η προβλεπόμενη χρήση και η ηλικία του κτιρίου.

Τα κράτη μέλη αναθεωρούν τις οικείες ελάχιστες απαιτήσεις ενέργειας σε τακτά διαστήματα τα οποία δεν υπερβαίνουν τα πέντε έτη και, εάν χρειαστεί, τις επικαιροποιούν προκειμένου να αντικατοπτρίζουν την τεχνική πρόοδο στον κτιριακό τομέα, τα αποτελέσματα του βέλτιστου από πλευράς κόστους υπολογισμού που αναφέρεται στο άρθρο 6 και τους επικαιροποιημένους εθνικούς στόχους και πολιτικές για την ενέργεια και το κλίμα.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόσουν τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 σε κτίρια επισήμως προστατευόμενα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, εφόσον η συμμόρφωση προς ορισμένες απαιτήσεις θα αλλοίωνε απαράδεκτα τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να μην καθορίσουν ή να μην εφαρμόσουν τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 για τις εξής κατηγορίες κτιρίων:
- α) κτίρια που ανήκουν στις ένοπλες δυνάμεις ή στην κεντρική δημόσια διοίκηση και εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας, εκτός από τους ενιαίους χώρους διαβίωσης ή κτίρια με γραφεία που προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις και το λοιπό προσωπικό των αρχών εθνικής άμυνας·
 - β) κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες·
 - γ) προσωρινά κτίρια με διάρκεια χρήσης έως δύο έτη, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια, αγροτικά μη οικιστικά κτίρια με χαμηλές ενεργειακές απαιτήσεις και αγροτικά μη οικιστικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται από τομέα καλυπτόμενο από εθνική τομεακή συμφωνία για την ενεργειακή απόδοση·
 - δ) οικιστικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν είτε λιγότερο από τέσσερις μήνες τον χρόνο είτε, εναλλακτικά, για περιορισμένο χρονικό διάστημα κάθε χρόνο και με αναμενόμενη ενεργειακή κατανάλωση μικρότερη από το 25 % εκείνης που θα προέκυπτε από χρήση καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου·
 - ε) μεμονωμένα κτίρια με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη από 50 m².

Άρθρο 6

Υπολογισμός των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης

1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση και την αναθεώρηση συγκριτικού μεθοδολογικού πλαισίου για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων ή των κτιριακών μονάδων.

Έως τις 30 Ιουνίου 2025, η Επιτροπή αναθεωρεί το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης σε νέα και υφιστάμενα κτίρια που υπόκεινται σε ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας και για μεμονωμένα δομικά στοιχεία. Τα εν λόγω επίπεδα συνάδουν με τις εθνικές πορείες που καθορίζονται στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

Το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VII και πραγματοποιεί διάκριση μεταξύ νέων και υφιστάμενων κτιρίων και μεταξύ διαφόρων κατηγοριών κτιρίων.

2. Τα κράτη μέλη υπολογίζουν τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα για τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης χρησιμοποιώντας το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και συναφείς παραμέτρους, όπως οι κλιματικές συνθήκες και το κατά πόσον είναι προσιτές στην πράξη οι ενεργειακές υποδομές, και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του εν λόγω υπολογισμού με τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης. Κατά τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη το ΔΥΠ κύκλου ζωής.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή όλα τα δεδομένα υπολογισμού και τις παραδοχές που χρησιμοποίησαν για τους εν λόγω υπολογισμούς των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών των υπολογισμών. Προς τούτο, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το υπόδειγμα που παρέχεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 244/2012 της Επιτροπής²⁹. Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν και υποβάλλουν στην Επιτροπή τις σχετικές εκθέσεις ανά τακτά χρονικά διαστήματα, που δεν υπερβαίνουν την πενταετία. Η πρώτη έκθεση σχετικά με τους υπολογισμούς που βασίζεται στο αναθεωρημένο μεθοδολογικό πλαίσιο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου υποβάλλεται έως τις 30 Ιουνίου 2028.

²⁹ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 244/2012 της Επιτροπής της 16ης Ιανουαρίου 2012 προς συμπλήρωση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση των κτηρίων με τον καθορισμό συγκριτικού μεθοδολογικού πλαισίου για τον υπολογισμό των επιπέδων βέλτιστου κόστους των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων και των δομικών στοιχείων (ΕΕ L 81 της 21.3.2012, σ. 18).

3. Αν το αποτέλεσμα της σύγκρισης που πραγματοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 2 δείξει ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που ισχύουν σε ένα κράτος μέλος είναι κατά ποσοστό άνω του 15 % χαμηλότερες από πλευράς ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, το οικείο κράτος μέλος προσαρμόζει τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης εντός 24 μηνών αφότου καταστούν διαθέσιμα τα αποτελέσματα της εν λόγω σύγκρισης.
4. Η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την επίτευξη των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων για τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης.

Άρθρο 7

Νέα κτίρια

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα νέα κτίρια αποτελούν κτίρια μηδενικών εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 11:
 - α) από την 1η Ιανουαρίου 2028, τα νέα κτίρια που ανήκουν σε δημόσιους φορείς· και
 - β) από την 1η Ιανουαρίου 2030, όλα τα νέα κτίρια.

Μέχρι την εφαρμογή των απαιτήσεων του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλα τα νέα κτίρια να είναι τουλάχιστον κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5. Όταν δημόσιοι φορείς σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν νέο κτίριο το οποίο δεν τους ανήκει, επιδιώκουν ώστε το εν λόγω κτίριο να είναι κτίριο μηδενικών εκπομπών.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής ΔΥΠ υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ και δημοσιοποιείται μέσω του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου:
- α) από την 1η Ιανουαρίου 2028, για όλα τα νέα κτίρια με ωφέλιμη επιφάνεια άνω των 1 000 m².
- β) από την 1η Ιανουαρίου 2030, για όλα τα νέα κτίρια.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ σχετικά με τον καθορισμό ενωσιακού πλαισίου για τον εθνικό υπολογισμό του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής με σκοπό την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας. Η πρώτη τέτοια κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδίδεται το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις παραγράφους 1 και 2 σε κτίρια για τα οποία οι αιτήσεις οικοδομικής άδειας ή ισοδύναμες αιτήσεις, συμπεριλαμβανομένης και της αλλαγής χρήσης, έχουν ήδη υποβληθεί έως τις ημερομηνίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2.
5. Έως την 1η Ιανουαρίου 2027, τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν και κοινοποιούν στην Επιτροπή χάρτη πορείας στον οποίο περιγράφεται λεπτομερώς η εισαγωγή οριακών τιμών για το συνολικό σωρευτικό ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής όλων των νέων κτιρίων και τίθενται στόχοι για τα νέα κτίρια από το 2030, με γνώμονα μια σταδιακή πτωτική τάση, καθώς και μέγιστες οριακές τιμές, ειδικά για κάθε διαφορετική κλιματική ζώνη και τυπολογία κτιρίων.
- Οι εν λόγω μέγιστες οριακές τιμές συνάδουν με τους ενωσιακούς στόχους κλιματικής ουδετερότητας.

Η Επιτροπή εκδίδει οδηγίες, ανταλλάσσει αποδεικτικά στοιχεία για τις υφιστάμενες εθνικές πολιτικές και προσφέρει τεχνική υποστήριξη στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους.

6. Όσον αφορά τα νέα κτίρια, τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τα ζητήματα της βέλτιστης ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πυρασφάλειας, των κινδύνων που συνδέονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία. Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επίσης τις απορροφήσεις άνθρακα που συνδέονται με την αποθήκευση άνθρακα εντός ή επί των κτιρίων.

Άρθρο 8

Υφιστάμενα κτίρια

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι, όταν τα κτίρια υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, η ενεργειακή απόδοση του κτιρίου ή του ανακαινιζόμενου τμήματός του αναβαθμίζεται ώστε να πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με το άρθρο 5 στον βαθμό που είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Οι απαιτήσεις αυτές εφαρμόζονται στο σύνολο του ανακαινισμένου κτιρίου ή της ανακαινισμένης κτιριακής μονάδας. Επιπροσθέτως ή εναλλακτικά είναι δυνατόν να εφαρμόζονται απαιτήσεις σε ανακαινισμένα δομικά στοιχεία.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επιπλέον τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι στην περίπτωση δομικού στοιχείου που αποτελεί τμήμα του κελύφους του κτιρίου και έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κελύφους όταν τοποθετείται εκ των υστέρων ή αντικαθίσταται, η ενεργειακή απόδοση του δομικού στοιχείου πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης στον βαθμό που είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

3. Όσον αφορά τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τα εναλλακτικά συστήματα υψηλής απόδοσης, στον βαθμό που είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Όσον αφορά τα κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τα ζητήματα της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πυρασφάλειας, των κινδύνων που συνδέονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα, της απομάκρυνσης επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του αμιάντου, και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία.

Άρθρο 9

*Ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για μη οικιστικά κτίρια
και πορεία για την προοδευτική ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος οικιστικών κτιρίων*

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για μη οικιστικά κτίρια τα οποία διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω κτίρια δεν υπερβαίνουν το καθορισμένο όριο μέγιστης ενεργειακής απόδοσης, όπως αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο και το οποίο εκφράζεται ως αριθμητικός δείκτης της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας ή της τελικής χρήσης ενέργειας σε kWh/(m²·y), έως τις ημερομηνίες του πέμπτου εδαφίου.

Τα όρια μέγιστης ενεργειακής απόδοσης καθορίζονται με βάση το δυναμικό μη οικιστικών κτιρίων την 1 Ιανουαρίου 2020, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες και, κατά περίπτωση, τη στατιστική δειγματοληψία. Τα κράτη μέλη εξαιρούν από το βασικό σενάριο μη οικιστικά κτίρια που απαλλάσσουν σύμφωνα με την παράγραφο 6

Κάθε κράτος μέλος καθορίζει ανώτατο όριο ενεργειακής απόδοσης τέτοιο ώστε το 16 % του εθνικού του μη οικιστικού κτιριακού δυναμικού να υπερβαίνει το εν λόγω όριο (το «όριο του 16 %»). Κάθε κράτος μέλος καθορίζει επίσης ανώτατο όριο ενεργειακής απόδοσης ώστε το 26 % του εθνικού μη οικιστικού κτιριακού δυναμικού του να υπερβαίνει το εν λόγω όριο (το «όριο του 26 %»). Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν τα όρια μέγιστης ενεργειακής απόδοσης με αναφορά στο εθνικό μη οικιστικό κτιριακό δυναμικό ως σύνολο ή ανά τύπο κτιρίου ή κατηγορίας κτιρίου.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν τα όρια σε επίπεδο που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη κατηγορία ενεργειακής απόδοσης, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με το τρίτο εδάφιο.

Τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης διασφαλίζουν, τουλάχιστον, ότι όλα τα μη οικιστικά κτίρια έχουν απόδοση χαμηλότερη:

- α) από το όριο του 16 % από το 2030· και
- β) από το όριο του 26 % από το 2033.

Η συμμόρφωση των μεμονωμένων μη οικιστικών κτιρίων προς τα όρια ελέγχεται με βάση τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης ή, κατά περίπτωση, με άλλα διαθέσιμα μέσα.

Στον χάρτη πορείας τους όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), τα κράτη μέλη καθορίζουν ειδικά χρονοδιαγράμματα για τα μη οικιστικά κτίρια για τη συμμόρφωση με τα χαμηλότερα όρια μέγιστης ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια της παρούσας παραγράφου έως το 2040 και το 2050, σύμφωνα με την πορεία μετατροπής του εθνικού κτιριακού δυναμικού σε κτίρια μηδενικών εκπομπών.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν και να δημοσιοποιήσουν κριτήρια για την εξαίρεση μεμονωμένων μη οικιστικών κτιρίων, υπό το πρίσμα της αναμενόμενης μελλοντικής χρήσης του κτιρίου, σοβαρών δυσκολιών ή σε περίπτωση δυσμενούς ανάλυσης κόστους-οφέλους, από τις απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου. Τα κριτήρια αυτά είναι σαφή, ακριβή, και αυστηρά και εξασφαλίζουν ίση μεταχείριση μεταξύ των μη οικιστικών κτιρίων. Κατά τον καθορισμό των εν λόγω κριτηρίων, τα κράτη μέλη καθιστούν δυνατή την εκ των προτέρων αξιολόγηση του δυνητικού ποσοστού των μη οικιστικών κτιρίων που καλύπτονται και αποφεύγουν την εξαίρεση δυσανάλογου αριθμού μη οικιστικών κτιρίων. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν επίσης για τα κριτήρια στο πλαίσιο των οικείων εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 3.

Όταν τα κράτη μέλη ορίζουν κριτήρια για τις εξαιρέσεις σύμφωνα με το όγδοο εδάφιο, επιτυγχάνουν ισοδύναμες βελτιώσεις ενεργειακής απόδοσης σε άλλα τμήματα του δυναμικού μη οικιστικών κτιρίων.

Όπου για ένα συγκεκριμένο μη οικιστικό κτίριο είναι δυσμενής η ανάλυση κόστους-οφέλους της συνολικής ανακαίνισης που είναι αναγκαία για την επίτευξη των κατώτατων ορίων ενεργειακής απόδοσης που καθορίζονται στην παρούσα παράγραφο, τα κράτη μέλη απαιτούν, για το συγκεκριμένο μη οικιστικό κτίριο, να εφαρμόζονται τουλάχιστον τα επιμέρους μέτρα ανακαίνισης με ευνοϊκή ανάλυση κόστους-οφέλους.

Στον βαθμό που το εθνικό δυναμικό μη οικιστικών κτιρίων, ή μέρος αυτού, έχει υποστεί σοβαρή ζημία από φυσική καταστροφή, ένα κράτος μέλος μπορεί να προσαρμόζει προσωρινά το όριο μέγιστης ενεργειακής απόδοσης ώστε η ενεργειακή ανακαίνιση μη οικιστικών κτιρίων που έχουν υποστεί ζημία να αντικαταστήσει την ενεργειακή ανακαίνιση άλλων μη οικιστικών κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι παρόμοιο ποσοστό του δυναμικού μη οικιστικών κτιρίων υφίσταται ενεργειακή ανακαίνιση. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος αναφέρει την προσαρμογή και την προβλεπόμενη διάρκειά της στο οικείο εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων.

2. Μέχρι ... [24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], κάθε κράτος μέλος καθορίζει εθνική πορεία για την προοδευτική ανακαίνιση του δυναμικού οικιστικών κτιρίων σύμφωνα με τον εθνικό χάρτη πορείας και τους στόχους για το 2030, το 2040 και το 2050 που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων του κράτους μέλους και με στόχο τη μετατροπή του εθνικού κτιριακού δυναμικού σε κτιριακό απόθεμα/δυναμικό μηδενικών εκπομπών έως το 2050.

Η εθνική πορεία για την προοδευτική ανακαίνιση του δυναμικού οικιστικών κτιρίων εκφράζεται ως μείωση της μέσης χρήσης πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m².y) του συνολικού δυναμικού οικιστικών κτιρίων κατά την περίοδο από το 2020 έως το 2050 και προσδιορίζει τον αριθμό των οικιστικών κτιρίων και των οικιστικών κτιριακών μονάδων ή της επιφάνειας που πρόκειται να ανακαινιστούν ετησίως, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού οικιστικών κτιρίων και οικιστικών κτιριακών μονάδων ή της επιφάνειας με τις χειρότερες επιδόσεις.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η μέση χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m².y) του συνολικού δυναμικού οικιστικών κτιρίων:

- α) μειώνεται κατά τουλάχιστον 16 % σε σύγκριση με το 2020 έως το 2030·

- β) μειώνεται κατά τουλάχιστον 20-22 % σε σύγκριση με το 2020 έως το 2035·
- γ) έως το 2040, και ανά πενταετία στη συνέχεια, αντιστοιχεί, ή είναι χαμηλότερη από την εθνικά καθορισμένη τιμή που προκύπτει από προοδευτική μείωση της μέσης χρήσης πρωτογενούς ενέργειας από το 2030 έως το 2050, σε συμφωνία με τη μετατροπή του οικιστικού κτιριακού δυναμικού σε κτιριακό δυναμικό μηδενικών εκπομπών.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 55 % της μείωσης της μέσης χρήσης πρωτογενούς ενέργειας που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο επιτυγχάνεται μέσω της ανακαίνισης του 43 % των οικιστικών κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνυπολογίζουν τη μείωση της μέσης χρήσης πρωτογενούς ενέργειας που επιτυγχάνεται με την ανακαίνιση οικιστικών κτιρίων που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές, όπως σεισμούς και πλημμύρες, στο ποσοστό που επιτυγχάνεται μέσω της ανακαίνισης του 43 % των οικιστικών κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις.

Στο πλαίσιο των οικείων προσπάθειών ανακαίνισης για την επίτευξη της απαιτούμενης μείωσης της μέσης χρήσης πρωτογενούς ενέργειας του συνολικού δυναμικού οικιστικών κτιρίων, τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα όπως ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, τεχνική βοήθεια και μέτρα χρηματοδοτικής στήριξης.

Στο πλαίσιο των οικείων προσπάθειών ανακαίνισης, τα κράτη μέλη δεν εξαίρουν σε δυσανάλογο βαθμό τα ενοικιαζόμενα οικιστικά κτίρια ή οικιστικές κτιριακές μονάδες.

Τα κράτη μέλη αναφέρουν στα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε και τα δεδομένα που συλλέχθηκαν για την εκτίμηση των τιμών που αναφέρονται στο δεύτερο και στο τρίτο εδάφιο. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των εθνικών σχεδίων ανακαίνισης κτιρίων, η Επιτροπή παρακολουθεί την επίτευξη των τιμών που αναφέρονται στο δεύτερο και στο τρίτο εδάφιο, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού κτιρίων και κτιριακών μονάδων ή της επιφάνειας του 43 % των οικιστικών κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις, και διατυπώνει συστάσεις, όπου απαιτείται. Οι εν λόγω συστάσεις μπορούν να περιλαμβάνουν εκτενέστερη χρήση των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης.

Η εθνική πορεία για την προοδευτική ανακαίνιση του δυναμικού οικιστικών κτιρίων παραπέμπει σε δεδομένα σχετικά με το εθνικό δυναμικό οικιστικών κτιρίων, τα οποία βασίζονται, κατά περίπτωση, σε στατιστική δειγματοληψία και πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης.

Εάν το μέσο μερίδιο της χρήσης ενέργειας από ορυκτά καύσιμα σε οικιστικά κτίρια είναι χαμηλότερο από 15 %, τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν τα επίπεδα που καθορίζονται στα σημεία α) και β) του τρίτου εδαφίου ώστε να διασφαλίζεται ότι η μέση χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m².y) του συνολικού δυναμικού οικιστικών κτιρίων έως το 2030, και ανά πενταετία στη συνέχεια, είναι ισοδύναμη ή χαμηλότερη από εθνικά καθορισμένη τιμή που προκύπτει από γραμμική μείωση της μέσης χρήσης πρωτογενούς ενέργειας από το 2020 έως το 2050, σύμφωνα με τη μετατροπή του δυναμικού οικιστικών κτιρίων σε κτιριακό δυναμικό μηδενικών εκπομπών.

3. Επιπλέον της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν πρόσθετους δείκτες χρήσης πρωτογενούς ενέργειας από μη ανανεώσιμες και ανανεώσιμες πηγές και λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται σε $\text{kgCO}_2\text{eq}/(\text{m}^2\cdot\text{y})$. Προκειμένου να διασφαλιστεί η μείωση των λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης λαμβάνουν υπόψη το άρθρο 15α παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 17, τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τη συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης με όλα τα ακόλουθα μέτρα:
- α) λήψη κατάλληλων οικονομικών μέτρων, ιδίως μέτρων που απευθύνονται σε εύάλωτα νοικοκυριά και σε άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια ή, κατά περίπτωση, ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791·
 - β) παροχή τεχνικής βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω υπηρεσιών μίας στάσης, με ιδιαίτερη έμφαση στα εύάλωτα νοικοκυριά και, κατά περίπτωση, στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791·
 - γ) σχεδιασμός ολοκληρωμένων συστημάτων χρηματοδότησης που παρέχουν κίνητρα για ριζικές ανακαινίσεις και σταδιακές ριζικές ανακαινίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 17·
 - δ) άρση των μη οικονομικών φραγμών, συμπεριλαμβανομένου του διχασμού κινήτρων· και
 - ε) παρακολούθηση των κοινωνικών επιπτώσεων, ιδίως στα πλέον εύάλωτα νοικοκυριά.

5. Όταν ένα κτίριο ανακαινίζεται προκειμένου να συμμορφωθεί με ένα ελάχιστο πρότυπο ενεργειακής απόδοσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα δομικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 5 και, στην περίπτωση ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας, με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτίρια σύμφωνα με το άρθρο 8.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης των παραγράφων 1 και 2 για τις εξής κατηγορίες κτιρίων:
- α) κτίρια επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, ή άλλα κτίρια πολιτιστικής κληρονομιάς, στον βαθμό που η συμμόρφωση προς τα πρότυπα θα αλλοίωνε απαράδεκτα τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους, ή εάν η ανακαίνισή τους δεν είναι τεχνικά ή οικονομικά εφικτή·
 - β) κτίρια που χρησιμοποιούνται ως χώροι λατρείας ή για θρησκευτικές δραστηριότητες·
 - γ) προσωρινά κτίρια με διάρκεια χρήσης το πολύ δύο ετών, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια, αγροτικά μη οικιστικά κτίρια με χαμηλές ενεργειακές απαιτήσεις και αγροτικά μη οικιστικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται από τομέα καλυπτόμενο από εθνική τομεακή συμφωνία για την ενεργειακή απόδοση·
 - δ) οικιστικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν είτε λιγότερο από τέσσερις μήνες τον χρόνο είτε, εναλλακτικά, για περιορισμένο χρονικό διάστημα κάθε χρόνο και με αναμενόμενη ενεργειακή κατανάλωση μικρότερη από το 25 % εκείνης που θα προέκυπτε από χρήση καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου·

- ε) μεμονωμένα κτίρια με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη από 50 m².
- στ) κτίρια που ανήκουν στις ένοπλες δυνάμεις ή στην κεντρική δημόσια διοίκηση και εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας, εκτός από τους ενιαίους χώρους διαβίωσης ή κτίρια με γραφεία που προορίζονται για τις ένοπλες δυνάμεις και το λοιπό προσωπικό των αρχών εθνικής άμυνας.

7. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων μηχανισμών παρακολούθησης και κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 34.

Κατά τη θέσπιση των κανόνων σχετικά με τις κυρώσεις, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την οικονομική κατάσταση και την πρόσβαση σε επαρκή οικονομική στήριξη των ιδιοκτητών κατοικιών, ιδίως για τα ευάλωτα νοικοκυριά.

8. Έως τις 31 Μαρτίου 2025, η Επιτροπή θα υποβάλλει, προκειμένου να στηριχθεί η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και να ληφθεί δεόντως υπόψη η αρχή της επικουρικότητας, μια ανάλυση με ιδιαίτερη έμφαση όσον αφορά:

- α) την αποτελεσματικότητα, την καταλληλότητα του επιπέδου, το πραγματικό ποσό που χρησιμοποιήθηκε από τα διαρθρωτικά ταμεία, και τα είδη των μέσων που χρησιμοποιήθηκαν σε σχέση με τα διαρθρωτικά ταμεία, και τα προγράμματα-πλαίσια της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης από την ΕΤΕπ, για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, ιδίως όσον αφορά τη στέγαση·
- β) την αποτελεσματικότητα, την καταλληλότητα του επιπέδου καθώς και τα είδη των μέσων και τα είδη των μέτρων που χρησιμοποιήθηκαν όσον αφορά τους πόρους από δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα·

- γ) τον συντονισμό της ενωσιακής και εθνικής χρηματοδότησης και άλλων μορφών μέτρων που είναι δυνατόν να αποτελέσουν μοχλό για την τόνωση των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και την επάρκεια των σχετικών πόρων προς εκπλήρωση των στόχων της Ένωσης.

Με βάση την ανάλυση αυτή, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την καταλληλότητα των χρηματοδοτικών μέσων με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, ιδίως εκείνων με τις χειρότερες επιδόσεις.

Άρθρο 10

Ηλιακή ενέργεια σε κτίρια

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλα τα νέα κτίρια να σχεδιάζονται ώστε να βελτιστοποιούν το δυναμικό παραγωγής ηλιακής ενέργειας με βάση την ηλιακή ακτινοβολία της τοποθεσίας, καθιστώντας εφικτή τη μεταγενέστερη οικονομικά αποδοτική εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών.
2. Η διαδικασία αδειοδότησης για την εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας που ορίζεται στο άρθρο 16γ της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και η απλή διαδικασία κοινοποίησης για τις συνδέσεις με το δίκτυο σύμφωνα με το άρθρο 17 της εν λόγω οδηγίας εφαρμόζονται στην εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας σε κτίρια.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την τοποθέτηση κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας, εάν είναι τεχνικά κατάλληλες και οικονομικά και λειτουργικά εφικτές, ως εξής:
- α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σε όλα τα νέα δημόσια και μη οικιστικά κτίρια που με ωφέλιμη επιφάνεια άνω των 250 m².
 - β) σε όλα τα υφιστάμενα δημόσια κτίρια με ωφέλιμο εμβαδόν δαπέδου μεγαλύτερο από:
 - i) 2000 m² έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.
 - ii) 750 m² έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.
 - iii) 250 m² έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030.
 - γ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, σε υφιστάμενα μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη επιφάνεια μεγαλύτερη από 500 m², όπου το κτίριο υφίσταται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας ή για το οποίο γίνονται ενέργειες που απαιτούν διοικητική άδεια για την ανακαίνιση του κτιρίου, εργασίες στην οροφή ή εγκατάσταση τεχνικού συστήματος κτιρίου.
 - δ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, σε όλα τα νέα οικιστικά κτίρια και
 - ε) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, σε όλους τους νέους στεγασμένους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων σε παρακείμενο χώρο κτιρίων.

Στα εθνικά τους σχέδια ανακαίνισης κτιρίων που αναφέρονται στο άρθρο 3, τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν πολιτικές και μέτρα όσον αφορά την τοποθέτηση κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε όλα τα κτίρια.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν και δημοσιοποιούν κριτήρια σε εθνικό επίπεδο για την πρακτική εφαρμογή των υποχρεώσεων που ορίζονται στο παρόν άρθρο και για δυνητικές εξαιρέσεις από τις εν λόγω υποχρεώσεις συγκεκριμένων τύπων κτιρίων, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας όσον αφορά τεχνολογίες οι οποίες δεν παράγουν επιτόπιες εκπομπές και σύμφωνα με το εκτιμώμενο τεχνικό και οικονομικό δυναμικό των εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων που αφορά η εν λόγω υποχρέωση. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης υπόψη τη δομική ακεραιότητα, τις πράσινες στέγες, τη μόνωση σοφίτας και μόνωση στέγης, κατά περίπτωση.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του παρόντος άρθρου και να ληφθούν υπόψη τα ζητήματα που συνδέονται με τη σταθερότητα του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη στον καθορισμό των κριτηρίων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Κατά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των υποχρεώσεων που καθορίζονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3, ένα κράτος μέλος μπορεί να βασιστεί στη μέτρηση του εμβαδού του ισόγειου των κτιρίων αντί της ωφέλιμης επιφάνειας των κτιρίων, υπό την προϋπόθεση ότι το κράτος μέλος αποδεικνύει ότι αυτό έχει ως αποτέλεσμα ισοδύναμη εγκατεστημένη δυναμικότητα κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας στα κτίρια.

5. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν πλαίσιο που παρέχει τα αναγκαία διοικητικά, τεχνικά και οικονομικά μέτρα για τη στήριξη της εγκατάστασης ηλιακής ενέργειας σε κτίρια, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με τεχνικά συστήματα κτιρίων ή αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης.

Άρθρο 11

Κτίρια μηδενικών εκπομπών

1. Ένα κτίριο μηδενικών εκπομπών δεν δημιουργεί επιτόπιες ανθρακούχες εκπομπές από ορυκτά καύσιμα. Ένα κτίριο μηδενικών εκπομπών διαθέτει, όπου αυτό είναι οικονομικά και τεχνικά εφικτό, την ικανότητα αντίδρασης σε εξωτερικές ενδείξεις και την ικανότητα προσαρμογής της χρήσης, της παραγωγής ή της αποθήκευσης ενέργειας.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η ενεργειακή ζήτηση ενός κτιρίου μηδενικών εκπομπών συμμορφώνεται με ένα ανώτατο όριο.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν το εν λόγω ανώτατο όριο για τη ζήτηση ενέργειας κτιρίου μηδενικών εκπομπών προκειμένου να επιτευχθούν τουλάχιστον τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα που καθορίζονται στην πιο πρόσφατη εθνική έκθεση βέλτιστου κόστους σύμφωνα με το άρθρο 6. Τα κράτη μέλη αναθεωρούν το ανώτατο όριο κάθε φορά που αναθεωρούνται τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα.

3. Το ανώτατο όριο για τη ζήτηση ενέργειας κτιρίου μηδενικών εκπομπών είναι τουλάχιστον κατά 10% χαμηλότερο από το όριο για τη συνολική χρήση πρωτογενούς ενέργειας που θεσπίστηκε σε επίπεδο κράτους μέλους για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας στις [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόσουν τα όρια για τη ζήτηση ενέργειας κτιρίου μηδενικών εκπομπών για τα ανακαινισμένα κτίρια, τηρώντας παράλληλα τις αντίστοιχες διατάξεις σχετικά με τη βελτιστοποίηση του κόστους, και, όταν έχουν καθοριστεί όρια για ανακαινισμένα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, τις απαιτήσεις της παραγράφου 3.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ενός κτιρίου μηδενικών εκπομπών συμμορφώνονται με το ανώτατο όριο που καθορίζεται σε επίπεδο κράτους μέλους στα οικεία εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων. Το εν λόγω ανώτατο όριο μπορεί να καθοριστεί σε διαφορετικά επίπεδα για τα νέα και τα ανακαινισμένα κτίρια.
6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα ανώτατα όριά τους, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της μεθοδολογίας υπολογισμού ανά τύπο κτιρίου και τον σχετικό χαρακτηρισμό του εξωτερικού κλίματος, σύμφωνα με το παράρτημα Ι. Η Επιτροπή επανεξετάζει τα μέγιστα όρια και συνιστά την προσαρμογή τους, κατά περίπτωση.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συνολική ετήσια χρήση πρωτογενούς ενέργειας ενός νέου ή ανακαινισμένου κτιρίου μηδενικών εκπομπών καλύπτεται, από:
- α) ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται επιτόπου ή πλησίον και πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·
 - β) ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται από κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας κατά την έννοια του άρθρου 22 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·
 - γ) ενέργεια από αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791· ή
 - δ) ενέργεια από πηγές απαλλαγμένες από άνθρακα.

Όταν δεν είναι τεχνικά ή οικονομικά εφικτή η εκπλήρωση των απαιτήσεων που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο, η συνολική ετήσια χρήση πρωτογενούς ενέργειας μπορεί επίσης να καλύπτεται από άλλη ενέργεια από το δίκτυο που πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 12
Διαβατήριο ανακαίνισης

1. Έως τις... [24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη καθιερώνουν σύστημα διαβατηρίων ανακαίνισης με βάση το κοινό πλαίσιο που παρατίθεται στο παράρτημα VIII.
2. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 χρησιμοποιείται οικειοθελώς από τους ιδιοκτήτες κτιρίων και κτιριακών μονάδων, εκτός εάν το κράτος μέλος αποφασίσει να το καταστήσει υποχρεωτικό.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα διαβατήρια ανακαίνισης είναι οικονομικά προσιτά και εξετάζουν το ενδεχόμενο παροχής χρηματοδοτικής στήριξης σε ευάλωτα νοικοκυριά που επιθυμούν να ανακαινίσουν τα κτίριά τους.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν τη σύνταξη και την έκδοση του διαβατηρίου ανακαίνισης ταυτόχρονα με το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.
4. Το διαβατήριο ανακαίνισης εκδίδεται, σε ψηφιακή μορφή κατάλληλη για εκτύπωση, από ειδικευμένο ή πιστοποιημένο εμπειρογνώμονα, ύστερα από επιτόπια επίσκεψη.
5. Κατά την έκδοση του διαβατηρίου ανακαίνισης, προσφέρεται στον ιδιοκτήτη του κτιρίου συζήτηση με τον εμπειρογνώμονα που αναφέρεται στην παράγραφο 4, ώστε να μπορέσει ο εμπειρογνώμονας να εξηγήσει στον ιδιοκτήτη του κτιρίου τα βέλτιστα βήματα για τη μετατροπή του κτιρίου σε κτίριο μηδενικών εκπομπών πολύ πριν από το 2050.

6. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να παρέχουν ειδικό ψηφιακό εργαλείο για την προετοιμασία και, κατά περίπτωση, την επικαιροποίηση του διαβατηρίου ανακαίνισης. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναπτύξουν συμπληρωματικό εργαλείο που θα επιτρέπει στους ιδιοκτήτες και τους διαχειριστές κτιρίων να δημιουργούν μοντέλο απλουστευμένου διαβατηρίου ανακαίνισης και να το επικαιροποιούν μόλις ανακαινιστεί ή αντικατασταθεί δομικό του στοιχείο.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το διαβατήριο ανακαίνισης μπορεί να αναφορτωθεί στην εθνική βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που δημιουργείται σύμφωνα με το άρθρο 22.
8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το διαβατήριο ανακαίνισης αποθηκεύεται στο ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίων ή είναι προσβάσιμο κατά περίπτωση, μέσω του ψηφιακού ημερολογίου κτιρίων.

Άρθρο 13

Τεχνικά συστήματα κτιρίων

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η χρήση ενέργειας των τεχνικών συστημάτων κτιρίων, συστημικές απαιτήσεις με χρήση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας όσον αφορά τη συνολική ενεργειακή απόδοση, την ορθή εγκατάσταση, τη σωστή διαστασιολόγηση, ρύθμιση και έλεγχο και, κατά περίπτωση, υδρονική εξισορρόπηση των τεχνικών συστημάτων κτιρίων που εγκαθίστανται σε νέα ή υφιστάμενα κτίρια. Κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες σχεδιασμού και τις τυπικές ή μέσες συνθήκες λειτουργίας.

Οι απαιτήσεις όσον αφορά τα συστήματα καθορίζονται για τα νέα, και για την αντικατάσταση και την αναβάθμιση των υφιστάμενων τεχνικών συστημάτων κτιρίων και εφαρμόζονται στον βαθμό που είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν απαιτήσεις σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ή τον τύπο του καυσίμου που χρησιμοποιείται από τις μονάδες παραγωγής θερμότητας, ή με το ελάχιστο μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας που χρησιμοποιείται για θέρμανση σε επίπεδο κτιρίου, υπό την προϋπόθεση ότι οι απαιτήσεις αυτές δεν συνιστούν αδικαιολόγητο φραγμό στην αγορά.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις που καθορίζουν για τα τεχνικά συστήματα κτιρίων επιτυγχάνουν τουλάχιστον τα πλέον πρόσφατα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν ειδικές συστημικές απαιτήσεις για τα τεχνικά συστήματα κτιρίων προκειμένου να διευκολύνουν την αποτελεσματική εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων θέρμανσης χαμηλής θερμοκρασίας σε νέα ή ανακαινιζόμενα κτίρια.
3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα νέα κτίρια, εφόσον αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, να είναι εξοπλισμένα με συσκευές αυτορρύθμισης για την αυτόνομη ρύθμιση της θερμοκρασίας σε κάθε δωμάτιο ή, όπου αυτό δικαιολογείται, σε καθορισμένη θερμαινόμενη ή ψυχόμενη ζώνη της κτιριακής μονάδας και, κατά περίπτωση, με υδρονική εξισορρόπηση. Η εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων αυτορρύθμισης και, κατά περίπτωση, υδρονικής εξισορρόπησης σε υφιστάμενα κτίρια απαιτείται κατά την αντικατάσταση των μονάδων παραγωγής θερμότητας ή των μονάδων παραγωγής ψύξης, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό.

4. Τα κράτη μέλη καθορίζουν απαιτήσεις για την εφαρμογή κατάλληλων προτύπων ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων στα κτίρια, προκειμένου να διατηρούνται υγιεινές κλιματικές συνθήκες εσωτερικών χώρων.
5. Τα κράτη μέλη απαιτούν τον εξοπλισμό των μη οικιστικών κτιρίων μηδενικών εκπομπών με συσκευές μέτρησης και ελέγχου για την παρακολούθηση και τη ρύθμιση της ποιότητας του αέρα εσωτερικών χώρων. Στα υφιστάμενα μη οικιστικά κτίρια, η εγκατάσταση τέτοιων συσκευών απαιτείται, εφόσον αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, όταν ένα κτίριο υφίσταται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν την εγκατάσταση τέτοιων συσκευών σε κτίρια κατοικιών.
6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν εγκαθίσταται ένα τεχνικό σύστημα κτιρίου, να αξιολογείται η συνολική ενεργειακή απόδοση του μεταβληθέντος τμήματος και, όπου ενδείκνυται, του συνολικού συστήματος. Τα αποτελέσματα τεκμηριώνονται και διαβιβάζονται στον ιδιοκτήτη του κτιρίου, ώστε να παραμένουν διαθέσιμα και να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και για την έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί ότι η ενεργειακή απόδοση των τεχνικών συστημάτων κτιρίων βελτιστοποιείται όταν μετασκευάζεται ή αντικαθίσταται ένα τεχνικό σύστημα κτιρίου.

Τα κράτη μέλη προωθούν την αποθήκευση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα κτίρια.

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν νέα κίνητρα και χρηματοδότηση για να ενθαρρύνουν τη μετάβαση από τα συστήματα θέρμανσης και τα συστήματα ψύξης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε συστήματα θέρμανσης ή συστήματα ψύξης που δεν βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα.

7. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να αντικαταστήσουν τους αυτόνομους λέβητες που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε υφιστάμενα κτίρια, σύμφωνα με τα εθνικά σχέδια σταδιακής κατάργησης για λέβητες ορυκτών καυσίμων.
8. Η Επιτροπή εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό των λεβήτων ορυκτών καυσίμων.
9. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις απαιτήσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, εφόσον είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, τα μη προοριζόμενα για κατοικία κτίρια είναι εξοπλισμένα με συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων, ως εξής:
 - α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ για συστήματα θέρμανσης, συστήματα κλιματισμού, συστήματα συνδυασμένης θέρμανσης και εξαερισμού χώρου, ή συστήματα συνδυασμένου κλιματισμού και εξαερισμού άνω των 290 kW·
 - β) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, μη οικιστικά κτίρια με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ για συστήματα θέρμανσης, συστήματα κλιματισμού, συστήματα συνδυασμένης θέρμανσης και εξαερισμού χώρου, ή συστήματα συνδυασμένου κλιματισμού και εξαερισμού άνω των 70 kW.
10. Τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων επιτρέπουν:
 - α) τη συνεχή παρακολούθηση, καταγραφή, ανάλυση και δυνατότητα προσαρμογής της χρήσης ενέργειας·
 - β) τη συγκριτική αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, εντοπίζοντας απώλειες στην αποδοτικότητα των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και ενημερώνοντας τον υπεύθυνο των εγκαταστάσεων ή της τεχνικής διαχείρισης του κτιρίου σχετικά με τις δυνατότητες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης·

- γ) την επικοινωνία με συνδεδεμένα τεχνικά συστήματα κτιρίου και άλλες συσκευές εντός του κτιρίου, και τη διαλειτουργικότητα με τεχνικά συστήματα κτιρίου διαφορετικών κατοχυρωμένων τεχνολογιών, μηχανισμών και κατασκευαστών·
- δ) έως ... [24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] την παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.

11. Τα κράτη μέλη καθορίζουν απαιτήσεις προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι, όπου είναι τεχνικά, οικονομικά και λειτουργικά εφικτό, από την... [24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] τα νέα προοριζόμενα για κατοικία κτίρια και τα προοριζόμενα για κατοικία κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας είναι εξοπλισμένα με τα εξής:

- α) λειτουργία συνεχούς ηλεκτρονικής παρακολούθησης που μετρά την αποδοτικότητα των συστημάτων και ενημερώνει τους ιδιοκτήτες ή διαχειριστές του κτιρίου σε περίπτωση σημαντικής διακύμανσης και όταν η συντήρηση του συστήματος είναι αναγκαία·
- β) λειτουργίες αποτελεσματικού ελέγχου για τη διασφάλιση βέλτιστης παραγωγής, διανομής, αποθήκευσης και χρήσης ενέργειας και, κατά περίπτωση, υδρονικής ισορροπίας·
- γ) ικανότητα αντίδρασης σε εξωτερικές ενδείξεις και προσαρμογής της κατανάλωσης ενέργειας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τις μονοκατοικίες που υφίστανται ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας από τις απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου, όταν η δαπάνη εγκατάστασης υπερβαίνει τα οφέλη.

12. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις απαιτήσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, εφόσον είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, τα μη προοριζόμενα για κατοικία κτίρια με συστήματα θέρμανσης, συστήματα κλιματισμού, συστήματα συνδυασμού θέρμανσης και εξαερισμού χώρου, ή συστήματα συνδυασμού κλιματισμού και εξαερισμού ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος
- α) άνω των 290 kW θα έχουν εξοπλιστεί με αυτόματα συστήματα ελέγχου φωτισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027·
- β) άνω των 70 kW θα έχουν εξοπλιστεί με αυτόματο χειριστήριο φωτισμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

Τα αυτόματα συστήματα ελέγχου φωτισμού πρέπει να είναι κατάλληλα ρυθμισμένα ανά ζώνη και ικανά να ανιχνεύουν την παρουσία στον χώρο.

Άρθρο 14

Υποδομές βιώσιμης κινητικότητας

1. Όσον αφορά τα νέα μη προοριζόμενα για κατοικία κτίρια με περισσότερους από πέντε χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων καθώς και τα μη προοριζόμενα για κατοικία κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας με περισσότερους από πέντε χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν:
- α) την εγκατάσταση τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης ανά πέντε θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων·
- β) την εγκατάσταση προκαλωδίσωσης για τουλάχιστον το 50 % των θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων και καλωδίσωσης, δηλαδή αγωγών διέλευσης ηλεκτρικών καλωδίων, για τις υπόλοιπες θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση, σε μεταγενέστερο στάδιο, σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ηλεκτρικά υποβοηθούμενων δικύκλων και άλλων τύπων οχημάτων της κατηγορίας L· και

- γ) τη διάθεση θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 15 % κατά μέσο όρο ή το 10 % της συνολικής χωρητικότητας χρηστών των μη οικιστικών κτιρίων, λαμβανομένου υπόψη του χώρου που απαιτείται και για ποδήλατα με μεγαλύτερες διαστάσεις από τα συνήθη ποδήλατα·

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται όπου:

- α) ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων βρίσκεται εντός του κτιρίου και, σε περίπτωση ανακαίνιστων μεγάλης κλίμακας, τα μέτρα ανακαίνισης περιλαμβάνουν την ανακαίνιση των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων ή την ηλεκτρική υποδομή του κτιρίου· ή
- β) ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων βρίσκεται σε παρακείμενο χώρο και, για ανακαίνισεις μεγάλης κλίμακας, τα μέτρα ανακαίνισης περιλαμβάνουν την ανακαίνιση του χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων ή την ηλεκτρική υποδομή του χώρου στάθμευσης.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαστάσεις της προκαλωδίωσης και της καλωδίωσης που αναφέρονται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου καθιστούν δυνατή την ταυτόχρονη και αποδοτική χρήση του απαιτούμενου αριθμού σημείων επαναφόρτισης και υποστηρίζουν, κατά περίπτωση, την εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης φορτίου ή επαναφόρτισης, στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό και δικαιολογημένο.

Κατά παρέκκλιση από το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, για τα νέα κτίρια γραφείων και τα κτίρια γραφείων που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, με περισσότερες από πέντε θέσεις στάθμευσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εγκατάσταση τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης ανά δύο θέσεις στάθμευσης.

2. Για όλα τα κτίρια που δεν προορίζονται για κατοικία και διαθέτουν περισσότερες από 20 θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν έως την 1^η Ιανουαρίου 2027:

- α) την εγκατάσταση τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης ανά 10 θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων ή την εγκατάσταση καλωδίωσης, δηλαδή αγωγούς διέλευσης ηλεκτρικών καλωδίων, για τουλάχιστον το 50 % των θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων, ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση, σε μεταγενέστερο στάδιο, σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων· και
- β) τη διάθεση θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 15 % κατά μέσο όρο ή το 10 % της συνολικής χωρητικότητας χρηστών του κτιρίου, καθώς και του χώρου που απαιτείται και για ποδήλατα με μεγαλύτερες διαστάσεις από τα συνήθη ποδήλατα.

Για κτίρια που ανήκουν σε δημόσιους φορείς ή χρησιμοποιούνται από αυτούς, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την εγκατάσταση προκαλωδίωσης για τουλάχιστον 50% των θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων έως την 1η Ιανουαρίου 2033.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή της παρούσας απαίτησης έως την 1η Ιανουαρίου 2029 για όλα τα μη οικιστικά κτίρια που ανακαινίστηκαν κατά τη διετία πριν από ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] προς συμμόρφωση με τις εθνικές απαιτήσεις που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν τις απαιτήσεις για τον αριθμό των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 για συγκεκριμένες κατηγορίες μη οικιστικών κτιρίων, στα οποία δεν έχουν συνήθως πρόσβαση ποδήλατα.

4. Όσον αφορά τα νέα κτίρια κατοικιών με περισσότερους από τρεις χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και τα κτίρια κατοικιών που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, με περισσότερους από τρεις χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν:

- α) την εγκατάσταση προκαλωδίου για τουλάχιστον το 50 % των θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων και καλωδίου, δηλαδή αγωγών διέλευσης ηλεκτρικών καλωδίων, για τις υπόλοιπες θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, προκειμένου να καταστεί δυνατή, σε μεταγενέστερο στάδιο, η εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, ηλεκτρικά υποβοηθούμενα δίκυκλα και άλλους τύπους οχημάτων της κατηγορίας L· και
- β) τη διάθεση τουλάχιστον δύο θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων για κάθε οικιστική κτιριακή μονάδα·

Όσον αφορά τα νέα οικιστικά κτίρια με περισσότερους από τρεις χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης την εγκατάσταση τουλάχιστον ενός σημείου επαναφόρτισης.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζονται όπου:

- α) ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων βρίσκεται εντός του κτιρίου και, για ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας, τα μέτρα ανακαίνισης περιλαμβάνουν την ανακαίνιση των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων ή την ηλεκτρική υποδομή του κτιρίου·
- β) ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων βρίσκεται σε παρακείμενο χώρο και, για ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας, τα μέτρα ανακαίνισης περιλαμβάνουν την ανακαίνιση του χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων ή της ηλεκτρικής υποδομής του χώρου στάθμευσης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν, με την επιφύλαξη αξιολόγησης από τις τοπικές αρχές και λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένων των δημογραφικών, γεωγραφικών και κλιματικών συνθηκών, να προσαρμόζουν τις απαιτήσεις για τον αριθμό των θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαστάσεις της προκαλωδίωσης που αναφέρεται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου καθιστούν δυνατή την ταυτόχρονη χρήση των σημείων επαναφόρτισης σε όλες τις θέσεις στάθμευσης. Όταν, σε περίπτωση ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας, δεν είναι εφικτή η εξασφάλιση δύο θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων για κάθε οικιστική κτιριακή μονάδα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κατάλληλο αριθμό θέσεων στάθμευσης ποδηλάτων.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις παραγράφους 1, 2 και 4 του παρόντος άρθρου σε συγκεκριμένες κατηγορίες κτιρίων όταν:
- α) η απαιτούμενη υποδομή επαναφόρτισης θα βασιζόταν σε απομονωμένα μικροσυστήματα ή τα κτίρια βρίσκονται σε εξόχως απόκεντρες περιοχές κατά την έννοια του άρθρου 349 ΣΛΕΕ, εάν αυτό θα προκαλούσε σημαντικά προβλήματα για τη λειτουργία του τοπικού συστήματος ενέργειας και θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα του τοπικού δικτύου· ή
 - β) το κόστος των εγκαταστάσεων επαναφόρτισης και καλωδίωσης υπερβαίνει τουλάχιστον το 10 % του συνολικού κόστους της μεγάλης κλίμακας ανακαίνισης του κτιρίου.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα σημεία επαναφόρτισης που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 του παρόντος άρθρου παρέχουν τη δυνατότητα έξυπνης επαναφόρτισης και, κατά περίπτωση αμφίδρομης επαναφόρτισης, και ότι λειτουργούν βάσει κοινόχρηστων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και προτύπων που δεν εισάγουν διακρίσεις, με διαλειτουργικό τρόπο και σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804.
7. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους διαχειριστές μη προσβάσιμων στο κοινό σημείων επαναφόρτισης να τα διαχειρίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804, κατά περίπτωση.
8. Τα κράτη μέλη προβλέπουν μέτρα για την απλοποίηση, τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση της διαδικασίας εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης σε νέα και υφιστάμενα κτίρια κατοικιών ή κτίρια για άλλες χρήσεις, ιδίως ενώσεων συνιδιοκτητών, και αίρουν ρυθμιστικά εμπόδια, μεταξύ άλλων με διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης από δημόσιες αρχές, χωρίς να τίγεται η νομοθεσία περί ιδιοκτησίας και περί μισθώσεως των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη αίρουν τους φραγμούς στην εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης σε κτίρια κατοικιών με χώρους στάθμευσης, ιδίως την ανάγκη εξασφάλισης της συγκατάθεσης του ιδιοκτήτη ή των συνιδιοκτητών για ιδιωτικό σημείο επαναφόρτισης ιδίας χρήσης. Το αίτημα ενοικιαστών ή συνιδιοκτητών να τους επιτραπεί να εγκαταστήσουν υποδομή επαναφόρτισης σε χώρο στάθμευσης μπορεί να μη γίνει δεκτό μόνον εάν συντρέχουν σοβαροί και νόμιμοι λόγοι.

Με την επιφύλαξη της νομοθεσίας τους περί ιδιοκτησίας και περί μισθώσεως, τα κράτη μέλη αξιολογούν τους διοικητικούς φραγμούς όσον αφορά την υποβολή αίτησης για την εγκατάσταση σημείου επαναφόρτισης σε κτίριο με πολλαπλές οικιστικές κτιριακές μονάδες σε ένωση ενοικιαστών ή συνιδιοκτητών.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα τεχνικής βοήθειας για ιδιοκτήτες και ενοικιαστές κτιρίων οι οποίοι επιθυμούν να εγκαταστήσουν σημεία επαναφόρτισης και θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων.

Όσον αφορά τα οικιστικά κτίρια, τα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο θέσπισης καθεστώτων στήριξης για την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης, την προκαλωδίωση ή την καλωδίωση χώρων στάθμευσης σύμφωνα με τον αριθμό των ελαφρών επαγγελματικών ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή που έχουν ταξινομηθεί στην επικράτειά τους.

9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συνοχή μεταξύ των πολιτικών για τα κτίρια, των τομέων της ενεργού και πράσινης κινητικότητας, του κλίματος, της ενέργειας, της βιοποικιλότητας και του πολεοδομικού σχεδιασμού.
10. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για την πυρασφάλεια στους χώρους στάθμευσης.

Άρθρο 15

Ευφύης ετοιμότητα των κτιρίων

1. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας σχετικά με προαιρετικό κοινό σύστημα της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφύους ετοιμότητας των κτιρίων. Η αξιολόγηση βασίζεται σε εκτίμηση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας όσον αφορά την ικανότητα προσαρμογής της λειτουργίας τους στις ανάγκες των ενοίκων, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων, και στις ανάγκες του δικτύου, και τη δυνατότητα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας και των συνολικών επιδόσεων.

Σύμφωνα με το παράρτημα IV, το προαιρετικό κοινό σύστημα της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων καθορίζει:

- α) τον ορισμό του δείκτη ευφυούς ετοιμότητας·
- β) μεθοδολογία σύμφωνα με την οποία αυτός πρέπει να υπολογίζεται.

2. Έως τις 30 Ιουνίου 2026, η Επιτροπή υποβάλλει, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη δοκιμή και την εφαρμογή του δείκτη ευφυούς ετοιμότητας, με βάση τα διαθέσιμα αποτελέσματα των εθνικών φάσεων δοκιμών και άλλων σχετικών έργων.

Λαμβανομένων υπόψη των συμπερασμάτων της εν λόγω έκθεσης, η Επιτροπή εκδίδει, έως τις 30 Ιουνίου 2027, κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 32, με την οποία συμπληρώνεται η παρούσα οδηγία και απαιτείται η εφαρμογή του κοινού συστήματος της Ένωσης για την αξιολόγηση της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων, σύμφωνα με το παράρτημα IV, σε μη προοριζόμενα για κατοικία κτίρια με συστήματα θέρμανσης, συστήματα κλιματισμού, συστήματα συνδυασμού θέρμανσης και εξαερισμού, ή συστήματα συνδυασμού κλιματισμού και εξαερισμού χώρου ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος άνω των 290 kW.

3. Η Επιτροπή, αφού συμβουλευθεί τα ενδιαφερόμενα μέρη, εκδίδει εκτελεστική πράξη διευκρινίζοντας τις τεχνικές λεπτομέρειες για την αποτελεσματική υλοποίηση του συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένου χρονοδιαγράμματος για μη δεσμευτική δοκιμαστική εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο, και αποσαφηνίζει τη συμπληρωματική σχέση του συστήματος προς τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 19.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3.

4. Υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή έχει εκδώσει την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2, εκδίδει, έως τις 30 Ιουνίου 2027, εκτελεστική πράξη στην οποία διευκρινίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες για την αποτελεσματική υλοποίηση της εφαρμογής του καθεστώτος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 σε μη προοριζόμενα για κατοικία κτίρια με συστήματα θέρμανσης, συστήματα κλιματισμού, συστήματα συνδυασμού θέρμανσης και εξαερισμού, ή συστήματα συνδυασμού κλιματισμού και εξαερισμού χώρου ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος άνω των 290 kW.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3.

Άρθρο 16

Ανταλλαγή δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ιδιοκτήτες, οι ενοικιαστές και οι διαχειριστές κτιρίων μπορούν να έχουν άμεση πρόσβαση στα οικεία δεδομένα των συστημάτων κτιρίων. Με τη συγκατάθεσή τους παρέχεται πρόσβαση στα δεδομένα αυτά σε τρίτους ή τα δεδομένα διατίθενται σε τρίτους, με την επιφύλαξη των υφιστάμενων εφαρμοστέων κανόνων και συμφωνιών. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την πλήρη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών και της ανταλλαγής δεδομένων εντός της Ένωσης σύμφωνα με την παράγραφο 5.

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τα δεδομένα των συστημάτων κτιρίων περιλαμβάνουν τουλάχιστον όλα τα άμεσα διαθέσιμα δεδομένα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση των δομικών στοιχείων, την ενεργειακή απόδοση των υπηρεσιών κτιρίων, την προβλεπόμενη διάρκεια ζωής των συστημάτων θέρμανσης, κατά περίπτωση, τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίων, τους μετρητές, τις συσκευές μέτρησης και ελέγχου και τα σημεία επαναφόρτισης για την ηλεκτροκίνηση, και συνδέονται, εάν υπάρχει, με το ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίων.

2. Κατά τη θέσπιση των κανόνων που αφορούν τη διαχείριση και την ανταλλαγή δεδομένων, λαμβανομένων υπόψη των διεθνών προτύπων και μορφοτύπων διαχείρισης για την ανταλλαγή δεδομένων, τα κράτη μέλη, ή όταν το κράτος μέλος έχει προβλέψει σχετικά, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο. Οι κανόνες σχετικά με την πρόσβαση και με τυχόν τέλη δεν αποτελούν εμπόδιο ούτε εισάγουν διακρίσεις για τρίτους όσον αφορά την πρόσβαση στα δεδομένα των συστημάτων κτιρίων.
3. Δεν επιβάλλονται πρόσθετα τέλη στον ιδιοκτήτη, τον ενοικιαστή ή τον διαχειριστή του κτιρίου για την πρόσβαση στα δεδομένα του ή για αίτημα διάθεσης των δεδομένων του σε τρίτο, με την επιφύλαξη των υφιστάμενων εφαρμοστέων κανόνων και συμφωνιών. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό των σχετικών τελών για την πρόσβαση σε δεδομένα από άλλα επιλέξιμα μέρη, όπως χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, φορείς συγκέντρωσης, προμηθευτές ενέργειας, πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών και εθνικές στατιστικές υπηρεσίες ή άλλες εθνικές αρχές αρμόδιες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών. Τα κράτη μέλη ή, κατά περίπτωση, οι ορισθείσες αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τα τέλη που επιβάλλονται από ρυθμιζόμενες οντότητες οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες δεδομένων είναι εύλογα και δεόντως αιτιολογημένα. Τα κράτη μέλη παρέχουν κίνητρα για την ανταλλαγή των σχετικών δεδομένων των συστημάτων κτιρίων.

4. Οι κανόνες για την πρόσβαση σε δεδομένα και την αποθήκευση δεδομένων για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας συμμορφώνονται με το σχετικό δίκαιο της Ένωσης. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰.
5. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις στις οποίες περιγράφονται λεπτομερώς οι απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και οι αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες πρόσβασης στα δεδομένα.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 33 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή εκδίδει στρατηγική διαβουλεύσεων, η οποία καθορίζει τους στόχους των διαβουλεύσεων, τα ενδιαφερόμενα μέρη στα οποία αυτές απευθύνονται και τις δραστηριότητες διαβούλευσης για την κατάρτιση των εκτελεστικών πράξεων.

Άρθρο 17

Χρηματοδοτικά κίνητρα, δεξιότητες και φραγμοί της αγοράς

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν κατάλληλη χρηματοδότηση, μέτρα στήριξης και άλλα μέσα που επιτρέπουν την αντιμετώπιση των φραγμών της αγοράς με σκοπό την υλοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων που εντοπίζονται στο οικείο εθνικό σχέδιο ανακαίνισης κτιρίων για τη μετατροπή του κτιριακού δυναμικού τους σε κτίρια μηδενικών εκπομπών έως το 2050.

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι είναι απλές και εξορθολογισμένες οι διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και οι διαδικασίες για τη χορήγηση δημόσιας χρηματοδότησης, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ιδίως για τα νοικοκυριά.
3. Τα κράτη μέλη αξιολογούν και, κατά περίπτωση, αντιμετωπίζουν τους φραγμούς που σχετίζονται με το αρχικό κόστος των ανακαινίσεων.
4. Κατά τον σχεδιασμό καθεστώτων χρηματοδοτικής στήριξης για την ανακαίνιση κτιρίων, τα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο χρήσης παραμέτρων που βασίζονται στο εισόδημα.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα εθνικά ταμεία ενεργειακής απόδοσης, όταν τα εν λόγω κονδύλια έχουν συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 30 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791, για τη χρηματοδότηση ειδικών καθεστώτων και προγραμμάτων για ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης.

5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα κανονιστικά μέτρα για την άρση των μη οικονομικών φραγμών στην ανακαίνιση κτιρίων. Όσον αφορά τα κτίρια με περισσότερες από μία κτιριακές μονάδες, τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την κατάργηση των απαιτήσεων ομοφωνίας στις δομές συνιδιοκτησίας ή την παροχή της δυνατότητας στις δομές συνιδιοκτησίας να είναι οι άμεσοι αποδέκτες χρηματοδοτικής στήριξης.
6. Τα κράτη μέλη προβαίνουν στην οικονομικά αποδοτικότερη χρήση της εθνικής χρηματοδότησης και της χρηματοδότησης που προβλέπεται σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, των ταμείων συνοχής, του InvestEU, των εσόδων από πλειστηριασμούς στο πλαίσιο της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹ και άλλων δημόσιων πηγών χρηματοδότησης. Οι εν λόγω πηγές χρηματοδότησης αναπτύσσονται σύμφωνα με την πορεία προς την επίτευξη κτιριακού αποθέματος μηδενικών εκπομπών έως το 2050.

³¹ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

7. Προκειμένου να στηρίξουν την κινητοποίηση επενδύσεων, τα κράτη μέλη προωθούν την αποτελεσματική ανάπτυξη και χρήση κατάλληλης χρηματοδότησης και κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως δάνεια ενεργειακής απόδοσης και ενυπόθηκα δάνεια για την ανακαίνιση κτιρίων, συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, χρηματοδοτικά συστήματα αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας, φορολογικά κίνητρα, για παράδειγμα μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές για εργασίες και υλικά ανακαίνισης, προγράμματα χρηματοδότησης με αποπληρωμή μέσω φόρου, προγράμματα χρηματοδότησης με αποπληρωμή μέσω λογαριασμού, ταμεία εγγυήσεων, ταμεία με στόχο τις ριζικές ανακαινίσεις, ταμεία με στόχο ανακαινίσεις με σημαντικό ελάχιστο όριο στοχευόμενης εξοικονόμησης ενέργειας και πρότυπα χαρτοφυλακίου ενυπόθηκων δανείων. Προσανατολίζουν τις επενδύσεις προς ένα ενεργειακά αποδοτικό δημόσιο κτιριακό δυναμικό, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) σχετικά με την καταγραφή των συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης στους κρατικούς λογαριασμούς.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προωθούν και να απλουστεύουν τη χρήση συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και τα οικονομικά εργαλεία είναι διαθέσιμες στο κοινό με εύκολα προσιτό και διαφανή τρόπο, μεταξύ άλλων με ψηφιακά μέσα.
9. Η κατάλληλη χρηματοδότηση και τα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία μπορούν να περιλαμβάνουν δάνεια ανακαίνισης ή ταμεία εγγυήσεων για ανακαινίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με σχετικά προγράμματα της Ένωσης, κατά περίπτωση.

10. Έως ... [12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 32 για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας, μέσω της θέσπισης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου χαρτοφυλακίου που θα χρησιμοποιείται οικειοθελώς από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και το οποίο θα στηρίζει τους δανειστές στη στόχευση και την αύξηση των όγκων δανειοδότησης που παρέχονται σε εφαρμογή των φιλόδοξων στόχων της Ένωσης για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, καθώς και των σχετικών ενεργειακών στόχων προκειμένου να ενθαρρυνθούν αποτελεσματικά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να αυξήσουν τον όγκο δανειοδότησης που προβλέπεται για ανακαινίσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Οι δράσεις που ορίζονται στο ολοκληρωμένο πλαίσιο χαρτοφυλακίου καλύπτουν την αύξηση του όγκου δανειοδότησης για ενεργειακές ανακαινίσεις και περιλαμβάνουν προτεινόμενες διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών μέσω λύσεων μεικτής χρηματοδότησης. Το πλαίσιο περιγράφει βέλτιστες πρακτικές ώστε να προτρέπονται οι δανειστές να εντοπίζουν τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις εντός των χαρτοφυλακίων τους και να ενεργούν αναλόγως.
11. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την ομαδοποίηση των έργων ώστε να καθίσταται δυνατή η πρόσβαση των επενδυτών καθώς και η προσφορά συνδυαστικών λύσεων σε δυνητικούς πελάτες.
- Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα που προωθούν τα πιστοδοτικά προϊόντα ενεργειακής απόδοσης για ανακαινίσεις κτιρίων, όπως τα πράσινα ενυπόθηκα δάνεια και τα πράσινα δάνεια, εξασφαλισμένα και μη, και μεριμνούν ώστε να είναι διαθέσιμα ευρέως και χωρίς διακρίσεις από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και να είναι ορατά και προσβάσιμα στους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες συμμετοχής στη χρηματοδότηση της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

12. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα και προβλέπουν χρηματοδότηση για την προώθηση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης προκειμένου να διασφαλίσουν την ύπαρξη επαρκούς εργατικού δυναμικού με το κατάλληλο επίπεδο δεξιοτήτων που αντιστοιχεί στις ανάγκες του κτιριακού τομέα, ιδίως για ΜΜΕ συμπεριλαμβανομένων και πολύ μικρών επιχειρήσεων, κατά περίπτωση. Οι υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 18 μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση στα εν λόγω μέτρα και την εν λόγω χρηματοδότηση.
13. Η Επιτροπή, κατά περίπτωση και κατόπιν αιτήματος, παρέχει συνδρομή στα κράτη μέλη κατά την εκπόνηση εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων χρηματοδοτικής στήριξης για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, ιδίως όσων υφίστανται ήδη, μεταξύ άλλων με τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρμόδιων εθνικών ή περιφερειακών αρχών ή οργανισμών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω προγράμματα αναπτύσσονται κατά τρόπο ώστε να είναι προσβάσιμα σε οργανώσεις με περιορισμένες διοικητικές, οικονομικές και οργανωτικές ικανότητες.
14. Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα ευάλωτα νοικοκυριά, τα κράτη μέλη συνδέουν τα οικονομικά τους μέτρα για βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά την ανακαίνιση κτιρίων με τις στοχευόμενες ή επιτυγχανόμενες εξοικονομήσεις ενέργειας και σχετικές βελτιώσεις, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω κριτήρια:
- α) την ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού ή του υλικού που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση· και τη σχετική μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην περίπτωση αυτή ο εξοπλισμός ή το υλικό που χρησιμοποιείται για την ανακαίνιση πρέπει να εγκαθίσταται από υπεύθυνο εγκατάστασης με κατάλληλο επίπεδο πιστοποίησης ή προσόντων και συμμορφώνεται τουλάχιστον με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για δομικά στοιχεία ή τις υψηλότερες τιμές αναφοράς για τη βελτίωση των ενεργειακών επιδόσεων των κτιρίων·

- β) πρότυπες τιμές για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε κτίρια·
- γ) τη βελτίωση που επιτεύχθηκε λόγω της ανακαίνισης με σύγκριση των πιστοποιητικών ενεργειακών επιδόσεων που έχουν εκδοθεί πριν και έπειτα από την ανακαίνιση·
- δ) τα αποτελέσματα ενεργειακού ελέγχου·
- ε) τα αποτελέσματα άλλης σχετικής διαφανούς και αναλογικής μεθόδου που καταδεικνύει τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, για παράδειγμα με τη σύγκριση της κατανάλωσης ενέργειας πριν και μετά την ανακαίνιση με συστήματα μέτρησης, υπό την προϋπόθεση ότι συνάδει με τις που καθορίζονται στο παράρτημα II.

15. Από την 1η Ιανουαρίου 2025, τα κράτη μέλη δεν παρέχουν οικονομικά κίνητρα για την εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που τροφοδοτούνται με ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση εκείνους που επιλέχθηκαν για επενδύσεις πριν από το 2025, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο η) σημείο i) τρίτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 και με το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³².

³² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1).

16. Τα κράτη μέλη παρέχουν κίνητρα για ριζική ανακαίνιση και σταδιακή ριζική ανακαίνιση μέσω μεγαλύτερης οικονομικής, φορολογικής, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης. Όταν δεν είναι τεχνικά ή οικονομικά εφικτή η μετατροπή ενός κτιρίου σε κτίριο μηδενικών εκπομπών, ανακαίνιση που οδηγεί σε μείωση της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 60 % θεωρείται ότι είναι ριζική ανακαίνιση για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου. Τα κράτη μέλη παρέχουν κίνητρα για προγράμματα μεγάλου εύρους που καλύπτουν μεγάλο αριθμό κτιρίων, ιδίως τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, όπως μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανακαίνισης συνοικιών, και τα οποία οδηγούν σε συνολική μείωση κατά τουλάχιστον 30 % της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας μέσω μεγαλύτερης οικονομικής, φορολογικής, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, ανάλογα με το επίπεδο των επιδόσεων που επιτυγχάνεται.
17. Με την επιφύλαξη των εθνικών οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών τους και της οικείας νομοθεσίας περί ιδιοκτησίας, τα κράτη μέλη αναζητούν τρόπους επίλυσης του ζητήματος της έξωσης ευάλωτων νοικοκυριών που προκαλείται από δυσανάλογες αυξήσεις μισθωμάτων μετά την ενεργειακή ανακαίνιση του οικιστικού κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας τους.
18. Τα χρηματοδοτικά κίνητρα απευθύνονται κατά προτεραιότητα στα ευάλωτα νοικοκυριά, στα άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και στα άτομα που ζουν σε κοινωνικές κατοικίες, σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791.

19. Κατά την παροχή χρηματοδοτικών κινήτρων σε ιδιοκτήτες κτιρίων ή κτιριακών μονάδων για την ανακαίνιση μισθωμένων κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, τα κράτη μέλη αποσκοπούν σε χρηματοδοτικά κίνητρα που ωφελούν τόσο τους ιδιοκτήτες όσο και τους ενοικιαστές. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν αποτελεσματικές διασφαλίσεις για την προστασία ιδίως των ευάλωτων νοικοκυριών, μεταξύ άλλων με την παροχή στήριξης των μισθωμάτων ή με την επιβολή ανώτατων ορίων στις αυξήσεις των μισθωμάτων, και μπορούν να παρέχουν κίνητρα για προγράμματα χρηματοδότησης που αντιμετωπίζουν το αρχικό κόστος των ανακαινίσεων, όπως προγράμματα με αποπληρωμή μέσω λογαριασμού, προγράμματα με αποπληρωμή μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας ή συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, όπως αναφέρεται στο σημείο 33 του άρθρου 2 και στο άρθρο 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791.

Άρθρο 18

Υπηρεσίες μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

1. Τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και, κατά περίπτωση, με ιδιωτικούς φορείς, διασφαλίζουν τη δημιουργία και τη λειτουργία εγκαταστάσεων τεχνικής βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω συμπεριληπτικών υπηρεσιών μίας στάσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, για όλους τους παράγοντες που εμπλέκονται στις ανακαινίσεις κτιρίων, μεταξύ άλλων, των ιδιοκτητών κατοικιών και των διοικητικών, χρηματοπιστωτικών και οικονομικών παραγόντων, όπως ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθενται εγκαταστάσεις τεχνικής βοήθειας σε ολόκληρη την επικράτειά τους με τη δημιουργία τουλάχιστον μίας υπηρεσίας μίας στάσης:

- α) ανά 80 000 κατοίκους·
- β) ανά περιφέρεια·

- γ) σε περιοχές όπου η μέση ηλικία του κτιριακού δυναμικού υπερβαίνει τον εθνικό μέσο όρο·
- δ) σε περιοχές όπου τα κράτη μέλη σκοπεύουν να εφαρμόσουν ολοκληρωμένα προγράμματα ανακαίνισης συνοικιών· ή
- ε) σε τοποθεσία που είναι προσβάσιμη με μέσο χρόνο μετακίνησης μικρότερο των 90 λεπτών, βάσει μέσων μεταφοράς που είναι τοπικά διαθέσιμα.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν τις υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται δυνάμει του άρθρου 22 παράγραφος 3 σημείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 ως υπηρεσίες μίας στάσης για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία των εν λόγω υπηρεσιών μίας στάσης σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791.

2. Οι εγκαταστάσεις τεχνικής βοήθειας που δημιουργούνται δυνάμει της παραγράφου 1:

- α) παρέχουν απλουστευμένες πληροφορίες σχετικά με τεχνικές και οικονομικές δυνατότητες και λύσεις στα νοικοκυριά, τις ΜΜΕ, τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τους δημόσιους φορείς·
- β) παρέχουν συνολική στήριξη σε όλα τα νοικοκυριά, με ιδιαίτερη έμφαση στα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, καθώς και σε διαπιστευμένες εταιρείες και εγκαταστάτες που παρέχουν υπηρεσίες μετασκευής, και προσαρμόζονται σε διαφορετικές τυπολογίες κατοικιών και γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής, παρέχουν δε στήριξη που καλύπτει τα διάφορα στάδια του έργου μετασκευής.

3. Οι υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται δυνάμει της παραγράφου 1:
- α) παρέχουν ανεξάρτητες συμβουλές σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και μπορούν να συνοδεύουν ολοκληρωμένα προγράμματα ανακαίνισης συννοικιών·
 - β) προσφέρουν ειδικές υπηρεσίες σε ευάλωτα νοικοκυριά, άτομα που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και άτομα σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος.

Άρθρο 19

Πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για τη θέσπιση συστήματος πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου, που εκφράζεται με αριθμητικό δείκτη χρήσης πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m²·y), και τιμές αναφοράς, όπως ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης, απαιτήσεις σχετικά με τα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και απαιτήσεις σχετικά με τα κτίρια μηδενικών εκπομπών, ώστε να επιτρέπει στους ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοσή του.

2. Έως την/τις ...[24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης συμμορφώνεται με το υπόδειγμα του παραρτήματος V. Προσδιορίζει την κατηγορία ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, σε κλειστή κλίμακα, με τη χρήση μόνο των γραμμάτων από το A έως το H. Το γράμμα A αντιστοιχεί σε κτίρια μηδενικών εκπομπών, και το γράμμα H αντιστοιχεί στα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις του εθνικού κτιριακού δυναμικού κατά τον χρόνο εισαγωγής της κλίμακας. Τα κράτη μέλη τα οποία, κατά την/τις ...[24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], χαρακτηρίζουν ήδη τα κτίρια μηδενικών εκπομπών ως «A0» μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τον εν λόγω χαρακτηρισμό αντί της κατηγορίας A. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στις υπόλοιπες κατηγορίες (B έως Z ή, όπου χρησιμοποιείται το A0, A έως Z) υπάρχει κατάλληλη κατανομή των δεικτών ενεργειακής απόδοσης μεταξύ των κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν κατηγορία ενεργειακής απόδοσης A+ που αντιστοιχεί σε κτίρια με μέγιστο κατώτατο όριο ενεργειακής ζήτησης τουλάχιστον κατά 20% χαμηλότερο από το μέγιστο όριο για τα κτίρια μηδενικών εκπομπών, και τα οποία παράγουν επιτόπου περισσότερη ανανεώσιμη ενέργεια σε ετήσια βάση από τη συνολική τους ετήσια ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας. Για υφιστάμενα κτίρια που ανακαινίζονται ώστε να πληρούν τα κριτήρια της κατηγορίας A +, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής υπολογίζεται και δημοσιοποιείται μέσω του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου.

Τα κράτη μέλη που έχουν αναπροσαρμόσει τις οικείες κατηγορίες ενεργειακής απόδοσης την 1η Ιανουαρίου 2019 ή μετέπειτα και πριν από την/τις... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] μπορούν να αναβάλουν την αναπροσαρμογή των κατηγοριών ενεργειακής απόδοσης έως την 31η Δεκεμβρίου 2029.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν κοινή οπτική ταυτότητα για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης στην επικράτειά τους.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ποιότητα, την αξιοπιστία και την οικονομική προσιτότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης είναι οικονομικά προσιτά, εξετάζουν δε το ενδεχόμενο παροχής χρηματοδοτικής στήριξης στα ευάλωτα νοικοκυριά.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 και από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες βάσει επιτόπιας επίσκεψης, η οποία μπορεί να διενεργηθεί, κατά περίπτωση, με διαδικτυακά μέσα με οπτικούς ελέγχους. Τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης είναι σαφή και ευανάγνωστα, διατίθενται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο και σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος V.

5. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης περιλαμβάνει συστάσεις για την οικονομικά συμφέρουσα βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση των λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, εκτός εάν το κτίριο ή η κτιριακή μονάδα πληροί ήδη τουλάχιστον τα κριτήρια της κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης A.

Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης καλύπτουν τα εξής:

- α) μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας του κελύφους ή του τεχνικού συστήματος ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου· και
- β) μέτρα για μεμονωμένα δομικά στοιχεία ανεξάρτητα από ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας του κελύφους ή του τεχνικού συστήματος ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου.

6. Όταν τα κράτη μέλη επιλέγουν προβλέπουν τη σύνταξη και έκδοση διαβατηρίου ανακαίνισης από κοινού με το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2, το διαβατήριο ανακαίνισης αντικαθιστά τις συστάσεις σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.
7. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης είναι τεχνικά υλοποιήσιμες για το συγκεκριμένο κτίριο και παρέχουν εκτίμηση όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι συστάσεις αυτές μπορούν να οδηγήσουν σε εκτίμηση όσον αφορά το φάσμα των περιόδων αποπληρωμής ή της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο ζωής του και πληροφορίες σχετικά με τα διαθέσιμα οικονομικά κίνητρα, τη διοικητική και τεχνική βοήθεια, καθώς και οικονομικά οφέλη, που συνδέονται ευρέως με την επίτευξη των τιμών αναφοράς.
8. Οι συστάσεις περιλαμβάνουν αξιολόγηση του κατά πόσον τα συστήματα θέρμανσης, συστήματα εξαερισμού, συστήματα κλιματισμού και συστήματα παραγωγής ζεστού νερού για οικιακή χρήση μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να λειτουργούν με αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας, όπως θερμαντικά σώματα χαμηλής θερμοκρασίας για συστήματα θέρμανσης με νερό, συμπεριλαμβανομένου του απαιτούμενου σχεδιασμού της παραγωγής θερμικής ισχύος και των απαιτήσεων θερμοκρασίας και ροής.
9. Οι συστάσεις περιλαμβάνουν αξιολόγηση της εναπομένουσας διάρκειας ζωής του συστήματος θέρμανσης ή του συστήματος κλιματισμού. Κατά περίπτωση, οι συστάσεις υποδεικνύουν πιθανές εναλλακτικές λύσεις για την αντικατάσταση του συστήματος θέρμανσης ή του συστήματος κλιματισμού, σύμφωνα με τους κλιματικούς στόχους για το 2030 και το 2050, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών συνθηκών και των συνθηκών που σχετίζονται με το σύστημα.

10. Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης παρέχει ένδειξη του κατά πόσο ο ιδιοκτήτης ή ο ενοικιαστής του κτιρίου ή της κτιριακής ενότητας μπορούν να λάβουν λεπτομερέστερες πληροφορίες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη σχέση κόστους-απόδοσης, σχετικά με τις συστάσεις που περιλαμβάνει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης. Η αξιολόγηση της σχέσης κόστους/οφέλους στηρίζεται σε σειρά τυπικών προϋποθέσεων όπως η εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας και των βασικών τιμών ενέργειας και η προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους. Επιπλέον, περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή των συστάσεων, τα στοιχεία επικοινωνίας των σχετικών υπηρεσιών μίας στάσης και, κατά περίπτωση, τις επιλογές χρηματοδοτικής στήριξης. Είναι επίσης δυνατόν να παρέχονται στον ιδιοκτήτη ή τον ενοικιαστή του κτιρίου ή της κτιριακής ενότητας άλλες πληροφορίες για συναφή θέματα όπως οι ενεργειακοί έλεγχοι ή τα κίνητρα χρηματοδοτικού ή άλλου χαρακτήρα και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες, ή συμβουλές για τους τρόπους βελτίωσης της κλιματικής ανθεκτικότητας του κτιρίου.
11. Η πιστοποίηση κτιριακών μονάδων μπορεί να βασίζεται στα εξής:
- α) κοινή πιστοποίηση ολόκληρου του κτιρίου· ή
 - β) αξιολόγηση άλλης αντιπροσωπευτικής κτιριακής μονάδας του ίδιου συγκροτήματος κτιρίων, η οποία έχει τα ίδια ενεργειακά χαρακτηριστικά.
12. Η πιστοποίηση για μονοκατοικίες μπορεί να στηρίζεται στην αξιολόγηση άλλου αντιπροσωπευτικού κτιρίου παρόμοιου σχεδίου και μεγέθους με παρόμοιο επίπεδο πραγματικής ενεργειακής απόδοσης, εφόσον ο εμπειρογνώμονας που εκδίδει το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης εγγυάται την εν λόγω αντιστοιχία.

13. Η ισχύς του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης δεν υπερβαίνει τα 10 έτη. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όταν για ένα κτίριο έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης κάτω του επιπέδου Γ, οι ιδιοκτήτες κτιρίων καλούνται να προσέλθουν σε υπηρεσία μίας στάσης για να λάβουν συμβουλές ανακαίνισης, ανάλογα με το ποια ημερομηνία από τις ακόλουθες είναι προγενέστερη:
- α) αμέσως μετά τη λήξη ισχύος του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου·
ή
 - β) πέντε έτη μετά την έκδοση του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης.
14. Τα κράτη μέλη καθιστούν διαθέσιμες απλουστευμένες διαδικασίες για την επικαιροποίηση ενός πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης όταν αναβαθμίζονται μόνο μεμονωμένα στοιχεία μέσω ενιαίων ή αυτόνομων μέτρων.
- Τα κράτη μέλη καθιστούν διαθέσιμες απλουστευμένες διαδικασίες για την επικαιροποίηση ενός πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης όταν εφαρμόζονται μέτρα που προσδιορίζονται σε διαβατήριο ανακαίνισης ή όταν χρησιμοποιούνται ψηφιακό δίδυμο κτιρίου, άλλες πιστοποιημένες μέθοδοι ή δεδομένα από πιστοποιημένα εργαλεία που καθορίζουν την ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου.

Άρθρο 20

Έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι εκδίδεται ψηφιακό πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης:
- α) για κτίρια ή κτιριακές μονάδες όταν κατασκευάζονται, όταν έχουν υποστεί ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, όταν πωλούνται ή όταν εκμισθώνονται σε νέο ενοικιαστή ή των οποίων η σύμβαση μίσθωσης ανανεώνεται·

- β) για υφιστάμενα κτίρια που ανήκουν σε δημόσιους φορείς ή χρησιμοποιούνται από αυτούς.

Η απαίτηση έκδοσης πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης δεν ισχύει όταν υπάρχει έγκυρο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ ή σύμφωνα με την παρούσα οδηγία για το συγκεκριμένο κτίριο ή κτιριακή μονάδα.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι εκδίδεται, κατόπιν αιτήματος, έντυπη έκδοση του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν, κατά την κατασκευή κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, όταν έχουν υποστεί ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, ή κατά την πώληση ή εκμίσθωσή τους ή κατά την ανανέωση των συμβάσεων μίσθωσης κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, να επιδεικνύεται το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης στον υποψήφιο ενοικιαστή ή αγοραστή και να παραδίδεται στον αγοραστή ή ενοικιαστή.
3. Κατά την πώληση ή εκμίσθωση κτιρίου πριν από την κατασκευή του ή την ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να απαιτούν να παρέχει ο πωλητής εκτίμηση της μελλοντικής του ενεργειακής απόδοσης, κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2· στην περίπτωση αυτή το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης εκδίδεται το αργότερο μόλις ολοκληρωθεί η κατασκευή του κτιρίου ή η ανακαίνισή του και αποτυπώνει την κατάσταση κατά την κατασκευή.
4. Όταν διατίθενται προς πώληση ή προς εκμίσθωση κτίρια ή κτιριακές μονάδες, τα κράτη μέλη απαιτούν να διαθέτουν πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης και να δηλώνονται ο δείκτης ενεργειακής απόδοσης και η κατηγορία του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, κατά περίπτωση, σε διαφημίσεις εντός και εκτός διαδικτύου, συμπεριλαμβανομένων των ιστοτόπων των διαδικτυακών πυλών αναζήτησης ακινήτων.

Τα κράτη μέλη διενεργούν δειγματοληπτικούς ή άλλους ελέγχους για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση προς τις εν λόγω απαιτήσεις.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες περί συγκυριότητας ή άλλων μορφών κοινής ιδιοκτησίας.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2, 4 και 5 του παρόντος άρθρου τις κατηγορίες των κτιρίων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχεία β), γ) και ε). Τα κράτη μέλη που επέλεξαν, έως την/τις ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], να εξαιρέσουν από τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου κτίρια προοριζόμενα για κατοικία τα οποία χρησιμοποιούνται ή προβλέπεται να χρησιμοποιούνται είτε λιγότερο από τέσσερις μήνες τον χρόνο είτε, εναλλακτικά, για περιορισμένο χρονικό διάστημα κάθε χρόνο και με αναμενόμενη ενεργειακή κατανάλωση μικρότερη από το 25 % εκείνης που θα προέκυπτε από χρήση καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, μπορούν να παρατείνουν την εν λόγω εξαίρεση.
7. Οι πιθανές συνέπειες των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά ενδεχόμενες νομικές διαδικασίες αποφασίζονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες.
8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης που εκδίδονται αναφορτώνονται στη βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που αναφέρεται στο άρθρο 22. Τα στοιχεία που αναφορτώνονται περιέχουν το πλήρες πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων όλων των απαραίτητων δεδομένων που απαιτούνται για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου.

Άρθρο 21

Επίδειξη πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στις περιπτώσεις κτιρίων για τα οποία έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 και τα οποία χρησιμοποιούνται από δημόσιους φορείς και δέχονται συχνά επισκέψεις από το κοινό να αναρτάται σε περίοπτη για το κοινό θέση το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.
2. Τα κράτη μέλη απαιτούν, για μη οικιστικά κτίρια για τα οποία έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1, το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης να αναρτάται σε περίοπτη θέση.
3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν περιλαμβάνουν υποχρέωση ανάρτησης των συστάσεων που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.

Άρθρο 22

Βάσεις δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

1. Κάθε κράτος μέλος δημιουργεί εθνική βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η οποία επιτρέπει τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση μεμονωμένων κτιρίων και τη συνολική ενεργειακή απόδοση του εθνικού κτιριακού δυναμικού. Οι εν λόγω βάσεις δεδομένων μπορούν να αποτελούνται από σύνολο διασυνδεδεμένων βάσεων δεδομένων.

Η βάση δεδομένων επιτρέπει τη συλλογή δεδομένων από όλες τις σχετικές πηγές που αφορούν τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, τις επιθεωρήσεις, το διαβατήριο ανακαίνισης, τον δείκτη ευφούς ετοιμότητας και την υπολογισθείσα ή μετρηθείσα κατανάλωση ενέργειας των καλυπτόμενων κτιρίων. Προκειμένου να συμπληρωθεί αυτή η βάση δεδομένων, μπορούν επίσης να συγκεντρωθούν τυπολογίες κτιρίων. Μπορούν επίσης να συλλέγονται και να αποθηκεύονται δεδομένα τόσο για τις λειτουργικές και τις ενσωματωμένες εκπομπές όσο και για το συνολικό ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής.

2. Τα συγκεντρωτικά και ανωνυμοποιημένα δεδομένα κτιριακού δυναμικού δημοσιοποιούνται, σε συμμόρφωση με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων. Τα αποθηκευμένα δεδομένα είναι μηχαναγνώσιμα και προσβάσιμα μέσω κατάλληλης ψηφιακής διεπαφής. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν εύκολη και δωρεάν πρόσβαση στο πλήρες πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης για τους ιδιοκτήτες, τους ενοικιαστές και τους διαχειριστές κτιρίων και για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά τα κτίρια που περιλαμβάνονται στα επενδυτικά και δανειοδοτικά χαρτοφυλάκιά τους, εφόσον δε το επιτρέπει ο ιδιοκτήτης, και για τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Για τα κτίρια που διατίθενται προς μίσθωση ή πώληση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την πρόσβαση των υποψήφιων ενοικιαστών ή αγοραστών στο πλήρες πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, εφόσον έχουν λάβει σχετική έγκριση από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τοπικές αρχές έχουν πρόσβαση σε συναφή δεδομένα που αφορούν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων στην επικράτειά τους, όπως απαιτείται για τη διευκόλυνση της κατάρτισης σχεδίων θέρμανσης και ψύξης, και περιλαμβάνουν επιχειρησιακά συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών και τις σχετικές βάσεις δεδομένων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τις τοπικές αρχές για την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για τη διαχείριση δεδομένων και πληροφοριών.

4. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό των κτιρίων του εθνικού κτιριακού δυναμικού που καλύπτεται από πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, καθώς και συγκεντρωτικά ή ανωνυμοποιημένα δεδομένα σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, περιλαμβανομένης της κατανάλωσης ενέργειας και, κατά περίπτωση, του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των εν λόγω κτιρίων. Οι δημόσιες πληροφορίες επικαιροποιούνται τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Τα κράτη μέλη διαθέτουν ανωνυμοποιημένες ή συγκεντρωτικές πληροφορίες σε δημόσια και ερευνητικά ιδρύματα, όπως οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, κατόπιν αιτήματος.
5. Τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαβίβαση των πληροφοριών της εθνικής βάσης δεδομένων στο Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ. Τα κράτη μέλη μπορούν να διαβιβάζουν τις πληροφορίες συχνότερα.
6. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κοινών υποδειγμάτων για τη διαβίβαση των πληροφοριών στο Παρατηρητήριο Κτιριακού Αποθέματος της ΕΕ. Η πρώτη σχετική εκτελεστική πράξη εκδίδεται το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 33 παράγραφος 3.
7. Για τη διασφάλιση της συνοχής και της συνέπειας των πληροφοριών, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η εθνική βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων να είναι διαλειτουργική και ενσωματωμένη σε άλλες διοικητικές βάσεις δεδομένων που περιέχουν πληροφορίες για τα κτίρια, όπως το εθνικό μητρώο κτιρίων ή το κτηματολόγιο και τα ψηφιακά ημερολόγια κτιρίων.

Άρθρο 23
Επιθεωρήσεις

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την καθιέρωση τακτικών επιθεωρήσεων των προσβάσιμων μερών των συστημάτων θέρμανσης, των συστημάτων εξαερισμού και των συστημάτων κλιματισμού, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε συνδυασμού αυτών, με ωφέλιμη ονομαστική ισχύ άνω των 70 kW. Η ωφέλιμη ονομαστική ισχύς του συστήματος βασίζεται στο άθροισμα της ονομαστικής ισχύος των μονάδων παραγωγής θερμότητας και των μονάδων παραγωγής ψύξης.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν χωριστά προγράμματα επιθεώρησης για τις επιθεωρήσεις συστημάτων οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν διαφορετική συχνότητα για τις επιθεωρήσεις ανάλογα με τον τύπο και την ωφέλιμη ονομαστική ισχύ του συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος της επιθεώρησης του συστήματος και την εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους που μπορεί να προκύψει από την επιθεώρηση. Τα συστήματα επιθεωρούνται τουλάχιστον ανά πέντε έτη. Τα συστήματα με μονάδες παραγωγής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης των 290 kW επιθεωρούνται τουλάχιστον ανά τριετία.
4. Η επιθεώρηση περιλαμβάνει την αξιολόγηση της μονάδας παραγωγής ή των μονάδων παραγωγής, των αντλιών κυκλοφορίας και, κατά περίπτωση, των συστατικών μερών των συστημάτων εξαερισμού, των συστημάτων διανομής αέρα και νερού, των συστημάτων υδρονικής εξισορρόπησης και του συστήματος ελέγχου. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν στα προγράμματα επιθεώρησης πρόσθετα συστήματα κτιρίων που προσδιορίζονται στο παράρτημα I.

Η επιθεώρηση περιλαμβάνει αξιολόγηση του βαθμού απόδοσης και του μεγέθους της μονάδας παραγωγής ή των μονάδων παραγωγής θερμότητας και ψύξης και των κύριων συστατικών μερών αυτών σε σύγκριση με τις ανάγκες του κτιρίου και λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες του συστήματος να βελτιστοποιήσει την απόδοσή του σε τυπικές ή μέσες συνθήκες λειτουργίας, χρησιμοποιώντας τις διαθέσιμες τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και σε μεταβαλλόμενες συνθήκες λόγω διακύμανσης της χρήσης. Κατά περίπτωση, κατά την επιθεώρηση αξιολογείται η ικανότητα του συστήματος να λειτουργεί υπό διαφορετικές και αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας, όπως σε χαμηλή θερμοκρασία για συστήματα θέρμανσης με νερό, μεταξύ άλλων μέσω του σχεδιασμού της παραγωγής θερμικής ισχύος και των απαιτήσεων θερμοκρασίας και ροής, με παράλληλη διασφάλιση της ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος. Η επιθεώρηση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, βασική αξιολόγηση του κατά πόσον είναι εφικτό να μειωθεί η επιτόπια χρήση ορυκτών καυσίμων, για παράδειγμα με την ενσωμάτωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την αλλαγή της πηγής ενέργειας ή την αντικατάσταση ή προσαρμογή των υφιστάμενων συστημάτων.

Όταν εγκαθίσταται σύστημα εξαερισμού, αξιολογούνται επίσης το μέγεθός του και οι δυνατότητές του να βελτιστοποιεί τις επιδόσεις του σε τυπικές ή μέσες συνθήκες λειτουργίας που απαιτούνται για την ειδική και τρέχουσα χρήση του κτιρίου.

Εφόσον δεν έχουν γίνει αλλαγές στο σύστημα ή στις απαιτήσεις του κτιρίου έπειτα από επιθεώρηση δυνάμει του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να μην ζητούν να επαναληφθεί η αξιολόγηση του μεγέθους των κύριων συστατικών μερών ή η αξιολόγηση της λειτουργίας σε διαφορετικές θερμοκρασίες.

5. Τα τεχνικά συστήματα κτιρίων που καλύπτονται ρητά από συμφωνηθέν κριτήριο ενεργειακής απόδοσης ή συμβατική ρύθμιση που προσδιορίζει συμφωνηθέν επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, όπως οι συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης ή των οποίων τη λειτουργία έχει αναλάβει φορέας εκμετάλλευσης ή διαχειριστής δικτύου και τα οποία, ως εκ τούτου, υπόκεινται σε μέτρα παρακολούθησης της απόδοσης ως προς το σύστημα, εξαιρούνται από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αντίκτυπος αυτής της προσέγγισης είναι ισοδύναμος με τον αντίκτυπο της παραγράφου 1.
6. Όταν ο συνολικός αντίκτυπος είναι ισοδύναμος με τον αντίκτυπο της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να λάβουν εναλλακτικά μέτρα όπως η χρηματοδοτική στήριξη ή η παροχή συμβουλών στους χρήστες σχετικά με την αντικατάσταση των μονάδων παραγωγής, άλλες τροποποιήσεις του συστήματος και εναλλακτικές λύσεις για την αξιολόγηση των επιδόσεων, της απόδοσης και του ενδεδειγμένου μεγέθους των εν λόγω συστημάτων.
- Προτού εφαρμόσει τα εναλλακτικά μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, κάθε κράτος μέλος τεκμηριώνει, υποβάλλοντας έκθεση στην Επιτροπή, την ισοδυναμία του αντικτύπου αυτών των μέτρων με τον αντίκτυπο των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.
7. Τα κτίρια που συμμορφώνονται με το άρθρο 13 παράγραφος 10 ή 11 εξαιρούνται από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

8. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν προγράμματα επιθεώρησης ή εναλλακτικά μέτρα, όπως ψηφιακά εργαλεία και καταλόγους ελέγχου, για να πιστοποιείται ότι οι παραδιδόμενες εργασίες κατασκευής και ανακαίνισης πληρούν την προβλεπόμενη ενεργειακή απόδοση και συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης όπως καθορίζονται στους οικοδομικούς κανονισμούς ή σε αντίστοιχους κανονισμούς.
9. Τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν συνοπτική ανάλυση των προγραμμάτων επιθεώρησης και των αποτελεσμάτων τους ως παράρτημα του εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων που αναφέρεται στο άρθρο 3. Τα κράτη μέλη που έχουν επιλέξει τα εναλλακτικά μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν συνοπτική ανάλυση και τα αποτελέσματα των εναλλακτικών μέτρων.

Άρθρο 24

Εκθέσεις σχετικά με τις επιθεωρήσεις συστημάτων θέρμανσης, συστημάτων εξαερισμού και συστημάτων κλιματισμού

1. Συντάσσεται έκθεση επιθεώρησης έπειτα από κάθε επιθεώρηση συστήματος θέρμανσης, συστήματος εξαερισμού ή συστήματος κλιματισμού. Η έκθεση επιθεώρησης περιέχει το αποτέλεσμα της επιθεώρησης που διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 23 και περιλαμβάνει συστάσεις για την οικονομικώς συμφέρουσα βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του επιθεωρούμενου συστήματος.

Οι εν λόγω συστάσεις μπορούν να βασίζονται σε σύγκριση της ενεργειακής απόδοσης του επιθεωρούμενου συστήματος με εκείνη του βέλτιστου διαθέσιμου εφικτού συστήματος, με τη χρήση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, και συστήματος παρόμοιου τύπου για το οποίο όλα τα συναφή στοιχεία επιτυγχάνουν το επίπεδο ενεργειακής απόδοσης που απαιτείται από το εφαρμοστέο δίκαιο. Οι συστάσεις περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα αποτελέσματα της βασικής αξιολόγησης της εφικτότητας μείωσης της επιτόπιας χρήσης ορυκτών καυσίμων.

Η έκθεση επιθεώρησης αναφέρει κάθε ζήτημα ασφάλειας που εντοπίστηκε κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης. Ωστόσο, ο συντάκτης της έκθεσης δεν θεωρείται ότι είναι υπεύθυνος όσον αφορά τον εντοπισμό ή την επισήμανση τέτοιων ζητημάτων ασφάλειας.

2. Η έκθεση επιθεώρησης επιδίδεται στον ιδιοκτήτη ή τον ενοικιαστή του κτιρίου ή κτιριακής ενότητας.
3. Η έκθεση επιθεώρησης αναφορτώνεται στην εθνική βάση δεδομένων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 22.

Άρθρο 25

Ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, η καθιέρωση διαβατηρίων ανακαίνισης, η αξιολόγηση της ευφυσής ετοιμότητας, και η επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης, των συστημάτων εξαερισμού και των συστημάτων κλιματισμού να διεξάγονται με ανεξάρτητο τρόπο από ειδικευμένους ή πιστοποιημένους εμπειρογνώμονες, είτε αυτοαπασχολούμενους είτε υπαλλήλους δημόσιων φορέων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Στους εμπειρογνώμονες παρέχεται πιστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 λαμβανομένων υπόψη των προσόντων τους.

2. Τα κράτη μέλη διαθέτουν στο κοινό πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση και τις πιστοποιήσεις. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διατίθενται στο κοινό είτε τακτικά ενημερούμενοι κατάλογοι ειδικευμένων ή πιστοποιημένων εμπειρογνομόνων είτε τακτικά ενημερούμενοι κατάλογοι πιστοποιημένων εταιρειών που προσφέρουν τις υπηρεσίες των εμπειρογνομόνων αυτών.

Άρθρο 26

Πιστοποίηση των επαγγελματιών του οικοδομικού τομέα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν το κατάλληλο επίπεδο ικανοτήτων των επαγγελματιών του οικοδομικού τομέα που εκτελούν ολοκληρωμένες εργασίες ανακαίνισης σύμφωνα με το άρθρο 3 και το παράρτημα II της παρούσας οδηγίας και με το άρθρο 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791.
2. Όπου κρίνεται σκόπιμο και εφικτό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθενται συστήματα πιστοποίησης ή ισοδύναμα καθεστώτα επαγγελματικών προσόντων για τους παρόχους ολοκληρωμένων εργασιών ανακαίνισης, στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το άρθρο 18 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 [τροποποιημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας] ή το άρθρο 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791.

Άρθρο 27

Ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη θέσπιση ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το παράρτημα VI, καθώς και για τη θέσπιση ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και των εκθέσεων σχετικά με την επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης, των συστημάτων εξαερισμού και των συστημάτων κλιματισμού. Τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να θεσπίσουν χωριστά συστήματα για τον έλεγχο των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, των διαβατηρίων ανακαίνισης, των δεικτών ευφυούς ετοιμότητας και των εκθέσεων σχετικά με την επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης, των συστημάτων εξαερισμού και των συστημάτων κλιματισμού.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν τις αρμοδιότητες εφαρμογής των ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου.

Στις περιπτώσεις που αποφασίσουν να τις αναθέσουν, διασφαλίζουν ότι η εφαρμογή των ανεξάρτητων συστημάτων ελέγχου γίνεται σύμφωνα με το παράρτημα VI.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν να κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές ή φορείς, αν ζητηθεί, τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, τα διαβατήρια ανακαίνισης, οι δείκτες ευφυούς ετοιμότητας και οι εκθέσεις επιθεώρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 28

Επανεξέταση

Η Επιτροπή, επικουρούμενη από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 30, αξιολογεί την παρούσα οδηγία, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου του 2028, βάσει της εμπειρίας που αποκτάται και της προόδου που σημειώνεται κατά την εφαρμογή της και, εφόσον απαιτείται, υποβάλλει σχετικές προτάσεις.

Στο πλαίσιο αυτής της επανεξέτασης, η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε συνδυασμό με άλλες νομοθετικές πράξεις που αφορούν την ενεργειακή απόδοση και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια, ειδικότερα μέσω της τιμολόγησης του άνθρακα, έχει ως αποτέλεσμα να σημειωθεί επαρκής πρόοδος προς την επίτευξη ενός πλήρως απανθρακοποιημένου κτιριακού δυναμικού μηδενικών εκπομπών έως το 2050, ή κατά πόσον πρέπει να θεσπιστούν περαιτέρω δεσμευτικά μέτρα σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως υποχρεωτικά ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για ολόκληρο το κτιριακό δυναμικό, μεταξύ άλλων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι τιμές που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 για το 2030 και το 2035 μπορούν να επιτευχθούν. Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης τους εθνικούς χάρτες πορείας και ιδίως τις προβλεπόμενες οριακές τιμές για το ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των νέων κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4 και εξετάζει αν είναι αναγκαίο να ληφθούν πρόσθετα μέτρα για την προώθηση ενός βιώσιμου δομημένου περιβάλλοντος. Η Επιτροπή εξετάζει επίσης με ποιόν τρόπο τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εφαρμόσουν ολοκληρωμένη προσέγγιση σε επίπεδο συνοικίας ή γειτονιάς στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι κάθε κτίριο πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, για παράδειγμα μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανακαίνισης και συνολικών προγραμμάτων ανακαίνισης που προορίζονται για σύνολο κτιρίων σε συγκεκριμένο χωροταξικό πλαίσιο και όχι για ένα μόνο κτίριο. Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης κατά πόσον εναλλακτικοί δείκτες, όπως η τελική χρήση ενέργειας και οι ενεργειακές ανάγκες, θα ήταν καταλληλότεροι για τους σκοπούς του παραρτήματος I.

Άρθρο 29
Πληροφόρηση

1. Τα κράτη μέλη ετοιμάζουν και διεξάγουν εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ενημέρωση των ιδιοκτητών και των ενοικιαστών των κτιρίων ή κτιριακών μονάδων και όλων των σχετικών παραγόντων της αγοράς, όπως είναι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και οι ενεργειακές κοινότητες, σχετικά με τις διάφορες μεθόδους και πρακτικές που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την παροχή ειδικά προσαρμοσμένων πληροφοριών σε ευάλωτα νοικοκυριά. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται επίσης στις τοπικές αρχές και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
 2. Τα κράτη μέλη παρέχουν συγκεκριμένα στους ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές των κτιρίων πληροφορίες σχετικά με τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης, περιλαμβανομένων του σκοπού και των στόχων τους, των οικονομικά συμφερόντων μέτρων και, κατά περίπτωση, των χρηματοδοτικών μέσων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου και την αντικατάσταση των λεβήτων ορυκτών καυσίμων με πιο βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις. Τα κράτη μέλη παρέχουν τις πληροφορίες μέσω προσιτών και διαφανών συμβουλευτικών εργαλείων όπως συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με τις ανακαινίσεις και υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 18, με ιδιαίτερη προσοχή στα ευάλωτα νοικοκυριά.
- Εφόσον τα κράτη μέλη το ζητήσουν, η Επιτροπή τα βοηθά στην πραγματοποίηση ενημερωτικών εκστρατειών για τους σκοπούς της παραγράφου 1 και του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, οι οποίες μπορεί να ενταχθούν σε προγράμματα της Ένωσης.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχεται καθοδήγηση και κατάρτιση στους αρμοδίους για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων και για τις υποεκπροσωπούμενες ομάδες. Αυτή η καθοδήγηση και κατάρτιση θα έχει ως αντικείμενο τη σημασία της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και θα επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο βέλτιστος συνδυασμός βελτιώσεων από άποψη ενεργειακής απόδοσης, μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και χρήσης τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης κατά τον χωροταξικό σχεδιασμό, τον σχεδιασμό κτιρίων, την οικοδόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών ζωνών ή ζωνών κατοικίας. Η εν λόγω καθοδήγηση και κατάρτιση μπορεί επίσης να αφορά διαρθρωτικές βελτιώσεις, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πυρασφάλεια, τους κινδύνους που συνδέονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα, την απομάκρυνση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του αμιάντου, τις εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων (συμπεριλαμβανομένων των λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων), την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων και την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να θεσπίσουν μέτρα για τη στήριξη της κατάρτισης των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και άλλων σχετικών φορέων, όπως πρωτοβουλίες πολιτών για ανακαινίσεις, για την προώθηση των στόχων της παρούσας οδηγίας.

4. Η Επιτροπή βελτιώνει διαρκώς τις υπηρεσίες ενημέρωσης που διαθέτει, ιδίως τον ιστότοπό της που έχει σχεδιασθεί ως ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, με αποδέκτες τους πολίτες, τους επαγγελματίες και τις αρχές, προκειμένου να διευκολυνθούν οι προσπάθειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των κρατών μελών. Οι πληροφορίες του ιστότοπου αυτού ενδέχεται να περιλαμβάνουν συνδέσμους προς συναφή ενωσιακή νομοθεσία και εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς κανόνες, συνδέσμους προς τους ιστότοπους Euroopa που περιέχουν τα εθνικά σχέδια δράσης ενεργειακής απόδοσης, συνδέσμους προς διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα καθώς και παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις υπηρεσίες μίας στάσης που δημιουργούνται σύμφωνα με το άρθρο 18 της παρούσας οδηγίας. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ταμείου Συνοχής και του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³, του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, και του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η Επιτροπή συνεχίζει και ενισχύει περαιτέρω τις υπηρεσίες ενημέρωσης τις οποίες παρέχει προς διευκόλυνση της χρήσης των διαθέσιμων πόρων, προσφέροντας συνδρομή και πληροφορίες, μεταξύ άλλων, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μέσω του μηχανισμού ευρωπαϊκής βοήθειας για τοπικά ενεργειακά προγράμματα, στους ενδιαφερομένους, περιλαμβανομένων των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, όσον αφορά τις δυνατότητες χρηματοδότησης, λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων αλλαγών του κανονιστικού πλαισίου.

³³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης Fund (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1).

Άρθρο 30
Διαβούλευση

Τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολύνουν την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, διαβουλεύονται με τους ενδιαφερομένους, περιλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και κατά περίπτωση. Η διαβούλευση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την εφαρμογή του άρθρου 29.

Άρθρο 31
Προσαρμογή του παραρτήματος I στην τεχνική πρόοδο

Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την προσαρμογή των σημείων 4 και 5 του παραρτήματος I στην τεχνική πρόοδο.

Άρθρο 32
Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στα άρθρα 6, 7, 15, 17 και 31 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από την/τις ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στα άρθρα 6, 7, 15, 17 και 31 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 6, 7, 15, 17 ή 31 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 33
Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 34
Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβιάσεις των εθνικών διατάξεων οι οποίες έχουν θεσπιστεί σε εκτέλεση της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή τους. Οι κυρώσεις που προβλέπονται πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί στην Επιτροπή τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα και την ενημερώνουν αμελλητί για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση τους.

Άρθρο 35

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με τα άρθρα 1 έως 3, 5 έως 29 και 32 και τα παραρτήματα I, II και III, και V έως X έως την/τις ... [24 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων και πίνακα αντιστοιχίας.

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με το άρθρο 17 παράγραφος 15 το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2025.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν επίσης δήλωση που διευκρινίζει ότι οι παραπομπές στην οδηγία που καταργείται από την παρούσα οδηγία, οι οποίες περιέχονται στις ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 36

Κατάργηση

Η οδηγία 2010/31/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με τις πράξεις που απαριθμούνται στο μέρος Α του παραρτήματος ΙΧ, καταργείται από την ... [την ημέρα μετά από 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και τις ημερομηνίες εφαρμογής των οδηγιών που εμφανίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος ΙΧ.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα Χ.

Άρθρο 37

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 30, 31, 33 και 34 εφαρμόζονται από ...[την ημέρα μετά από 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Άρθρο 38

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κοινό γενικό πλαίσιο για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων
(κατά το άρθρο 4)

1. Η ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου προσδιορίζεται βάσει της υπολογιζόμενης ή της μετρούμενης χρήσης ενέργειας και αντικατοπτρίζει τη συνήθη ενέργεια που καταναλώνει το κτίριο για θέρμανση χώρου, ψύξη χώρου, ζεστό νερό για οικιακή χρήση, εξαερισμό, ενσωματωμένη εγκατάσταση φωτισμού και άλλα τεχνικά συστήματα του κτιρίου. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η συνήθης χρήση ενέργειας να είναι αντιπροσωπευτική των πραγματικών συνθηκών λειτουργίας κάθε συναφούς τυπολογίας και να αντικατοπτρίζει τη συνήθη συμπεριφορά των χρηστών. Στο μέτρο του δυνατού, η συνήθης χρήση ενέργειας και η συνήθης συμπεριφορά των χρηστών βασίζονται στις διαθέσιμες εθνικές στατιστικές, τους οικοδομικούς κώδικες και τα μετρούμενα δεδομένα.

Όταν η μετρούμενη χρήση ενέργειας αποτελεί τη βάση υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, η μεθοδολογία υπολογισμού επιτρέπει τον προσδιορισμό της επίδρασης της συμπεριφοράς των ενοίκων και του τοπικού κλίματος ως στοιχείων που δεν αντικατοπτρίζονται στο αποτέλεσμα του υπολογισμού. Η μετρούμενη ενέργεια που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων πρέπει να μετράται ανά τουλάχιστον μηνιαία διαστήματα και πρέπει να επιτρέπει τη διάκριση μεταξύ των φορέων ενέργειας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας υπό συνήθεις συνθήκες λειτουργίας για να επαληθεύουν την ορθότητα της υπολογιζόμενης χρήσης ενέργειας και να μπορούν να συγκρίνουν την υπολογιζόμενη με την πραγματική απόδοση. Η μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας για τους σκοπούς της επαλήθευσης και σύγκρισης μπορεί να βασίζεται σε μηνιαίες μετρήσεις.

Η ενεργειακή απόδοση κτιρίου εκφράζεται με αριθμητικό δείκτη χρήσης πρωτογενούς ενέργειας ανά μονάδα επιφάνειας αναφοράς κατ' έτος σε kWh/(m².y), με σκοπό τόσο την πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης όσο και τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης. Η μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό της ενεργειακής απόδοσης κτιρίου είναι διαφανής και ανοικτή στην καινοτομία.

Τα κράτη μέλη περιγράφουν τις οικείες εθνικές μεθόδους υπολογισμού με βάση το παράρτημα Α των βασικών ευρωπαϊκών προτύπων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, ήτοι EN ISO 52000-1, EN ISO 52003-1, EN ISO 52010-1, EN ISO 52016-1, EN ISO 52018-1, EN ISO 52120-1, EN 16798-1 και EN 17423 ή έγγραφα που τα αντικαθιστούν. Η παρούσα διάταξη δεν συνιστά νομική κωδικοποίηση των εν λόγω προτύπων.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, όταν τα κτίρια διαθέτουν συστήματα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, τα οφέλη της ύπαρξης των συστημάτων αυτών αναγνωρίζονται και συνυπολογίζονται στη μεθοδολογία υπολογισμού, ιδίως για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μέσω συντελεστών πρωτογενούς ενέργειας που πιστοποιούνται ή αναγνωρίζονται μεμονωμένα.

2. Οι ενεργειακές ανάγκες και η χρήση ενέργειας για θέρμανση χώρου, ψύξη χώρου, ζεστό νερό οικιακής χρήσης, φωτισμό, εξαερισμό και άλλα τεχνικά συστήματα του κτιρίου υπολογίζονται βάσει μηνιαίων, ωριαίων ή υποωριαίων διαστημάτων υπολογισμού προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβαλλόμενες συνθήκες που επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργία και την απόδοση του συστήματος και οι συνθήκες εσωτερικού χώρου, προκειμένου να διασφαλίζονται τα βέλτιστα επίπεδα υγιεινής, ποιότητας του αέρα εσωτερικού χώρου συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων άνεσης που ορίζονται από τα κράτη μέλη σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Όταν οι κανονισμοί για συγκεκριμένα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα που εκδίδονται δυνάμει της οδηγίας 2009/125/EK περιλαμβάνουν ειδικές απαιτήσεις παροχής πληροφοριών προϊόντος για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης και του ΔΥΠ κύκλου ζωής σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, δεν απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες για τις εθνικές μεθόδους υπολογισμού.

Ο υπολογισμός της πρωτογενούς ενέργειας βασίζεται σε τακτικά επικαιροποιημένους και προορατικούς συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας (με διάκριση μεταξύ μη ανανεώσιμης, ανανεώσιμης και συνολικής ενέργειας) ή συντελεστές στάθμισης ανά φορέα ενέργειας, οι οποίοι πρέπει να είναι αναγνωρισμένοι από τις εθνικές αρχές και να συνεκτιμούν το αναμενόμενο ενεργειακό μείγμα με βάση το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Οι εν λόγω συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας ή συντελεστές στάθμισης μπορούν να βασίζονται σε εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές πληροφορίες. Οι συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας ή συντελεστές στάθμισης μπορούν να ορίζονται σε ετήσια, εποχιακή, μηνιαία, ημερήσια ή ωριαία βάση ή με βάση πιο συγκεκριμένες πληροφορίες που διατίθενται για μεμονωμένα αστικά συστήματα.

Οι συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας ή οι συντελεστές στάθμισης καθορίζονται από τα κράτη μέλη. Οι επιλεγμένοι συντελεστές και οι πηγές δεδομένων αναφέρονται σύμφωνα με το πρότυπο EN 17423 ή οποιοδήποτε έγγραφο το αντικαθιστά. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν μέσο συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας της Ένωσης για την ηλεκτρική ενέργεια που ορίζεται σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 αντί ενός συντελεστή πρωτογενούς ενέργειας που αντικατοπτρίζει το μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα.

3. Προκειμένου να εκφράσουν την ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου, τα κράτη μέλη καθορίζουν πρόσθετους αριθμητικούς δείκτες συνολικής χρήσης πρωτογενούς ενέργειας από μη ανανεώσιμες και ανανεώσιμες πηγές και λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται σε $\text{kgCO}_2\text{eq}/(\text{m}^2\cdot\text{y})$.

4. Η μεθοδολογία καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη τουλάχιστον των ακόλουθων παραγόντων:
- α) τα ακόλουθα πραγματικά θερμικά χαρακτηριστικά του κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών χωρισμάτων του):
 - i) θερμοχωρητικότητα·
 - ii) μόνωση·
 - iii) παθητική θέρμανση·
 - iv) στοιχεία ψύξης·
 - v) θερμικές γέφυρες·
 - β) εγκατάσταση θέρμανσης και παροχή ζεστού νερού για οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών των μονώσεών τους·
 - γ) δυναμικότητα των εγκατεστημένων επιτόπιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και αποθήκευσης ενέργειας·
 - δ) εγκαταστάσεις κλιματισμού·
 - ε) φυσικό και μηχανικό αερισμό, που μπορεί να περιλαμβάνει και την αεροστεγανότητα και την ανάκτηση θερμότητας·
 - στ) ενσωματωμένη εγκατάσταση φωτισμού (κυρίως στον τομέα που δεν αφορά την κατοικία)·
 - ζ) σχεδιασμό, θέση και προσανατολισμό του κτιρίου, περιλαμβανομένων των εξωτερικών κλιματικών συνθηκών·

- η) παθητικά ηλιακά συστήματα και ηλιακή προστασία·
- θ) κλιματικές συνθήκες εσωτερικού χώρου στις οποίες περιλαμβάνονται οι επιδιωκόμενες συνθήκες εσωτερικού κλίματος·
- ι) εσωτερικά φορτία·
- ια) συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου, και οικείες ικανότητες παρακολούθησης, ελέγχου και βελτιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης.

5. Λαμβάνεται υπόψη η θετική επίδραση των κατωτέρω παραγόντων:

- α) τοπικές συνθήκες έκθεσης στον ήλιο, ενεργητικά ηλιακά συστήματα και άλλα συστήματα θέρμανσης και ηλεκτρισμού βασιζόμενα σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές·
- β) ηλεκτρική ενέργεια παραγόμενη με συμπαραγωγή·
- γ) συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου·
- δ) φυσικός φωτισμός·
- ε) συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας
- στ) συστήματα αποθήκευσης θερμικής ενέργειας.

6. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, τα κτίρια θα πρέπει να κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) μονοκατοικίες διαφόρων τύπων·
- β) συγκροτήματα διαμερισμάτων·

- γ) γραφεία·
 - δ) εκπαιδευτικά κτίρια·
 - ε) νοσοκομεία·
 - στ) ξενοδοχεία και εστιατόρια·
 - ζ) αθλητικές εγκαταστάσεις·
 - η) κτίρια υπηρεσιών χονδρικού και λιανικού εμπορίου·
 - θ) άλλα είδη κτιρίων που καταναλώνουν ενέργεια.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Υπόδειγμα για τα εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων
(κατά το άρθρο 3)

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
α) Επισκόπηση του εθνικού κτιριακού δυναμικού	Αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m ²): - ανά τύπο κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων και των κοινωνικών κατοικιών) - ανά κατηγορία ενεργειακής απόδοσης - κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας - κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις (συμπεριλαμβανομένου ορισμού) 43 % των οικιστικών κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις - εκτίμηση του ποσοστού των κτιρίων που εξαιρούνται δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 6 στοιχείο β)	Αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m ²): - ανά ηλικία κτιρίου - ανά μέγεθος κτιρίου - ανά κλιματική ζώνη - κατεδάφιση (αριθμός και συνολική επιφάνεια(m²))
	Αριθμός πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης: - ανά τύπο κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων) - ανά κατηγορία ενεργειακής απόδοσης	Αριθμός πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης: - ανά περίοδο κατασκευής

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
	Ετήσια ποσοστά ανακαίνισης: αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m²) - ανά τύπο κτιρίου - σε επίπεδα κτιρίου με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και/ή με μηδενικές εκπομπές - ανά βάθος ανακαίνισης (σταθμισμένη μέση ανακαίνιση) - - δημόσια κτίρια	
	Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και ετήσια τελική κατανάλωση ενέργειας (ktoe): - ανά τύπο κτιρίου - ανά τελική χρήση Εξοικονόμηση ενέργειας (ktoe): - - Οικιστικά κτίρια - μη οικιστικά κτίρια - δημόσια κτίρια	Μείωση ενεργειακών δαπανών (σε EUR) ανά νοικοκυριό (μέσος όρος) Χρήση πρωτογενούς ενέργειας κτιρίου που αντιστοιχεί στο υψηλότερο 15 % (όριο σημαντικής συμβολής) και στο υψηλότερο 30 % (όριο μη πρόκλησης σημαντικής επιβάρυνσης) του εθνικού κτιριακού δυναμικού, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/2139
	Μέση χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m².y) για οικιστικά κτίρια Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα (εγκατεστημένες MW ή παραγόμενες GWh): — για διάφορες χρήσεις	Μερίδιο του συστήματος θέρμανσης στον κτιριακό τομέα ανά τύπο λέβητα / σύστημα θέρμανσης Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα (εγκατεστημένες MW ή παραγόμενες GWh): - επιτόπου - εκτός εγκατάστασης
	Ετήσιες λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου [kgCO₂eq/(m².y)]: - ανά τύπο κτιρίου Ετήσια μείωση λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου [kgCO₂eq/(m².y)]: - ανά τύπο κτιρίου	ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής (kgCO₂eq/m²) σε νέα κτίρια: - ανά τύπο κτιρίου

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
	Φραγμοί και ανεπάρκειες της αγοράς (περιγραφή): - διχασμός κινήτρων - ικανότητα του κατασκευαστικού και του ενεργειακού τομέα Αξιολόγηση των ικανοτήτων στους τομείς των κατασκευών, της ενεργειακής απόδοσης και της ανανεώσιμης ενέργειας	Φραγμοί και ανεπάρκειες της αγοράς (περιγραφή): - διοικητικής φύσης - οικονομικής φύσης - τεχνικής φύσης - ευαισθητοποίηση - άλλοι φραγμοί / ανεπάρκειες Αριθμός: - επιχειρήσεων παροχής ενεργειακών υπηρεσιών - κατασκευαστικών επιχειρήσεων - αρχιτεκτόνων και μηχανικών - ειδικευμένων εργαζόμενων - υπηρεσιών μίας στάσης - ΜΜΕ στον τομέα των κατασκευών/ανακαινίσεων - κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και πρωτοβουλιών πολιτών για ανακαινίσεις Προβλέψεις για το εργατικό δυναμικό στον κατασκευαστικό τομέα: - συνταξιοδοτούμενοι αρχιτέκτονες/μηχανικοί/ειδικευμένοι εργαζόμενοι - νεοεισερχόμενοι αρχιτέκτονες/μηχανικοί/ειδικευμένοι εργαζόμενοι στην αγορά εργασίας - νέοι στον τομέα - γυναίκες στον τομέα Επισκόπηση και πρόβλεψη της εξέλιξης των τιμών των δομικών υλικών και των εξελίξεων στην εθνική αγορά

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
	Ενεργειακή φτώχεια (ορισμός): - ποσοστό (%) ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια - ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος του νοικοκυριού που δαπανάται για ενέργεια - πληθυσμός που ζει σε ακατάλληλες συνθήκες κατοικίας (π.χ. μη στεγανές στέγες) ή σε ανεπαρκείς συνθήκες θερμικής άνεσης	
	Συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας: - ανά φορέα ενέργειας - συντελεστής μη ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας - συντελεστής ανανεώσιμης πρωτογενούς ενέργειας - συνολικός συντελεστής πρωτογενούς ενέργειας	
	Ορισμός του «κτιρίου με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας» για νέα και υφιστάμενα κτίρια	Επισκόπηση του νομικού και διοικητικού πλαισίου
	Ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης στα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα για νέα και υφιστάμενα κτίρια	

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
β) Χάρτης πορείας για τα έτη 2030, 2040, 2050	Στόχοι ετήσιου ποσοστού ανακαίνισης: αριθμός κτιρίων και συνολική επιφάνεια (m²): - ανά τύπο κτιρίου - κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις 43% των οικιστικών κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις Πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1: - κριτήρια για την εξαίρεση μεμονωμένων μη οικιστικών κτιρίων - εκτιμώμενο ποσοστό των μη οικιστικών κτιρίων που εξαιρούνται - εκτίμηση ισοδύναμων βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης λόγω εξαιρούμενων μη οικιστικών κτιρίων	Στόχοι όσον αφορά το αναμενόμενο ποσοστό (%) ανακαινισμένων κτιρίων: - ανά τύπο κτιρίου - ανά βάθος ανακαίνισης
	Στόχοι αναμενόμενης κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και τελικής κατανάλωσης ενέργειας (Ktoe): - ανά τύπο κτιρίου - ανά τελική χρήση Αναμενόμενη εξοικονόμηση ενέργειας: - ανά τύπο κτιρίου Στόχοι για την αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με το άρθρο 15α της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 Αριθμητικοί στόχοι για την εγκατάσταση ηλιακής ενέργειας σε κτίρια	Μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα (εγκατεστημένα MW ή παραγόμενες GWh)

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
	Στόχοι αναμενόμενων λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ($\text{kgCO}_2\text{eq}/(\text{m}^2.\text{y})$): - ανά τύπο κτιρίου Στόχοι αναμενόμενης μείωσης των λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (%): - ανά τύπο κτιρίου	Διάκριση ανάμεσα στις εκπομπές που καλύπτονται από το κεφάλαιο III [σταθερές εγκαταστάσεις], τις εκπομπές που καλύπτονται από το κεφάλαιο IVα [σύστημα εμπορίας εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και επιπρόσθετους τομείς] της οδηγίας 2003/87/EK και τις εκπομπές του λοιπού κτιριακού δυναμικού· Στόχοι για τις αναμενόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής [$\text{kgCO}_2\text{eq}/(\text{m}^2.\text{y})$] σε νέα κτίρια: - ανά τύπο κτιρίου
	Αναμενόμενα γενικότερα οφέλη: - Ποσοστό (%) μείωσης ατόμων που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια	- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας - Αύξηση του ΑΕΠ (ως ποσοστό και σε δισεκατομμύρια EUR)
	Συνεισφορά του κράτους μέλους στους στόχους της Ένωσης όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 που αποδίδεται στην ανακαίνιση του κτιριακού δυναμικού του (μερίδιο και απόλυτος αριθμός σε Ktoe)	
	Συνεισφορά του κράτους μέλους στους στόχους της Ένωσης όσον αφορά την ανανεώσιμη ενέργεια σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 που αποδίδεται στην ανακαίνιση του κτιριακού δυναμικού του (μερίδιο, εγκατεστημένες MW ή παραγόμενες GWh)	

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
γ) Επισκόπηση των εφαρμοζόμενων και προγραμματισμένων πολιτικών και μέτρων	Πολιτικές και μέτρα όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία: α) τον προσδιορισμό οικονομικά αποδοτικών προσεγγίσεων για τις ανακαινίσεις διαφορετικών τύπων κτιρίων και σε διαφορετικές κλιματικές ζώνες, λαμβανομένων υπόψη πιθανών κατάλληλων σημείων ενεργοποίησης στον κύκλο ζωής του κτιρίου· β) τα εθνικά ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 9 και άλλες πολιτικές και δράσεις που αφορούν τα τμήματα του εθνικού κτιριακού δυναμικού που παρουσιάζουν τις χειρότερες επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των διασφαλίσεων που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 19· γ) την προώθηση της ριζικής ανακαίνισης κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής ριζικής ανακαίνισης· δ) την ενδυνάμωση και προστασία των ευάλωτων πελατών, την άμβλυνση της ενεργειακής φτώχειας, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την οικονομική προσιτότητα της στέγας· ε) τη δημιουργία υπηρεσιών μίας στάσης ή παρόμοιων μηχανισμών δυνάμει του άρθρου 18 με σκοπό την παροχή τεχνικών, διοικητικών και οικονομικών συμβουλών και βοήθειας·	Πολιτικές και μέτρα όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία: α) βελτίωση της ανθεκτικότητας των κτιρίων στην κλιματική αλλαγή· β) προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών· γ) βελτίωση της πυρασφάλειας· δ) βελτίωση της ανθεκτικότητας έναντι κινδύνων καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που σχετίζονται με την έντονη σεισμική δραστηριότητα· ε) απομάκρυνση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του αμιάντου· στ) προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία· ζ) ρόλος των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας και των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών στις προσεγγίσεις σε επίπεδο συνοικίας και γειτονιάς· η) αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας στις ανθρώπινες ικανότητες· και θ) αντιμετώπιση της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων.

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
	στ) την απανθρακοποίηση των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, μεταξύ άλλων μέσω δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, και τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στα συστήματα θέρμανσης και ψύξης με σκοπό την πλήρη κατάργηση των λεβήτων ορυκτών καυσίμων έως το 2040· ζ) την πρόληψη και την ποιοτική επεξεργασία των αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ, ειδικότερα όσον αφορά την ιεραρχία των αποβλήτων και τους στόχους της κυκλικής οικονομίας· η) την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια σύμφωνα με τον ενδεικτικό στόχο για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κτιριακό τομέα που ορίζεται στο άρθρο 15α παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001· θ) την τοποθέτηση εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας σε κτίρια· ι) τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής κατά την κατασκευή, την ανακαίνιση, τη λειτουργία και το τέλος του κύκλου ζωής των κτιρίων, καθώς και την υιοθέτηση απορροφήσεων άνθρακα· ια) την προώθηση προσεγγίσεων σε επίπεδο συνοικίας και γειτονιάς και ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανακαίνισης σε επίπεδο συνοικίας, τα οποία μπορούν να αντιμετωπίζουν ζητήματα όπως η ενέργεια, η κινητικότητα, οι πράσινες υποδομές, η επεξεργασία αποβλήτων και υδάτων και άλλες πτυχές του πολεοδομικού σχεδιασμού και μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους τοπικούς και περιφερειακούς πόρους, την κυκλικότητα και την επάρκεια· ιβ) τη βελτίωση των κτιρίων που ανήκουν σε δημόσιους φορείς, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και μέτρων σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791·	Για όλες τις πολιτικές και τα μέτρα: - διοικητικοί πόροι και ικανότητες - καλυπτόμενος/-οι τομέας/-είς: - κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις - ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης - ενεργειακή φτώχεια, κοινωνική στέγαση - δημόσια κτίρια - κτίρια που προορίζονται για κατοικίες (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες) - μη οικιστικά κτίρια - βιομηχανία - ανανεώσιμες πηγές ενέργειας - σταδιακή κατάργηση ορυκτών καυσίμων στα συστήματα θέρμανσης και ψύξης - εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής - κυκλική οικονομία και απόβλητα - υπηρεσίες μίας στάσης - διαβατήρια ανακαίνισης - έξυπνες τεχνολογίες - βιώσιμη κινητικότητα στα κτίρια - προσεγγίσεις σε επίπεδο συνοικίας ή γειτονιάς - δεξιότητες, κατάρτιση - εκστρατείες ευαισθητοποίησης και συμβουλευτικά εργαλεία

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
	ιγ) την προώθηση έξυπνων τεχνολογιών και υποδομών με στόχο τη βιώσιμη κινητικότητα στα κτίρια· ιδ) την αντιμετώπιση των φραγμών και των ανεπαρειών της αγοράς· ιε) την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και την προώθηση της εκπαίδευσης, της στοχευμένης κατάρτισης, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης στον κατασκευαστικό τομέα και στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (δημόσιους ή ιδιωτικούς), με σκοπό να διασφαλιστεί η ύπαρξη επαρκούς εργατικού δυναμικού με το κατάλληλο επίπεδο δεξιοτήτων που αντιστοιχεί στις ανάγκες του κτιριακού τομέα, με ιδιαίτερη έμφαση στις υποεκπροσωπούμενες ομάδες· ιστ) τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης και άλλα συμβουλευτικά εργαλεία· και ιζ) την προώθηση σπονδυλωτών και βιομηχανοποιημένων λύσεων για την κατασκευή και την ανακαίνιση κτιρίων. Για όλες τις πολιτικές και τα μέτρα: - ονομασία πολιτικής ή μέτρου - σύντομη περιγραφή (ακριβές πεδίο εφαρμογής, στόχος και όροι λειτουργίας) - ποσοτικοποιημένος στόχος - τύπος πολιτικής ή μέτρου (π.χ. νομοθετικής φύσης, οικονομικής φύσης, δημοσιονομικής φύσης, κατάρτιση, ευαισθητοποίηση) - προβλεπόμενος προϋπολογισμός και πηγές χρηματοδότησης - φορείς αρμόδιοι για την εφαρμογή της πολιτικής - αναμενόμενος αντίκτυπος - κατάσταση εφαρμογής - ημερομηνία έναρξης ισχύος - περίοδος εφαρμογής	

Άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας	Υποχρεωτικοί δείκτες	Προαιρετικοί δείκτες
δ) Περιγραφή των επενδυτικών αναγκών, των δημοσιονομικών πηγών και των διοικητικών πόρων	- σύνολο επενδυτικών αναγκών για τα έτη 2030, 2040, 2050 (σε εκατομμύρια EUR) - δημόσιες επενδύσεις (σε εκατομμύρια EUR) - ιδιωτικές επενδύσεις (σε εκατομμύρια EUR) - δημοσιονομικοί πόροι	
ε) Όρια νέων και ανακαινισμένων κτιρίων μηδενικών εκπομπών που αναφέρονται στο άρθρο 11	- όρια λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των νέων κτιρίων μηδενικών εκπομπών - όρια λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ανακαινισμένων κτιρίων μηδενικών εκπομπών - ετήσια όρια χρήσης πρωτογενούς ενέργειας των νέων κτιρίων μηδενικών εκπομπών - ετήσια όρια χρήσης πρωτογενούς ενέργειας των ανακαινισμένων κτιρίων μηδενικών εκπομπών	
στ) Ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για μη οικιστικά κτίρια	- όρια μέγιστης ενεργειακής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1	
ζ) Εθνική πορεία για τη σταδιακή ανακαίνιση του αποθέματος οικιστικών κτιρίων	- η εθνική πορεία για τη σταδιακή ανακαίνιση του αποθέματος οικιστικών κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των οροσήμων του 2030 και του 2035 για τη μέση χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m².y), σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Υπολογισμός του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των νέων κτιρίων
σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2

Για τον υπολογισμό του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής των νέων κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2, το συνολικό ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής κοινοποιείται ως αριθμητικός δείκτης για κάθε στάδιο του κύκλου ζωής εκφραζόμενος σε $\text{kgCO}_2\text{e}/(\text{m}^2)$ (ωφέλιμης επιφάνειας) και υπολογιζόμενο σε περίοδο μελέτης αναφοράς 50 ετών. Η επιλογή δεδομένων, ο ορισμός των σεναρίων και οι υπολογισμοί διεξάγονται σύμφωνα με το πρότυπο EN 15978 (EN 15978: 2011 Βιωσιμότητα των κατασκευαστικών έργων. Αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των κτιρίων. Μέθοδος υπολογισμού) και λαμβάνοντας υπόψη κάθε μεταγενέστερο πρότυπο σχετικά με τη βιωσιμότητα των κατασκευαστικών έργων και τη μέθοδο υπολογισμού για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των κτιρίων. Το πεδίο των δομικών στοιχείων και του τεχνικού εξοπλισμού είναι εκείνο που ορίζεται στο κοινό ενωσιακό πλαίσιο Level(s) για τον δείκτη 1.2. Όταν υπάρχει εθνικό εργαλείο ή μέθοδος υπολογισμού ή το εργαλείο αυτό ή η μέθοδος αυτή απαιτείται για γνωστοποιήσεις ή για την απόκτηση οικοδομικών αδειών, το εν λόγω εργαλείο ή μέθοδος μπορεί να χρησιμοποιείται για την απαιτούμενη γνωστοποίηση. Άλλα εργαλεία ή άλλες μέθοδοι υπολογισμού μπορούν να χρησιμοποιούνται εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται στο κοινό ενωσιακό πλαίσιο Level(s). Τα δεδομένα σχετικά με συγκεκριμένα δομικά προϊόντα, τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, χρησιμοποιούνται εφόσον είναι διαθέσιμα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κοινό γενικό πλαίσιο για την αξιολόγηση της ευφυούς ετοιμότητας των κτιρίων

1. Η Επιτροπή θεσπίζει τον ορισμό του δείκτη ευφυούς ετοιμότητας όσον αφορά τα κτίρια και μεθοδολογία σύμφωνα με την οποία αυτός πρέπει να υπολογίζεται, προκειμένου να αξιολογηθεί κτίριο ή κτιριακή μονάδα όσον αφορά την ικανότητα προσαρμογής στις ανάγκες των ενοίκων και του δικτύου και βελτίωσης της ενεργειακής του απόδοσης και των γενικότερων επιδόσεων.

Ο δείκτης ευφυούς ετοιμότητας βασίζεται σε χαρακτηριστικά που αφορούν την εξοικονόμηση ενέργειας, τη συγκριτική αξιολόγηση και την ευελιξία, βελτιωμένες λειτουργίες και δυνατότητες που προκύπτουν από περισσότερο διασυνδεδεμένες και έξυπνες συσκευές.

Η μεθοδολογία λαμβάνει υπόψη στοιχεία όπως η πιθανή ύπαρξη ψηφιακού δίδυμου του κτιρίου.

Η μεθοδολογία λαμβάνει υπόψη ορισμένα στοιχεία όπως οι έξυπνοι μετρητές, τα συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου, οι συσκευές αυτορρύθμισης για τη ρύθμιση της εσωτερικής θερμοκρασίας αέρα, οι ενσωματωμένες οικιακές εφαρμογές, τα σημεία επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, η αποθήκευση ενέργειας και οι λεπτομερείς λειτουργίες και η διαλειτουργικότητα αυτών των στοιχείων, καθώς και τα οφέλη για τις κλιματολογικές συνθήκες στο εσωτερικό του κτιρίου, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα, τα επίπεδα επιδόσεων και την επιτρεπόμενη ευελιξία.

2. Η μεθοδολογία βασίζεται στις ακόλουθες βασικές λειτουργίες όσον αφορά το κτίριο και τα τεχνικά του συστήματα:
- α) την ικανότητα διατήρησης των επιπέδων ενεργειακής απόδοσης και της λειτουργίας του κτιρίου μέσω της προσαρμογής της ενεργειακής κατανάλωσης, για παράδειγμα μέσω της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
 - β) την ικανότητα προσαρμογής του τρόπου λειτουργίας του κτιρίου στις ανάγκες των ενοίκων, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τη φιλικότητα προς τον χρήστη, τη διατήρηση υγιεινών κλιματικών εσωτερικών συνθηκών και τη δυνατότητα ενημέρωσης όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας· και
 - γ) την ευελιξία ενός κτιρίου όσον αφορά τη συνολική ζήτηση ενέργειας, περιλαμβανομένης της ικανότητάς του να καθιστά δυνατή τη συμμετοχή σε ενεργητική και παθητική καθώς και άμεση και έμμεση ανταπόκριση στη ζήτηση, μέσω της αποθήκευσης και της απελευθέρωσης ενέργειας στο δίκτυο, για παράδειγμα μέσω δυνατοτήτων ευελιξίας και δυναμικότητας μετατόπισης φορτίου· και
 - δ) την ικανότητα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και των συνολικών επιδόσεων του μέσω της χρήσης τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας.
3. Η μεθοδολογία μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη:
- α) τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων (έξυπνοι μετρητές, συστήματα αυτοματισμού και ελέγχου των κτιρίων, ενσωματωμένες οικιακές εφαρμογές, συσκευές αυτορρύθμισης για τη ρύθμιση της εσωτερικής θερμοκρασίας αέρα εντός του κτιρίου, αισθητήρες ποιότητας του εσωτερικού αέρα και συστήματα εξαερισμού)· και

β) τη θετική επίδραση των υφιστάμενων δικτύων επικοινωνιών, ιδίως την ύπαρξη κατάλληλης για υψηλές ταχύτητες υλικής υποδομής μέσα στα κτίρια, όπως το εκούσιο «σήμα ευρυζωνικής υποδομής», και την ύπαρξη σημείου πρόσβασης για κτίρια με πολλαπλές οικιστικές κτιριακές μονάδες, σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2014/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

4. Η μεθοδολογία δεν έχει αρνητικές συνέπειες επί των υφισταμένων εθνικών συστημάτων πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης και βασίζεται σε συναφείς πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας ταυτοχρόνως υπόψη τις αρχές της κυριότητας του χρήστη, της προστασίας των δεδομένων, της ιδιωτικότητας και της ασφάλειας, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικότητας καθώς και τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για την κυβερνοασφάλεια.
5. Η μεθοδολογία καθορίζει την πλέον ενδεδειγμένη μορφή της παραμέτρου του δείκτη ευφούς ετοιμότητας και είναι απλή, διαφανής και εύκολα κατανοητή για τους καταναλωτές, τους ιδιοκτήτες, τους επενδυτές, και τους συμμετέχοντες στην αγορά ανταπόκρισης στη ζήτηση.

¹ Οδηγία 2014/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 155 της 23.5.2014, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Υπόδειγμα για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης (κατά το άρθρο 19)

1. Στην πρώτη σελίδα του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης αναγράφονται τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) η κατηγορία ενεργειακής απόδοσης·
 - β) η υπολογιζόμενη ετήσια χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε kWh/(m² κατ' έτος)·
 - γ) η υπολογιζόμενη ετήσια τελική χρήση ενέργειας σε kWh/(m² κατ' έτος)·
 - δ) η επιτόπου παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ως ποσοστό (%) της χρήσης ενέργειας·
 - ε) οι λειτουργικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (kg CO₂/(m².y)), και η τιμή του ΔΥΠ καθ' όλο τον κύκλο ζωής, εφόσον είναι διαθέσιμη.

Στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης αναγράφονται επίσης τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) η υπολογιζόμενη ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και η τελική κατανάλωση ενέργειας σε kWh ή MWh·
- β) η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε kWh ή MWh· ο κύριος φορέας ενέργειας και ο τύπος της ανανεώσιμης πηγής ενέργειας·
- γ) οι υπολογιζόμενες ενεργειακές ανάγκες σε kWh/(m² κατ' έτος)·

- δ) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν το κτίριο έχει την ικανότητα αντίδρασης σε εξωτερικές ενδείξεις και την ικανότητα προσαρμογής της κατανάλωσης ενέργειας·
- ε) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν το σύστημα διανομής θερμότητας στο εσωτερικό του κτιρίου είναι ικανό να λειτουργεί σε χαμηλά ή αποδοτικότερα επίπεδα θερμοκρασίας, κατά περίπτωση·
- στ) τα στοιχεία επικοινωνίας της σχετικής υπηρεσίας μίας στάσης για συμβουλές ανακαίνισης·

2. Επιπλέον, στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης μπορούν να περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- α) η χρήση ενέργειας, το φορτίο αιχμής, το μέγεθος της μονάδας παραγωγής ή του συστήματος, ο κύριος φορέας ενέργειας και ο κύριος τύπος στοιχείου για καθεμία από τις χρήσεις: θέρμανση, ψύξη, ζεστό νερό οικιακής χρήσης, εξαερισμός και ενσωματωμένος φωτισμός·
- β) η κατηγορία εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (κατά περίπτωση)·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τις απορροφήσεις άνθρακα που συνδέονται με την προσωρινή αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα εντός ή επί κτιρίων·
- δ) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν υπάρχει διαβατήριο ανακαίνισης για το κτίριο·
- ε) η μέση τιμή U για τα αδιαφανή στοιχεία του κελύφους του κτιρίου·
- στ) η μέση τιμή U για τα διαφανή στοιχεία του κελύφους του κτιρίου·
- ζ) ο τύπος του συνηθέστερου διαφανούς στοιχείου (π.χ. διπλός υαλοπίνακας)·
- η) τα αποτελέσματα της ανάλυσης του κινδύνου υπερθέρμανσης (εφόσον είναι διαθέσιμα)·

- θ) η παρουσία σταθερών αισθητήρων που παρακολουθούν την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικού χώρου·
- ι) η παρουσία σταθερών στοιχείων ρύθμισης που αποκρίνονται στα επίπεδα ποιότητας του περιβάλλοντος εσωτερικού χώρου·
- ια) ο αριθμός και ο τύπος των σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων·
- ιβ) η παρουσία, ο τύπος και το μέγεθος των συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας·
- ιγ) αναμενόμενη εναπομένουσα διάρκεια ζωής των συστημάτων και συσκευών θέρμανσης ή κλιματισμού, κατά περίπτωση·
- ιδ) η δυνατότητα προσαρμογής του συστήματος θέρμανσης ώστε να λειτουργεί με αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας·
- ιε) η δυνατότητα προσαρμογής του συστήματος ζεστού νερού οικιακής χρήσης ώστε να λειτουργεί με αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας·
- ιστ) η δυνατότητα προσαρμογής του συστήματος κλιματισμού ώστε να λειτουργεί με αποδοτικότερες ρυθμίσεις θερμοκρασίας·
- ιζ) η μετρούμενη κατανάλωση ενέργειας·
- ιη) εάν υπάρχει σύνδεση με δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης και, εάν υπάρχουν, πληροφορίες σχετικά με πιθανή σύνδεση με αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης·

- ιθ) τοπικοί συντελεστές πρωτογενούς ενέργειας και σχετικοί συντελεστές ανθρακούχων εκπομπών του συνδεδεμένου τοπικού δικτύου τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης·
- κ) οι λειτουργικές εκπομπές λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (PM2.5).

Το πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης μπορεί να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία από άλλες πρωτοβουλίες, εφόσον αυτές ισχύουν στο οικείο κράτος μέλος:

- α) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν έχει διεξαχθεί αξιολόγηση ευφυσής ετοιμότητας για το κτίριο·
- β) εφόσον είναι διαθέσιμη, την τιμή της αξιολόγησης ευφυσής ετοιμότητας·
- γ) ένδειξη ναι/όχι σχετικά με το αν υπάρχει ψηφιακό ημερολόγιο κτιρίου.

Τα άτομα με αναπηρία έχουν ίση πρόσβαση στις πληροφορίες που περιέχονται στα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Ανεξάρτητα συστήματα ελέγχου για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης

1. Ορισμός έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης

Τα κράτη μέλη παρέχουν σαφή ορισμό του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης.

Ο ορισμός του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης διασφαλίζει τα εξής:

- α) έναν έλεγχο εγκυρότητας των δεδομένων υπολογισμού (συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων) για το κτίριο, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την έκδοση του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης, και των αποτελεσμάτων που αναφέρονται στο πιστοποιητικό·
- β) την εγκυρότητα των υπολογισμών·
- γ) μια μέγιστη απόκλιση όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου, εκφραζόμενη κατά προτίμηση ως αριθμητικός δείκτης της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας σε $[kWh/(m^2 \cdot y)]$ ·
- δ) έναν ελάχιστο αριθμό στοιχείων, των οποίων οι τιμές διαφέρουν από τις προκαθορισμένες ή τις πρότυπες τιμές.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιλαμβάνουν πρόσθετα στοιχεία στον ορισμό του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης, όπως τη μέγιστη απόκλιση για συγκεκριμένες τιμές των δεδομένων υπολογισμού.

2. Ποιότητα του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

Τα κράτη μέλη παρέχουν σαφή ορισμό των στόχων ποιότητας και του επιπέδου στατιστικής αξιοπιστίας που θα πρέπει να επιτυγχάνεται με το πλαίσιο για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης. Το ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου εξασφαλίζει ότι τουλάχιστον το 90 % των έγκυρων εκδοθέντων πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης επιτυγχάνει στατιστική αξιοπιστία 95 % για την αξιολογούμενη περίοδο, η οποία δεν υπερβαίνει το ένα έτος.

Το επίπεδο ποιότητας και το επίπεδο αξιοπιστίας του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου για τα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης μετρώνται με τυχαία δειγματοληψία. Λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ορισμό του έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης. Όταν τα ανεξάρτητα συστήματα ελέγχου ανατίθενται σε μη κυβερνητικούς φορείς, τα κράτη μέλη απαιτούν επαλήθευση από τρίτους για την αξιολόγηση τουλάχιστον του 25 % του τυχαίου δείγματος.

Η εγκυρότητα των δεδομένων υπολογισμού επαληθεύεται με πληροφορίες που παρέχονται από τον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν πιστοποιητικά προϊόντος, προδιαγραφές ή οικοδομικά σχέδια που παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με την απόδοση των διαφόρων στοιχείων που περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.

Η εγκυρότητα των δεδομένων υπολογισμού επαληθεύεται με επιτόπιες επισκέψεις οι οποίες μπορούν να διενεργούνται με διαδικτυακά μέσα, κατά περίπτωση, όσον αφορά τουλάχιστον το 10 % των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης που περιλαμβάνονται στην τυχαία δειγματοληψία, η οποία χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της συνολικής ποιότητας του συστήματος.

Εκτός από την ελάχιστη τυχαία δειγματοληψία για τον καθορισμό του συνολικού επιπέδου ποιότητας, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν διαφορετικές στρατηγικές ειδικά για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση κακής ποιότητας πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, με στόχο τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας του συστήματος. Η εν λόγω στοχευμένη ανάλυση δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως βάση για τη μέτρηση της συνολικής ποιότητας του συστήματος.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας του συνολικού πλαισίου πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν πρόσθετη κατάρτιση για ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, στοχευμένη δειγματοληψία, υποχρέωση εκ νέου υποβολής πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, αναλογικά πρόστιμα και προσωρινές ή μόνιμες απαγορεύσεις σε βάρος εμπειρογνομόνων.

Όταν προστίθενται πληροφορίες σε βάση δεδομένων, παρέχεται στις εθνικές αρχές η δυνατότητα ταυτοποίησης του συντάκτη της προσθήκης, για σκοπούς παρακολούθησης και επαλήθευσης.

3. Διαθεσιμότητα πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης

Στο πλαίσιο του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου επαληθεύεται η διαθεσιμότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης για τους υποψήφιους αγοραστές και ενοικιαστές, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μπορούν να λάβουν υπόψη τους την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου όταν αποφασίζουν να αγοράσουν ή να ενοικιάσουν.

Στο πλαίσιο του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου επαληθεύεται η προβολή του δείκτη και της κατηγορίας ενεργειακής απόδοσης στα διαφημιστικά μέσα.

4. Αντιμετώπιση των τυπολογιών των κτιρίων

Στο πλαίσιο του ανεξάρτητου συστήματος ελέγχου λαμβάνονται υπόψη διαφορετικές τυπολογίες κτιρίων, ιδίως οι τυπολογίες που είναι οι πλέον διαδεδομένες στην αγορά ακινήτων, όπως μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, κτίρια γραφείων ή κτίρια καταστημάτων λιανικής.

5. Δημοσιοποίηση

Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τακτικά στην εθνική βάση δεδομένων των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με το σύστημα ποιότητας:

- α) τον ορισμό έγκυρου πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης·
- β) τους στόχους ποιότητας του συστήματος πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης·
- γ) τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των πιστοποιητικών που αξιολογήθηκαν και του σχετικού μεγέθους σε σύγκριση με τον συνολικό αριθμό των πιστοποιητικών που εκδόθηκαν κατά τη δεδομένη περίοδο (ανά τυπολογία)·
- δ) τα μέτρα έκτακτης ανάγκης για τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας για τον καθορισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης όσον αφορά τα κτίρια και τα δομικά στοιχεία

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να προσδιορίζουν την ενεργειακή απόδοση και τις επιδόσεις όσον αφορά τις εκπομπές των κτιρίων και των δομικών στοιχείων και τις οικονομικές πτυχές των σχετικών με την ενεργειακή απόδοση και τις επιδόσεις όσον αφορά τις εκπομπές μέτρων και να τις συνδέουν μεταξύ τους με στόχο τον καθορισμό του βέλτιστου από πλευράς κόστους επιπέδου για την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών και κλιματικής ουδετερότητας για το 2030, καθώς και κτιριακού δυναμικού μηδενικών εκπομπών το αργότερο έως το 2050.

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας συνοδεύεται από κατευθυντήριες γραμμές στις οποίες διαγράφεται ο τρόπος εφαρμογής του εν λόγω πλαισίου κατά τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων.

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τρόποι χρήσης, οι εξωτερικές κλιματικές συνθήκες και οι μελλοντικές τους μεταβολές σύμφωνα με τις βέλτιστες διαθέσιμες προβλέψεις για το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των κυμάτων καύσωνα και ψύχους, το επενδυτικό κόστος, η κατηγορία κτιρίου, το κόστος συντήρησης και λειτουργίας (συμπεριλαμβανομένων του ενεργειακού κόστους και της εξοικονόμησης ενέργειας), το κέρδος από την παραγόμενη ενέργεια, εφόσον ισχύει, οι εξωτερικές επιδράσεις της χρήσης ενέργειας στο περιβάλλον και στην υγεία, το κόστος διαχείρισης αποβλήτων, εφόσον ισχύει, και οι τεχνολογικές εξελίξεις. Θα πρέπει να βασίζεται στα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα που συνδέονται με την παρούσα οδηγία.

Η Επιτροπή παρέχει επίσης:

- κατευθυντήριες γραμμές που συνοδεύουν το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας· οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές διευκολύνουν τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα μέτρα που απαριθμούνται κατωτέρω,
- πληροφορίες σχετικά με τις εκτιμώμενες μακροπρόθεσμες εξελίξεις των τιμών της ενέργειας.

Για την εφαρμογή του πλαισίου συγκριτικής μεθοδολογίας από τα κράτη μέλη, ορίζονται σε επίπεδο κρατών μελών γενικοί όροι που εκφράζονται με παραμέτρους. Η Επιτροπή εκδίδει συστάσεις προς τα κράτη μέλη σχετικά με τα επίπεδα βελτιστοποίησης του κόστους τους, κατά περίπτωση.

Το πλαίσιο συγκριτικής μεθοδολογίας απαιτεί από τα κράτη μέλη:

- να ορίζουν κτίρια αναφοράς που χαρακτηρίζονται από την αντιπροσωπευτική λειτουργία και γεωγραφική τους θέση, περιλαμβανομένων των εσωτερικών και εξωτερικών κλιματικών συνθηκών. Τα κτίρια αναφοράς καλύπτουν τα κτίρια κατοικίας και τα κτίρια που δεν προορίζονται για κατοικία, τόσο τα νέα όσο και τα υφιστάμενα,
- να ορίζουν τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης που πρέπει να εκτιμώνται για τα κτίρια αναφοράς. Αυτά είναι δυνατόν να αποτελούν μέτρα για μεμονωμένα κτίρια στο σύνολό τους, για μεμονωμένα δομικά στοιχεία ή για συνδυασμό δομικών στοιχείων,
- να εκτιμούν τις τελικές και πρωτογενείς ενεργειακές ανάγκες και τις παραγόμενες εκπομπές των κτιρίων αναφοράς στα οποία εφαρμόζονται τα οριζόμενα μέτρα ενεργειακής απόδοσης,

- να υπολογίζουν το κόστος (π.χ. την καθαρή τρέχουσα τιμή) των μέτρων ενεργειακής απόδοσης (όπως αναφέρονται στη δεύτερη περίπτωση) κατά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο ζωής που εφαρμόζονται στα κτίρια αναφοράς (όπως αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση), με την εφαρμογή των αρχών του πλαισίου συγκριτικής μεθοδολογίας.

Τα κράτη μέλη εκτιμούν τη σχέση κόστους-απόδοσης των διάφορων επιπέδων ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, με τον υπολογισμό του κόστους των μέτρων ενεργειακής απόδοσης κατά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο ζωής. Αυτό θα επιτρέπει τον προσδιορισμό των βέλτιστων από πλευρά κόστους επιπέδων των απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Απαιτήσεις για τα διαβατήρια ανακαίνισης

1. Το διαβατήριο ανακαίνισης περιλαμβάνει:
 - α) πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα ενεργειακή απόδοση του κτιρίου·
 - β) γραφική αναπαράσταση ή γραφικές αναπαραστάσεις του χάρτη πορείας και των σταδίων που περιλαμβάνει για σταδιακή ριζική ανακαίνιση·
 - γ) πληροφορίες σχετικά με τις σχετικές εθνικές απαιτήσεις, όπως ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια, ελάχιστα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης και κανόνες στο κράτος μέλος για τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων που χρησιμοποιούνται σε κτίρια για θέρμανση και ψύξη, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών εφαρμογής·
 - δ) συνοπτική εξήγηση σχετικά με τη βέλτιστη σειρά των σταδίων·
 - ε) πληροφορίες για κάθε στάδιο, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
 - i) ονομασία και περιγραφή των μέτρων ανακαίνισης για το συγκεκριμένο στάδιο, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διαθέσιμων επιλογών για τις τεχνολογίες, τις τεχνικές και τα υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν·
 - ii) εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας από την κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και την τελική κατανάλωση ενέργειας, σε kWh και σε ποσοστιαία βελτίωση σε σύγκριση με την κατανάλωση ενέργειας πριν από το στάδιο αυτό·
 - iii) εκτιμώμενη μείωση των λειτουργικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·

- iv) εκτιμώμενη εξοικονόμηση στον λογαριασμό ενέργειας, με σαφή αναφορά των παραδοχών ως προς το ενεργειακό κόστος στις οποίες βασίστηκε ο υπολογισμός·
- v) εκτιμώμενη κατηγορία ενεργειακής απόδοσης του πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης που θα επιτευχθεί μετά την ολοκλήρωση του εν λόγω σταδίου·
- στ) πληροφορίες σχετικά με πιθανή σύνδεση με αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης·
- ζ) μερίδιο ατομικής ή συλλογικής παραγωγής και ιδιοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί μετά την ανακαίνιση·
- η) γενικές πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες επιλογές για τη βελτίωση της κυκλικότητας των δομικών προϊόντων και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής τους, καθώς και ευρύτερα οφέλη που σχετίζονται με την υγεία και την άνεση, την ποιότητα του περιβάλλοντος εσωτερικών χώρων και τη βελτιωμένη προσαρμοστικότητα του κτιρίου στην κλιματική αλλαγή·
- θ) πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και τους συνδέσμους προς τις σχετικές ιστοσελίδες που αναφέρουν τις πηγές της εν λόγω χρηματοδότησης·
- ι) πληροφορίες σχετικά με τεχνικές συμβουλές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας και των συνδέσμων προς τις ιστοσελίδες των υπηρεσιών μίας στάσης.

2. Το διαβατήριο ανακαίνισης μπορεί να περιλαμβάνει:

- α) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των σταδίων·

β) για κάθε στάδιο:

- i) λεπτομερή περιγραφή των τεχνολογιών, των τεχνικών και των υλικών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, των πλεονεκτημάτων, των μειονεκτημάτων και του κόστους τους·
- ii) σύγκριση της δυνητικής ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για κτίρια που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας, τις απαιτήσεις για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και κτίρια μηδενικών εκπομπών μετά την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου σταδίου και σύγκριση της δυνητικής ενεργειακής απόδοσης των δομικών στοιχείων που αντικαθίστανται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για μεμονωμένα δομικά στοιχεία [όπου υπάρχουν]·
- iii) τα εκτιμώμενα κόστη για την εκτέλεση του σταδίου·
- iv) την εκτιμώμενη περίοδο αποπληρωμής για το συγκεκριμένο στάδιο, με και χωρίς διαθέσιμη χρηματοδοτική στήριξη·
- v) τον εκτιμώμενο χρόνο που απαιτείται για την εκτέλεση του σταδίου·
- vi) εφόσον είναι διαθέσιμες, τις τιμές αναφοράς σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ολόκληρου του κύκλου ζωής για τα υλικά και τον εξοπλισμό, καθώς και τον σύνδεσμο προς τη σχετική ιστοσελίδα όπου είναι διαθέσιμες·
- vii) την εκτιμώμενη διάρκεια ζωής των μέτρων και το εκτιμώμενο κόστος συντήρησης·

- γ) ξεχωριστές ενότητες σχετικά με:
- i) τα επαγγέλματα που κατά κανόνα απαιτούνται ή συνιστώνται για την πραγματοποίηση ενεργειακών ανακαινίσεων (αρχιτέκτονες, σύμβουλοι, εργολάβοι, προμηθευτές και εγκαταστάτες κ.λπ.) ή διαδικτυακό σύνδεσμο προς τη σχετική ιστοσελίδα ή ιστοσελίδες·
 - ii) κατάλογο των σχετικών αρχιτεκτόνων, συμβούλων, εργολάβων, προμηθευτών ή εγκαταστατών στην περιοχή, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει μόνο εκείνους που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις –όπως κατόχους αντίστοιχων ανώτερων τίτλων σπουδών ή πιστοποιήσεων, σημάτων ή προϋποθέσεων– ή διαδικτυακό σύνδεσμο προς τη σχετική ιστοσελίδα ή ιστοσελίδες·
 - iii) τις τεχνικές συνθήκες που απαιτούνται για τη βέλτιστη εγκατάσταση θέρμανσης χαμηλής θερμοκρασίας·
 - iv) τον τρόπο με τον οποίο τα στάδια ανακαίνισης και τα πρόσθετα μέτρα θα μπορούσαν να βελτιώσουν την ευφυή ετοιμότητα ενός κτιρίου·
 - v) τις τεχνικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφάλειας για τα υλικά και τις εργασίες·
 - vi) τις υποκείμενες παραδοχές στις οποίες βασίζονται οι υπολογισμοί που παρέχονται ή σύνδεσμο προς τη σχετική ιστοσελίδα όπου είναι διαθέσιμες·
- δ) πληροφορίες για τον τρόπο πρόσβασης στο διαβατήριο ανακαίνισης σε ψηφιακή μορφή·

- ε) ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας που έχουν ενδεχομένως πραγματοποιηθεί στο κτίριο ή την κτιριακή μονάδα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, και κάθε μετασκευή ή αντικατάσταση δομικού στοιχείου που αποτελεί μέρος του κελύφους του κτιρίου και έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση του κελύφους του κτιρίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, όταν οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση του εμπειρογνώμονα που συντάσσει το διαβατήριο ανακαίνισης·
 - στ) πληροφορίες σχετικά με τη σεισμική ασφάλεια, όταν οι εν λόγω πληροφορίες σχετικά με το κτίριο τίθενται στη διάθεση του εμπειρογνώμονα·
 - ζ) κατόπιν αιτήματος του σημερινού ιδιοκτήτη του κτιρίου και βάσει πληροφοριών που ο ίδιος παρέχει, συνημμένο παράρτημα με πρόσθετες πληροφορίες, όπως η προσαρμοστικότητα των χώρων στις εξελισσόμενες ανάγκες και ενδεχόμενες προγραμματισμένες ανακαινίσεις.
3. Όσον αφορά την κατάσταση του κτιρίου πριν από τα στάδια ανακαίνισης, το διαβατήριο ανακαίνισης λαμβάνει υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, τις πληροφορίες που περιέχονται στο πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης.
4. Κάθε δείκτης που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση των επιπτώσεων των σταδίων βασίζεται σε ένα σύνολο τυποποιημένων όρων.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

Μέρος Α

**Καταργούμενη οδηγία με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεων της
(κατά το άρθρο 36)**

Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13)	
Οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75)	μόνο το άρθρο 1
Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1)	μόνο το άρθρο 53

Μέρος Β

**Προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και ημερομηνίες εφαρμογής
(κατά το άρθρο 36)**

Οδηγία	Λήξη προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο	Ημερομηνίες εφαρμογής
2010/31/ΕΕ	9 Ιουλίου 2012	όσον αφορά τα άρθρα 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 και 27, 9 Ιανουαρίου 2013· όσον αφορά τα άρθρα 4 έως 8, 14, 15 και 16, 9 Ιανουαρίου 2013 για κτίρια που χρησιμοποιούνται από δημόσιες αρχές και 9 Ιουλίου 2013 για τα υπόλοιπα κτίρια
(ΕΕ) 2018/844	10 Μαρτίου 2020	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 2010/31/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 σημείο 1)	Άρθρο 2 σημείο 1)
—	Άρθρο 2 σημείο 2)
Άρθρο 2 σημείο 2)	Άρθρο 2 σημείο 3)
—	Άρθρο 2 σημεία 5) και 6)
Άρθρο 2 σημεία 3), 3α), 4) και 5)	Άρθρο 2 σημεία 7) έως 10)
—	Άρθρο 2 σημεία 12), 13) και 14)
Άρθρο 2 σημεία 6), 7), 8) και 9)	Άρθρο 2 σημεία 15) έως 18)
—	Άρθρο 2 σημεία 19) έως 22)
Άρθρο 2 σημείο 10)	Άρθρο 2 σημείο 23)
—	Άρθρο 2 σημεία 24) έως 29)
Άρθρο 2 σημεία 11), 12), 13) και 14)	Άρθρο 2 σημεία 30) έως 33)
—	Άρθρο 2 σημεία 34), 37), 38), 39), 40) και 42)
Άρθρο 2 σημείο 15)	Άρθρο 2 σημείο 42)
Άρθρο 2 σημεία 15), 15α), 15β), 15γ), 16) και 17)	Άρθρο 2 σημεία 43), 44), 47) έως 50)
Άρθρο 2 σημείο 18)	—
Άρθρο 2 σημείο 19)	Άρθρο 2 σημείο 51)
—	Άρθρο 2 σημεία 52), 53), 54), 55), 56), 57), 58), 59), 60), 61), 62), 63) και 64)
Άρθρο 2 σημείο 20)	—
Άρθρο 2α	Άρθρο 3
Άρθρο 3	Άρθρο 4
Άρθρο 4	Άρθρο 5
Άρθρο 5	Άρθρο 6

Οδηγία 2010/31/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρα 6 και 9	Άρθρο 7
Άρθρο 7	Άρθρο 8
—	Άρθρο 9
—	Άρθρο 12
Άρθρο 8 σημεία 1) και 9)	Άρθρο 13
Άρθρο 8 σημεία 2) έως 8)	Άρθρο 14
Άρθρο 8 σημεία 10) και 11)	Άρθρο 15
—	Άρθρο 16
Άρθρο 10	Άρθρο 17
Άρθρο 11	Άρθρο 19
Άρθρο 12	Άρθρο 20
Άρθρο 13	Άρθρο 21
—	Άρθρο 22
Άρθρα 14 και 15	Άρθρο 23
Άρθρο 16	Άρθρο 24
Άρθρο 17	Άρθρο 25
—	Άρθρο 26
Άρθρο 18	Άρθρο 27
Άρθρο 19	Άρθρο 28
Άρθρο 19α	—
Άρθρο 20	Άρθρο 29
Άρθρο 21	Άρθρο 30
Άρθρο 22	Άρθρο 31
Άρθρο 23	Άρθρο 32
Άρθρο 26	Άρθρο 33
Άρθρο 27	Άρθρο 34
Άρθρο 28	Άρθρο 35

Οδηγία 2010/31/ΕΕ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 29	Άρθρο 36
Άρθρο 30	Άρθρο 37
Άρθρο 31	Άρθρο 38
Παράρτημα Ι	Παράρτημα Ι
—	Παράρτημα ΙΙ
—	Παράρτημα ΙΙΙ
Παράρτημα ΙΑ	Παράρτημα ΙV
—	Παράρτημα V
Παράρτημα ΙΙ	Παράρτημα VI
Παράρτημα ΙΙΙ	Παράρτημα VII
Παράρτημα ΙV	Παράρτημα ΙΧ
Παράρτημα V	Παράρτημα Χ